

POROČEVALEC

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, september - oktober 2012

letnik IXX

št. 45

Zakonodajna pobuda

- Pobuda za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor, 49. redna seja (24.10.2012)

Odložilni veto

- Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH), EPA 516-VI
- Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB)

Mnenja Državnega sveta

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-I) - druga obravnava, EPA 378-VI
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom (ZVPoz-D) - druga obravnava, EPA 510-VI
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-C) - skrajšani postopek, EPA 587-VI
- Letno poročilo Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije za leto 2011, EPA 576-VI
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti - druga obravnava, EPA 598-VI
- Sedemnajsto redno poročilo varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011, EPA 462-VI
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) - prva obravnava, EPA 651-VI
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin (ZdZPVHVVR) - druga obravnava, EPA 584-VI

Sklepi in drugi akti Državnega sveta

- Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta Republike Slovenije za leti 2013 in 2014
- Obravnava zaključkov posveta Naredimo korak naprej - sodelovanje NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim

Mnenja in poročila komisij Državnega sveta

- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES

- Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o osebni asistenci (ZOA)
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-I) – druga obravnava
- Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-I) – skrajšani postopek
- Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2011
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava
- Poročilo Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k obravnavi Poročila o delu Združenja proti spolnemu zlorabljanju za leto 2011
- Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlog zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) – nujni postopek
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99)
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 20012-2016
- Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Poročilu o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2011
- Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011
- Poročilo Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport o vlogi in nalogah Radiotelevizije Slovenije glede na Sklep Vlade Republike Slovenije o višini mesečnega prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES
- Mnenje Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k Predlogu Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (ZFfS-1) – druga obravnava
- Mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za obdavčitev v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES
- Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Dvaindvajsetemu poročilu o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti
- Mnenje Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu

- **Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) – redni postopek**
- **Mnenji Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2013 (OdRSPDDO13) - enofazni postopek in k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2014 (OdRSPDDO14) - enofazni postopek**
- **Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2013 (OdRSPODU13) – enofazni postopek in k Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2014 (OdRSPODU14) – enofazni postopek**
- **Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko**
- **Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij**
- **Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga Uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij**

Pobuda za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor, 49. redna seja (24.10.2012)

Na podlagi prve alineje 97. člena Ustave Republike Slovenije je Državni svet Republike Slovenije na 49. seji 24. 10. 2012 določil besedilo Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v državni zbor in ga na podlagi prvega odstavka 114. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 in 105/10) pošilja Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Državni svet na podlagi 95. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) pooblašča državnega svetnika Vincenca Otoničarja za predstavnika Državnega sveta na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles pri obravnavi predloga zakona.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem

1.1 Ocena stanja

Skladno s 64. členom Zakona o volitvah v državni zbor¹ (v nadaljevanju: ZVDZ), se za vsako volišče določi poseben prostor. Prostor, kjer se glasuje, mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnic. Za volišče se šteje zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe. Volilne komisije za vsa volišča, ki so jih določile, pravočasno pripravijo potrebno število prosojnih glasovalnih skrinjic, tiskane glasovnice in drugo volilno gradivo. Prav tako je na volišču treba razobesiti razglase s seznamami list kandidatov, o katerih se glasuje.

V praksi so se pri uporabi prosojnih glasovalnih (volilnih) skrinjic (v nadaljevanju: volilne skrinjice) pokazali številni problemi in odprta vprašanja. Uporaba prosojnih volilnih skrinjic je predpisana od leta 2006, in sicer od sprejema novele ZVDZ-B². Po sprejemu navedene novele je Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) v letu 2007 izvedla javni natečaj za nakup volilnih skrinjic in na podlagi javnega natečaja izbrala zunanjega izvajalca, s katerim je bila sklenjena pogodba o nakupu volilnih skrinjic. Služba DVK je z izbranim zunanjim izvajalcem sklenila še pogodbo o hrambi (skladiščenju), distribuciji in čiščenju volilnih skrinjic. S to pogodbo je skušala rešiti problem skladiščenja oziroma hrambe volilnih skrinjic, saj na nekaterih sedežih okrajnih volilnih komisij, t.j. upravnih enotah, njihove hrambe niso mogli zagotoviti. Zaradi specifičnosti materiala, iz katerega so volilne skrinjice izdelane, in uporabe varnostnih nalepk pa se je pokazala tudi potreba po njihovem čiščenju.

Pred izvedbo predčasnih volitev v Državni zbor, 4. 12. 2011, je služba DVK ugotovila, da DVK ne razpolaga z zadostnim številom volilnih skrinjic, zato je morala kupiti 1.096 volilnih skrinjic. Skrinjic ni bilo dovolj, ker so se v času med posameznimi volitvami in na referendumu nekatere uničile, nekaj volilnih skrinjic pa se je preprosto izgubilo ali celo odtujilo. V nekaterih primerih jih volilni odbor, ki jih je prevzel, ni vrnil okrajni volilni komisiji, le-ta pa tudi ne zunanjemu izvajalcu.

1.2 Razlogi za sprejem

Po izvedenih predčasnih volitvah v Državni zbor je služba DVK izvedla analizo stroškov uporabe prosojnih glasovalnih oziroma volilnih skrinjic, ki so razvidni iz spodnje tabele.

---

¹ Zakon o volitvah v državni zbor (ZVDZ; Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1 in 54/07 – Odl.US: U-I-7/07-22, Up-1054/07-24).

² Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ-B; Uradni list RS, št. 78/2006)

Tabela: Volilne skrinjice – pregled stroškov

NAKUP	HRAMBA	ČIŠČENJE	PREVOZI	SKUPAJ STROŠKI
251.214,00	50.493,60	95.547,50	113.604,40	510.859,50

Iz gornje tabele je razvidno, da je DVK od leta 2007 do konca izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor oziroma za izvedbo 7 glasovanj na volitvah in referendumih skupaj porabila 510.895,50 EUR. Gre za enormne stroške, še posebej, če jih primerjamo s stroški, ki bi nastali, če bi se v praksi še naprej uporabljale volilne skrinjice iz lepenke, kot so se do leta 2006.

Cena enkratnega naročila 5.000 volilnih skrinjic iz lepenke, z dimenzijami 430 x 300 x 400 mm, s tri-barvnim tiskom (grb Republike Slovenije) in dostavo na eno mesto v Ljubljani, bi znašala 0,6809 EUR/kos.³ Glede na to, da je za izvedbo glasovanja potrebnih največ 7.000 glasovalnih skrinjic, bi za izdelavo oziroma nakup potrebnega števila volilnih skrinjic, skupaj z DDV, porabili 5.719,56 EUR. To pomeni, da bi do sedaj porabljena sredstva za prosojne skrinjice zadostovala za izvedbo 89,32 volitev oziroma glasovanj na referendumih, povedano drugače za 89 let, v primeru enega glasovanja letno.

Strošek dostave in prevzema volilnih skrinjic na sedežih okrajnih volilnih komisij, nakupa, čiščenja in lepljenja grbov na njih, je v letu 2011 za izvedbo predčasnih volitev znašal 55.313,95 EUR. Največji strošek je predstavljal nakup 1.096 novih skrinjic v višini 24.990,00 EUR. Strošek nakupa je bil neizogiben, ker je bilo potrebno nadomestiti poškodovane in izgubljene oziroma odtujene volilne skrinjice. Čiščenje v višini 14.804,35 EUR je povezano s številom skrinjic, ki so bile uporabljene pri izvedbi volitev, cena pa je bila določena v pogodbi. Dostava v višini 14.400,00 EUR je odvisna od števila prevoženih kilometrov do volilnih enot po Sloveniji. Strošek lepljenja grbov na novo kupljene volilne skrinjice pa je znašal 1.119,00 EUR.

Struktura stroškov izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor

Tabela: Prikaz strukture stroškov

Strošek	Vrednost	%
STROŠKI NADOMESTIL IN MATERIALNI STROŠKI VOLILNIH ORGANOV	2.618.598,90	61,27%
VOLILNE SKRINJICE	55.313,95	1,29%
GLASOVALNE NAPRAVE	232.480,70	5,44%
POŠTNI STROŠKI	671.491,75	15,71%
TISK IN DISTRIBUCIJA GLASOVNIC IN VOLILNEGA GRADIVA	489.799,73	11,46%
OPREMA VOLIŠČ - KARTONSKO GRADIVO	26.357,34	0,62%
STROŠKI INFORMACIJSKE PODPORE	141.583,59	3,31%
DRUGI STROŠKI	37.987,36	0,89%
SKUPAJ:	4.273.613,32	100,00%

³ Cena na podlagi neobveznega informativnega povpraševanja glede cene volilne skrinjice iz februarju 2012.

Tabela: Primerjava stroškov predčasnih volitev v Državni zbor leta 2011 in volitev poslancev v Državni zbor leta 2008

	Predčasne volitve DZ 4.11.2011	Volitve DZ 21.9.2008	Povečanje / zmanjšanje stroškov	%
1. STROŠKI VOLILNIH ODBOROV	1.178.568,11	1.152.650,58	25.917,53	2,25
Dnevnice in kilometrina	1.085.702,16	1.086.365,90	-663,74	-0,06
Pavšal prispevki ZZ	92.865,95	66.284,68	26.581,27	40,10
2. MATERIALNI STROŠKI VOLILNIH KOMISIJ VE in OVK	1.403.145,62	1.416.330,40	-13.184,78	-0,93
Nadomestila in kilometrina članov VK VE OVK	1.008.454,66	1.001.353,77	7.100,89	0,71
Najem in čiščenje volišč	206.937,54	202.965,03	3.972,51	1,96
Podjemne pogodbe in študentsko delo	64.535,97	81.238,19	-16.702,22	-20,56
Drugi materialni stroški VK	123.217,45	130.773,41	-7.555,96	-5,78
3. STROŠKI ČLANOV DVK	36.885,17	62.864,92	-25.979,75	-41,33
Nadomestila in kilometrina	36.885,17	62.864,92	-25.979,75	-41,33
4. VOLILNE SKRINJICE	55.313,95	14.414,40	40.899,55	283,74
Dostava in prevzem na sedežih OVK	14.400,00	4.586,40	9.813,60	213,97
Čiščenje	14.804,35	9.828,00	4.976,35	50,63
Nakup volilnih skrinjic	24.990,00	0	24.990,00	0,00
Lepljenje grbov RS	1.119,60	0	1.119,60	0,00
5. GLASOVALNE NAPRAVE	232.480,70	34.589,01	197.891,69	572,12
Najem glas. naprav	32.832,00	0	32.832,00	0,00
Programska prilagoditev	72.476,58	9.389,01	63.087,57	671,93
Izobraževanje članov VO	57.334,60	10.680,00	46.654,60	436,84
Razvoz in pobiranje glas. naprav	50.476,14	8.640,00	41.836,14	484,21
Tehnična asistenca na dan glasovanja	18.337,06	5.880,00	12.457,06	211,85
Izplačilne vrečke	1.024,32	0	1.024,32	0,00
6. POŠTNI STROŠKI	671.491,75	557.447,93	114.043,82	20,46
Poštni stroški OVK	529.215,06	465.915,77	63.299,29	13,59
Poštni stroški DVK	142.276,69	91.532,16	50.744,53	55,44
7. TISK IN	489.799,73	528.488,12	-38.688,39	-7,32

DISTRIBUCIJA				
Publikacije za gospodinjstva (brošure)	34.077,58	51.711,41	-17.633,83	-34,10
Glasovnice	255.506,55	163.992,24	91.514,31	55,80
Navodilo za delo volilnega odbora	5.439,96	61.486,88	-56.046,92	-91,15
Pošiljke za glasovanje po pošti-tujina/kompletiranje, etiketiranje	29.880,00	19.063,89	10.816,11	56,74
Vodenje projekta in dodatna dela	30.114,00	42.265,20	-12.151,20	-28,75
Knjiga - Predpisi o volitvah v DZ 2008		47.946,12	-47.946,12	-100,00
Ostalo tiskano gradivo in distribucija	134.781,64	142.022,38	-7.240,74	-5,10
8. OPREMA VOLIŠČ-KARTONSKO GRADIVO in ETIKETE	26.357,34	32.788,21	-6.430,87	-19,61
Kartonsko gradivo	10.448,20	17.232,76	-6.784,56	-39,37
Nalepke grb RS in selotejp s tiskom	6.103,20	8.144,85	-2.041,65	-25,07
Etikete za pečatenje skrinjic s poštnino	9.805,94	7.410,60	2.395,34	32,32
9. STROŠKI INFORMACIJSKE PODPORE	141.583,59	244.057,80	-102.474,21	-41,99
Kandidacijski postopek in prikaz rezultatov	68.945,59	134.380,00	-65.434,41	-48,69
Program evidenca OVK-kadrovski program	11.400,00	11.400,00	0	0,00
Program posebna volišča	9.120,00	19.440,00	-10.320,00	-53,09
Program vnos glasov	34.200,00	45.648,00	-11.448,00	-25,08
Operativno vzdrževanje-ure po naročilu	6.048,00		6.048,00	0,00
Ažuriranje spletne strani	4.320,00	19.440,00	-15.120,00	-77,78
Najem računalniške opreme	6.360,00	10.524,00	-4.164,00	-39,57
Dograditev programa in priprava tabel za 10 VE	1.190,00	3.225,80	-2.035,80	-63,11
10. DRUGI STROŠKI	37.987,36	47.122,62	-9.135,26	-19,39
Prevodi v ital. in madž.	1.717,98	3.536,75	-1.818,77	-51,42

Tuje delegacije	1.586,74	7.155,79	-5.569,05	-77,83
Drugi stroški vzdrževanja	1.087,85	0	1.087,85	0,00
Podjemne pogodbe DVK	15.507,03	13.938,59	1.568,44	11,25
Reprezentanca DVK	660,35	5.901,24	-5.240,89	-88,81
Pisarniški material DVK	1.175,25	5.386,94	-4.211,69	-78,18
Študentsko delo	3.841,51	11.203,31	-7.361,80	-65,71
MZZ - stroški DKP	refundacija 12.410,65	prerazporedite v 22.468,95	-10.058,30	0,00
SKUPAJ:	4.273.613,32	4.090.753,99	182.859,33	4,47

Iz tabele so razvidni stroški po strukturi in njihova primerjava med predčasnimi volitvami v Državni zbor v letu 2011 in volitvami v Državni zbor leta 2008. Prvi pogled na prikazano primerjavo stroškov pokaže, da so bili stroški izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor višji za 182.859,33 evrov, kar predstavlja povečanje za 4,47 odstotnih točk. Rezultati do določene mere odstopajo od dejanskega stanja, namreč:

1. pri prikazu stroškov za volilne skrinjice na volitvah v Državni zbor v letu 2008 niso prikazani stroški nakupa volilnih skrinjic, ki so bile za potrebe volitev nabavljene leta 2007 iz sredstev proračuna DVK za leto 2007;
2. pri prikazu stroškov za glasovalne naprave je potrebno upoštevati, da pri volitvah 2008 niso prikazani stroški nakupa 14 glasovalnih naprav in tudi ne stroški najema glasovalnih naprav, saj so bile uporabljene glasovalne naprave, ki so v lasti DVK. Manjši so tudi ostali stroški, saj je bilo na predčasnih volitvah uporabljenih 35 glasovalnih naprav več oziroma skupaj 55 glasovalnih naprav;
3. pri oceni poštnih stroškov, stroškov tiska ter distribucije glasovnic in drugega volilnega gradiva je potrebno upoštevati rast cen teh storitev od leta 2008 do izvedbe predčasnih volitev.

2. Cilji, načela, pogloblitve rešitve

2.1 Cilji

Izvedbo volitev in referendumov bi bilo potrebno še bolj racionalizirati, saj posamezna področja, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na stroške, niso optimalno urejena, med drugim tudi uporaba prosojnih volilnih skrinjic. Dejanski stroški nabave, shranjevanja, čiščenja in prevozov so bistveno preseglji stroške, ki jih je predvidela novela ZVDZ-B. Slednja je predvidevala višje stroške na začetku uporabe prosojnih volilnih skrinjic, ki pa naj bi se s časom zmanjševali. Pri čemer pa se ni moglo predvidevati, da bo določeno število skrinjic odtujeno, da bo skrinjice potrebno čistiti in da se stroški z leti ne bodo znižali.

Ker se je aktualna ureditev v praksi izkazala za zelo neekonomično in iracionalno, je smotno, da se začne ponovno uporabljati volilne skrinjice iz lepenke in se preneha z nerazumno porabo sredstev. Varnost pred zlorabami se lahko zagotovi tudi na drugačen način kot zgolj z uporabo prosojnih volilnih skrinjic. Volilne skrinjice iz lepenke, v primeru, da so pravilno zapečatenene, nudijo enako stopnjo transparentnosti in varnosti kot prosojne volilne skrinjice. Če upoštevamo še dejstvo, da se pri uporabi volilnih skrinjic iz lepenke stroški bistveno znižajo oziroma v določeni meri odpadejo (čiščenje, lepljenje grbov), ni razloga, da bi v praksi vztrajali pri uporabi prosojnih volilnih skrinjic.

Namen uvedbe prosojnih volilnih skrinjic je bil zagotoviti večjo transparentnost volitev in onemogočanje zlorab na voliščih. Njihova prednost naj bi bila predvsem v tem, da je pred pričetkom glasovanja jasno vidno, da v njih ni že v naprej izpolnjenih volilnih lističev in da se tekom glasovanja jasno vidi koliko volilnih lističev je bilo do tistega trenutka oddanih. Če bi želeli najučinkoviteje izkoristiti omenjene zelene prednosti, bi morali uporabljati steklene volilne skrinjice, saj je njihovo polnjenje še bolj razvidno kot pri plastičnih volilnih skrinjicah. Vendar bi tudi pri uporabi steklenih volilnih skrinjic, enako kot pri plastičnih prosojnih skrinjicah, naleteli na enake

težave, saj bi jih prav tako bilo potrebno čistiti in shranjevati. Poleg tega bi za glasovanje s pomočjo steklenih volilnih skrinjic morali uporabljati kuverte, v katerih bi se oddajalo volilne lističe, da ne bi bilo razvidno, kako je oseba glasovala. To bi še dodatno povečalo stroške izvedbe volitev.

Dejstvo je tudi, da v večini evropskih držav zakonodaja ne določa, kakšne naj bodo volilne skrinjice. Uporabljeni material za volilne skrinjice se od države do države razlikuje – uporabljajo se volilne skrinjice iz lepenke, plastike ali lesa, lahko so transparentne ali ne-transparentne. Iz tega sledi, da je zakonska določba o tem, kakšne naj bodo volilne skrinjice, dejansko še en primer nepotrebnega prenormiranja v slovenski zakonodaji, ki bi ga bilo smotrno opustiti.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih ekonomičnosti in racionalnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Upoštevač glavni cilj in načela, na katerih temelji predlog zakona, je poglavitna rešitev predloga zakona prihranek javnih sredstev za izvedbo volitev in referendumov. Kot je bilo navedeno zgoraj, je DVK od začetka uporabe prosojnih volilnih skrinjic za izvedbo zgolj sedmih glasovanj porabila 510.895,50 EUR. Če bi še naprej uporabljali volilne skrinjice iz lepenke, bi se stroški glasovanj znižali na 5.719,56 EUR. Stroški za uporabo prosojnih volilnih skrinjic presegajo stroške uporabe volilnih skrinjic iz lepenke do te mere, da bi bila njihova nadaljnja uporaba popolnoma neracionalna.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Spremembe in dopolnitve zakona prinašajo možnost prihrankov.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

4.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

Tip volilnih skrinjic ni zakonsko določen. Material, iz katerega so izdelane, je lahko različen, večinoma pa so izdelane iz plastike s pločevinastim pokrovom.

Belgija

Za glasovanje z volilnimi listki se uporabljajo volilne skrinjice, ki so navadno izdelane iz lesa.

Češka

Po pravilih, ki urejajo volitve, mora biti volišče opremljeno z volilno skrinjico in prenosno volilno skrinjico. Kakšna mora biti volilna skrinjica, ni podrobneje določeno. Navadno se uporabljajo ne-transparentne plastične volilne skrinjice.

Danska

Skladno z Zakonom o parlamentarnih volitvah morajo biti volilne skrinjice takšne, da iz njih ni mogoče dobiti volilnih listkov, ne da bi odprli pokrov. Volilne skrinjice morajo biti zaklenjene in zapečatenе. Pravila pa ne določajo iz kakšnega materiala morajo biti.

Latvija

Zakonodaja ne določa materiala, iz katerega naj bi bile izdelane volilne skrinjice. Po pravilih centralne volilne komisije morajo biti volilne skrinjice zaprte in imeti odprtino na pokrovu. V praksi so izdelane iz različnih materialov – lepenke, lesa ali plastike.

Madžarska

Zakonsko ni določeno iz kakšnega materiala naj bodo volilne skrinjice, a v praksi se uporabljajo iz lepenke izdelane volilne skrinjice.

Nemčija

Volilne skrinjice morajo biti zaprte s pokrovom, na katerem mora biti največ 2 centimetra široka odprtina. Material iz katerega mora biti izdelana volilna skrinjica ni določen. (§ 51, 2. odstavek Zveznega volilnega zakonika).

Nizozemska

Uporabljajo se volilne skrinjice, ki so izdelane iz plastike, vendar ni nujno, da so transparentne.

Poljska

V predpisih ni določeno kakšna mora biti volilna skrinjica. Poljska državna volilna komisija je v svojih smernicah določila, da morajo biti volilne skrinjice ne-transparentne in dovolj velike, da zadoščajo za vse volilne listke. Izdelane morajo biti tako, da je od trenutka, ko se jih zapre in zapečati, pa do trenutka, ko se jih odpre po končanem glasovanju, nemogoče vanje vstaviti volilni listek na drugačen način kot skozi odprtino, ki je temu namenjena oziroma iz nje vzeti oddani volilni listek do konca glasovanja.

Slovaška

Uporabljajo iz lepenke izdelane volilne skrinjice.

4.2 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ne prenaša določb direktiv Evropske unije oziroma ni sprejet z namenom usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V tretjem odstavku 64. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1 in 54/07 – Odl.US: U-I-7/07-22) se črta besedo »prosojnih«.

2. člen

(končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Sprememba tretjega odstavka 64. člena je potrebna, saj se je uporaba prosojnih volilnih skrinjic v praksi izkazala za izrazito neekonomično in neracionalno. DVK je od leta 2007 do konca izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor, torej za izvedbo sedmih glasovanj porabila skupaj 510.895,50 EUR. Gre za neracionalno visoko vsoto denarja, če upoštevamo dejstvo, da bi sredstva za izvedbo istega števila glasovanj, ob uporabi volilnih skrinjic iz lepenke, znašala zgolj 5.719,56 EUR. To kaže na dejstvo, da z vidika stroškov izvedba glasovanj na volitvah in referendumih ni optimalno urejena. Predvidevanja, da bo uporaba prosojnih volilnih skrinjic povzročila višje stroške zgolj na začetku, kasneje pa se bodo le-ti znižali, so se izkazala za napačna. Ponovna uvedba volilnih skrinjic iz lepenke, ki bi sledila zakonski spremembi 64. člena, bi bistveno znižala stroške izvedbe volitev in referendumov, ob tem pa bi se ob pregledu volilnih skrinjic pred začetkom glasovanja in njihovem pravilnem pečatenju ohranila transparentnost, ki naj bi jo zagotavljale prosojne volilne skrinjice.

K 2. členu

S tem členom se določa, da začne sprememba zakona veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

64. člen

Za vsako volišče se določi poseben prostor. Prostor, kjer se glasuje, mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnice. Volišče mora biti opremljeno na način, ki preprečuje opazovanje volivca pri izpolnjevanju glasovnice.

Za volišče se šteje zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe.

Volilne komisije pripravijo pravočasno za vsa volišča, ki so jih določile, potrebno število prosojnih glasovalnih skrinjic, tiskane glasovnice in drugo volilno gradivo.

Na volišču je treba razobesiti razglase s seznamami list kandidatov, o katerih se glasuje.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Zahteva za ponovno odločanje o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH)

Državni svet Republike Slovenije je na 39. izredni seji 4. 10. 2012, ob obravnavi Zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH), ki ga je Državni zbor sprejel na 6. redni seji 28. septembra 2012, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/2006), sprejel zahtevo, da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH).

Obrazložitev:

Slovenski državni holding (v nadaljevanju: SDH) predstavlja novo obliko upravljanja, ki je povsem brez vsebine. Čeprav so ključna vprašanja upravljanja državne lastnine vsebinske narave, t.j. v katerih sektorjih potrebujemo državno lastnino in kako voditi lastniško politiko v teh podjetjih, zakonska določila o tem ne povedo ničesar. Izkušnje iz preteklih let so jasno pokazale, da je bila največja slabost pri upravljanju državne lastnine odsotnost lastniške politike in strategije. Ta zakon ponavlja to napako. V devetih mesecih svojega delovanja bi morala vlada namesto prazne forme holdinga pripraviti lastniško politiko, še posebej zato, ker se vsak dan napoveduje razprodajo državnega premoženja. S tem bi tudi upoštevala mnenje OECD glede Predloga zakona o Slovenskem državnem holdingu iz junija letos, ki je pozival vlado naj da prednost sprejetju strategije s čim širšo podporo, tako v parlamentu kot v javnosti.

SDH je neprimeren za sedanjo strukturo podjetij v državni lasti. Zakon namerava prenesti na holding vsa podjetja v državni lasti, ne glede na njihovo trenutno uspešnost in ne glede na to ali jih bo vlada namenila prodaji. To je nefunkcionalno. Osnovno načelo pri prodaji podjetja je, da se podjetje izloči iz holdinga in pripravi za prodajo. Znotraj holdinga so namreč obveznosti nejasne in prikrite, zato investitorji podjetja, zavita v holdinške strukture razumejo kot mačka v žaklju in se nakupu izogibajo. Tudi Goldman Sachs, ki je v zadnjih nekaj mesecih ves čas prisoten v Sloveniji, bi moral svetovati vladi, naj podjetja pred prodajo izloči iz holdinga v prid transparentnosti postopka in maksimizacije kupnine. Enako velja za podjetja v težavah. Osnovno načelo kriznega managementa je ločevanje dobrih od slabih delov podjetja s ciljem, da se reševanje osredotoči na zdrave dele podjetja. Holdinška oblika zamegljuje finančne tokove in obveznosti, hkrati pa ne omogoča odgovorne prodaje ali sanacije podjetij. V holding spadajo samo trdna podjetja, ki jih država namerava dolgoročno obdržati. Polnjenje holdinga z vsem kar imamo pa zmanjšuje preglednost, učinkovitost upravljanja ter ustvarja pogoje za ribarjenje v kalnem.

Akti upravljanja, ki jih določa zakon, v veliki meri izničujejo vpliv parlamenta in javnosti na oblikovanje lastniške politike. V nasprotju s priporočili OECD, da naj bo politika upravljanja sprejeta s čim širšim konsenzom, zakon zmanjšuje vlogo parlamenta. Sedmi člen določa, da bo vlada Državnemu zboru predložila smernice upravljanja družb, ki bodo določale »prioritete«, »izhodišča« ter »osnovo« za pripravo strategije upravljanja naložb. O tem usmeritvenem aktu odloča navadna večina poslancev. V naslednjem koraku mora SDH pripraviti strategijo upravljanja, ki jo opredeljuje osmi člen. Strategija ne bo vsebovala sektorskih politik temveč le klasifikacijo naložb, skupaj z metodami prodaje. Strategija upravljanja bo torej zgolj prodajni načrt, ne pa dokument, ki bi odgovoril na vprašanje kaj, zakaj in kako bomo sanirali, ohranili ali prodajali podjetja. Deveti člen pa določa, da k strategiji, ki jo sprejme vlada za obdobje petih let, daje soglasje Državni zbor.

Presenečenje pa tiči v prehodnih določbah. Zakon zahteva, da SDH strategijo predloži šest mesecev po imenovanju uprave. Holding pa bo polno operativen takoj, ko bo sprejeta »klasifikacija« naložb, na podlagi katere se bo vršila prodaja državnega premoženja. Klasifikacija mora biti predložena Državnemu zboru v soglasje v enem mesecu od uveljavitve zakona. Smernice za izdelavo strategije in klasifikacija naložb bosta tako sprejeta hkrati. Ker se do sprejetja strategije uporablja klasifikacija, osrednji del strategije pa predstavlja prav klasifikacija, je celoten postopek sprejemanja smernic in strategije v resnici odveč, saj bo vlada s klasifikacijo pripravila prodajni program glede katerega ne bo iskala širokega soglasja.

Državni svet meni, da je zakon napisan tako, da zmanjšuje vpliv parlamenta na oblikovanje strategije upravljanja in daje vladi proste roke za prodajo premoženja takoj po sprejetju zakona. To pa je v nasprotju s priporočili in dobrimi praksami razvitega sveta, ki govorijo o vzpostavljanju širokega konsenza glede upravljanja z državno lastnino. Prav tako je tak način v nasprotju s pričakovani davkoplačevalcev, ki si želijo imeti večjo besedo pri tem, kaj se bo v naslednjem letu zgodilo z državno lastnino, želijo pa tudi maksimalno transparentnost pri samem odločanju in postopkih, da se eventualna prodaja ne bi izrodila v razprodajo.

Imenovanje nadzornega sveta SDH je politično. Člani so predlagani s strani vlade in poslanskih skupin, z izjemo dveh od devetih članov. Izvoli jih Državni zbor z absolutno večino. Z imenovanjem nadzornega sveta pa upravljanje SDH določa Zakon o gospodarskih družbah. Nadzorni svet imenuje upravo, odgovarja pa vladi, ki sestavlja skupščino. S tem je vzpostavljena železna politična kontrola nad SDH. Izvolitev politično nominiranih kandidatov ne zagotavlja neodvisnosti nadzornikov od politike in drugih interesov. Ko politično odvisni nadzorniki iščejo upravo, pri tem upoštevajo interese političnih strank, ki so jih delegirale, račune za svoj nadzor in kadrovske odločitve pa nadzorniki polagajo direktno vladi. 21. člen zakona tako vzpostavi sistem upravljanja, ki je bil značilen za Sovjetsko zvezo v času Stalina in centralnoplanski način upravljanja. O najpomembnejših odločitvah v posameznih podjetjih (združitvah, dokapitalizacijah in prodajah) bo odločala kar vlada na skupščinah družb, delo uprave pa bodo nadzirali delegati vlade in koalicijskih strank.

Tak način upravljanja je visoko politiziran, prežet s konflikti interesov in izpostavljen korupcijskemu tveganju. Kot tak ne izpolnjuje minimalnih standardov OECD, niti pričakovani slovenskih davkoplačevalcev. Holdingi imajo v Sloveniji tradicijo najmanj preglednega upravljanja. SDH pa vsebuje dodatna določila, ki ne omogočajo učinkovitega nadzora davkoplačevalcev nad upravljanjem z državno lastnino. Ko bo vlada na podlagi drugega odstavka 38. člena zakona prenesla vso lastnino na SDH, bo upravljanje s tem premoženjem prišlo pod okrilje gospodarskega prava, kar pomeni, da bodo informacije o dogajanju v SDH večinoma obravnavane kot poslovna skrivnost. Ob vsej skrbi za prenos lastništva pa moti pomanjkanje skrbi za odgovornost poslovanja SDH. V skladu z ZGD bo vodstvo SDH odgovarjalo politično imenovanemu nadzornemu svetu, ta pa bo odgovarjal vladi, ki sestavlja skupščino. Nadzor nad delovanjem SDH se bo tako v celoti izmaknil parlamentu. Omeniti je potrebno, da bo vlada na podlagi četrtega odstavka 38. člena prenesla na holding tudi nepremičnine, kar pomeni, da bo SDH imel v lasti tudi vse nepremično premoženje. Iz zakona ni jasno, ali to vključuje tudi kmetijska zemljišča, gozdove, med drugim tudi Triglavski narodni park. Bilo bi absurdno, da bi se v primeru stečaja SDH na Triglavsko jezera lahko »usedla« avstrijska ali italijanska banka. Največjo skrb pri ustanovitvi SDH predstavlja njegova finančna vzdržnost. Čeprav vlada ob sprejemanju nima nikakršnih ocen o otvoritveni bilanci SDH, niti nima ocene o vplivu tega zakona na proračun Republike Slovenije, je iz javno dostopnih podatkov razvidno, da bo SDH visoko zadolžen. Razmerje med finančnimi obveznostmi in EBITDA se namreč ocenjuje na 6,4 kar pomeni, da so obveznosti 6,4 krat večje od dobička pred obdavčitvijo, obrestmi, amortizacijo in odpisi. V finančnem svetu velja, da je podjetje finančno trdno, dokler je to razmerje manj kot 3. Ko podjetje doseže razmerje med dolgovi in EBITDA 4 ali 5, se sproži alarm, saj napoveduje težave pri odplačevanju finančnih obveznosti. Z zadolžitvijo 6,4 bi SDH postal nov nacionalni problem, ki bi se pridružil slabi banki. Ker visoko zadolženi sistemi lahko finančne obveznosti zmanjšujejo najhitreje z odprodajo svojih naložb, bo tudi SDH verjetno obral to pot. Kupnina pa ne bo šla v državni proračun temveč v odplačilo obstoječih dolgov holdinga. Če bo SDH z odprodajo podjetij izboljšal svojo finančno sliko, se bo lahko dodatno zadolževal. Denar od prodaje državnega premoženja se bo tako prelival znotraj SDH na povsem netransparenten način, kar ne bo imelo pozitivnega vpliva na stanje javnih financ in blagostanje državljanov.

Ob dodatnem zadolževanju utegne postati SDH velikanska vreča brez dna, ki bo bremenila prihodnje vlade, predvsem pa prihodnje generacije. S holdingom sta poizkusila Italija in Avstrija vendar sta morali prodati večje število podjetij, da bi zmanjšali zadolženost. Italijanski holding IRI je ustvaril 58 milijard izgube, avstrijski OIAG pa 35 milijard. Slovenski holding se bo zaradi svoje politične zasnove težko izognil enaki usodi.

Vlada bi morala pripraviti zakon na podlagi verodostojnih podatkov. Pri ustanovitvi holdinga pa ni postregla z oceno otvoritvene bilance, o zadolženosti holdinga lahko samo ugibamo, nismo seznanjeni s projekcijami delovanja holdinga, ne poznamo scenarijev, vlada pa ni naredila niti tega, da bi h gradivu priložila oceno realnih proračunskih posledic. Opazka, da naj bi ustanovitev SDH prinesla prihranek zaradi ukinitve AUKN je neresna, saj so vsi zaposleni iz agencij in skladov prerazporejeni na holding.

Zakon v drugem odstavku 38. člena predvideva, da se prenese lastništvo vseh kapitalskih naložb, ki so bile v upravljanju AUKN, na SDH. Med take naložbe spada tudi 34% lastništvo Zavarovalnice Triglav, ki je v lasti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. ZPIZ je postal lastnik 34% deleža Zavarovalnice Triglav po referendumu leta 2007. Zakon o SDH nacionalizira lastništvo ZPIZ in ga prenese v last SDH. V četrtem odstavku 38. člena zakon določa, da se na SDH prenese tudi upravljanje s kapitalsko naložbo ZPIZ v zavarovalnici Triglav. V petem odstavku istega člena pa zakon določi, da SDH po lastni presoji upravlja s kapitalsko naložbo v Zavarovalnici Triglav. Prenos lastniških in upravljaljskih pravic iz ZPIZ je po mnenju mnogih neustaven in predstavlja nezakonito nacionalizacijo, ki bo imela materialne posledice za pokojninsko blagajno. Ker SDH odgovarja le skupščini, ki jo predstavlja vlada, in ne ZPIZ, obstaja resna nevarnost, da bodo prilivi v pokojninsko blagajno iz tega vira suboptimalni ali nični, predvsem pa podrejeni trenutni strategiji in poslovni politiki SDH in ne dolgoročnim potrebam upokojujencev.

SDH močno odstopa od načel OECD. Prvič, ločitev regulatorne in lastniške funkcije ni zadovoljivo izpeljana, saj bo vlada in vladajoča koalicija v parlamentu kontrolirala ne le imenovanje nadzornikov, temveč bo vlada predstavljal tudi samo skupščino. To pomeni, da bo vlada ohranila direktni vpliv na podjetja in ohranila odprto pot, da bi prek podjetij izvajala svoje politike, čemur OECD močno nasprotuje in predstavlja enega od pogojev, glede katerega ni pogajanj. Drugič, upravljanje družb mora temeljiti na neodvisnih in kompetentnih nadzornih svetih. SDH se oddaljuje od tega načela, saj ima uzakonjen politično odvisen nadzorni svet, organi upravljanja podrejenih družb pa bodo postavljeni v močno odvisnost od samega holdinga. OECD bo moral zavrnil ta model upravljanja, saj ponovno vzpostavlja režim, ki ne ločuje regulativne in lastniške funkcije, niti ne krepi neodvisnost in odgovornost nadzornih svetov.

Državni svet opozarja, da bi moral OECD obravnavati poročilo o napredku že aprila 2011, ki pa je bilo negativno, zaradi ponovne politizacije upravljanja v noveli Zakona o upravljanju kapitalskih naložb. Vlada je obljubila ureditev razmer do junija 2012. Namesto popravljenega zakona je poslala štiri strani dolg osnutek, ki ga je OECD diplomatsko ocenil kot zgrešenega v vseh temeljnih rešitvah. V oktobru se bo sestala delovna skupina za podjetja v državni lasti, ki bo novembra poročala Odboru za korporativno upravljanje.

Glede na dosedanje odzive je potrebno pričakovati negativno oceno, kar pa bi Sloveniji še bolj načelo ugled in ji otežilo dostop do kapitalskih trgov. Zato je bolje ponovno premisliti o ustreznosti tega zakona, kot pa si prislužiti negativno oceno na področju upravljanja državne lastnine.

Ob vseh strokovnih pomislekih pa ostaja najpomembnejši problem zaupanja v vlado. Državni svet se zaveda, da ni idealnih rešitev. Vemo pa tudi, da je nepopolna rešitev lahko dobra, če lahko verjamemo, da se bodo tvornici take institucije trudili v dobro Slovenije in državljanov. Žal vlada v zadnjih devetih mesecih na področju upravljanja z državnim premoženjem ni upravičila zaupanja. V zadnjih mesecih so potekale arbitrarne menjave v organih upravljanja mimo določil veljavne zakonodaje. V več primerih so na položaje nastavljeni ljudje, ki ne izpolnjujejo minimalnih zakonskih kriterijev. Posebej zaskrbljujoča pa je epizoda neuspešne dokapitalizacije NLB. V nasprotju z ZUKN, je na Ministrstvu za finance januarja letos nastala skupina za prodajo oz. dokapitalizacijo NLB, ki je delovala v popolni tajnosti. Le iz izjav finančnega ministra je bilo moč sklepati, da vodi pogovore z zasebnimi investitorji in išče rešitev, s katero država v NLB ne bi vložila niti centa. O namenih in postopkih ministrstva ni bil obveščen nihče, ne parlament, ki bi po zakonu moral za pogajanja dati zeleno luč, ne AUKN, ki je bila edina pristojna za vodenje pogajanj. Ko sta dva člana uprave AUKN razkrila tajna pogajanja z neznanimi investitorji, jih je parlament razrešil zaradi izdajanja poslovnih skrivnosti. Vlada in parlament nista ukrepala zoper odgovorne na Ministrstvu za finance, čeprav so netransparentna, nekompetentna in nezakonita pogajanja z

investitorji zaradi političnega tveganja padla v vodo, Slovenija pa je doživela nadaljnji padec bonitetnih ocen. Ker s tem zakonom vlada vzpostavlja direktno kontrolo nad podjetji v državni lasti in kopiči svojo moč v gospodarstvu, se ob dosedanjih negativnih izkušnjah vsiljuje dvom o dobrih namerah vlade in pozitivnih rezultatih njenega vpletanja v upravljanje družb v državni lasti. Zato pomanjkljivosti tega zakona ne moremo jemati zlahka. Porušeno zaupanje si mora vlada ponovno pridobiti, dotlej pa ji je potrebno gledati pod prste in ji zavračati nedomišljene rešitve, ki povečujejo njeno moč, zmanjšujejo parlamentarni nadzor in izločajo vlogo javnosti.

Državni svet meni, da zaradi navedenih argumentov Zakon o slovenskem državnem holdingu ni kvalitetno pripravljen in vsebuje rešitve, ki niso v interesu slovenskih davkoplačevalcev. Državni svet meni, da je potrebno zavrniti sprejeti Zakon o slovenskem državnem holdingu in poiskati kvalitetnejše rešitve, ki ne bi temeljile na razprodaji državnih podjetij z neznanim finančnim učinkom na proračun in blagostanje ljudi.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB), EPA 637-VI, 40. izredna seja (10.10.2012)

Državni svet Republike Slovenije je na 40. izredni seji 10. 10. 2012, ob obravnavi Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB), ki ga je Državni zbor sprejel na 6. redni seji 3. oktobra 2012, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/2006), sprejel

ZAHTEVO

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB).

Obrazložitev:

Z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) se ustanavlja Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki bo odkupovala celotno premoženje bank, ne pa slabih terjatev. Glede na dejstvo, da se ustanavlja DUTB, ki bo v 100 % lasti države, se z zakonom prenaša breme preteklih slabih odločitev na davkoplačevalce. DUTB se bo namreč financiral s poroštvi države v višini štirih milijard evrov. Tako se uvaja velik moralni hazard, saj bo država z odkupom terjatev bank slabe odločitve uprav in nadzornih svetov bank prenesla na davkoplačevalce.

Predlagani model reševanja bank je z vidika davkoplačevalcev najdražji, ker se bo z odkupom slabih terjatev npr. v višini ene milijarde kapitalska ustreznost bank izboljšala le za 100 milijonov evrov. Že vrednotenje terjatev bo zahtevalo temeljite cenitve, ki bodo z vidika družb, ki bodo odkupovale terjatve, zelo drage. Zaradi tega ni smiselno odkupovanje terjatev, ker zakon sploh ne določa, katere terjatve se bodo odkupovale. Prav tako zakon ne razvršča terjatev glede na vrednost cenitve.

V zakonu je v drugem odstavku drugega člena določeno, da se omogoča odkup ali odplačni prevzem premoženja bank. S tem bo omogočen odkup vseh terjatev bank, vključno z lastniškimi deleži bank v gospodarskih družbah. Vlada ni določila, katere terjatve se odkupujejo. Zato bodo možne zlorabe zakona z odkupom terjatev podjetij, ki so v dobrem stanju. Nesmiselno je, da se odkupujejo terjatve do podjetij, za katere same banke ocenjujejo, da bodo od njih dobile povrnjena posojila. Zakaj vlada in zakonodajalec uzakonjata odkup vsega premoženja? Ali se s tem ustanavlja družba, ki bo odločala o reprogramiranju kreditov namesto bank? Zaradi tega se postavlja vprašanje, ali je ta zakon v nasprotju z Zakonom o omejevanju konkurence.

Glede vrednotenja terjatev je dejansko težko oceniti kakšno bo poplačilo. Zaradi tega se postavlja vprašanje, v kolikšni meri bodo nosile breme nerealnega vrednotenja terjatev banke in v kakšni meri DUTB. Odkup terjatev z večjim diskontom bi sicer lahko pomenil dobiček za DUTB, vendar tudi izgubo za banke, kar pomeni znižanje kapitalske ustreznosti. S tem bodo banke ustvarile izgubo med vrednotenjem terjatev v knjigah in odkupom teh terjatev po tržnih cenah. Seveda je vprašanje ali bo prišlo do dokapitalizacije s strani obstoječih lastnikov ali le države. Ker predlagani odkup terjatev obstoječim lastnikom povečuje dobičke in povečuje vrednost premoženja gre v tem primeru lahko za dejansko subvencioniranje obstoječih lastnikov s strani davkoplačevalcev.

Vlada se je sprva odločila za ustanovitev Agencije za sanacijo bank, na katero bi prenašala terjatve. Med zakonodajnim postopkom v Državnem zboru je prišlo do spremembe v Družbo za upravljanje terjatev bank. Vlada v nasprotju z reševanjem bank v devetdesetih letih ustanavlja nepregleden organ za sanacijo bank.

DUTB ne bo imel nobene odgovornosti do Državnega zbora in javnosti, ker ne bo zavezanec za informacije javnega značaja. Polletno poročanje o poslovanju gospodarske družbe Državnemu zboru ne bo omogočilo dejanskega informiranja poslancev in poslank in celotne javnosti, saj se bodo dejanja in namere DUTB skrivale za poslovno tajnostjo glede podrobnosti poslovanja.

Državni svet ugotavlja, da namen zakona ni saniranje bank za reševanje gospodarstva in delovnih mest. Namen tega zakona je očitno odkupovanje vsega premoženja bank. Vlada in večina v Državnem zboru se nista odločila za odkupovanje terjatev podjetij v insolvenčnih postopkih, ampak za odkupovanje terjatev praktično vseh podjetij, vključno z neposrednimi lastniškimi deleži bank v podjetjih. Očitno je namen tega zakon preprodaja podjetij, ki so trenutno res v likvidnostnih težavah, po nizkih cenah, brez tega, da bi dejansko analizirali, kaj pomeni prodaja z vidika ohranjanja delovnih mest.

Politično sestavljena DUTB ne omogoča nadzora s strani Banke Slovenije. Banka Slovenije ima na podlagi tega zakona vlogo inštitucije, s katero se vlada le posvetuje, ukrepov pa Banka Slovenije ne nadzira ali soodloča o njih.

Z zakonom se predvideva prenehanje DUTB s 31.12.2017. Glede na dejstvo, da naj bi zakon omogočal poročstva v višini 4 milijarde evrov, se prenaša veliko tveganje na davkoplačevalce, da ne bo dosežena najvišja možna cena pri prodaji terjatev. Zaradi tega Državni svet meni, da bo na podlagi tako zastavljenega zakona prišlo do hudega oškodovanje državnega premoženja. Zakon v štirinajstem odstavku 11. člena določa, da mora DUTB vsako leto odprodati vsaj 10% ocenjene vrednosti pridobljenih sredstev. V primeru, da je večji del terjatev zavarovan z nepremičninami, ne bo možno iztržiti maksimalne vrednosti glede na slabo likvidnost nepremičninskega trga. Prav tako bodo podjetja težje reprogramirala posojila, ker se jim bo znižala vrednost nepremičnine za zastavo pri reprogramiranju kredita. Zaradi slabe likvidnosti na Ljubljanski borzi pa manjših deležev ne bo možno prodajati po ocenjenih vrednostih.

Z zakonom se ob ukinitvi DUTB premoženje ter pravice in obveznosti DUTB prenaša na Slovensko odškodninsko družbo (SOD) oziroma njenega pravnega naslednika, pri čemer pravno nasledstvo DUTB podrobneje uredi vlada s podzakonskim aktom po predhodnem poročanju Državnemu zboru. To pa pomeni, da bo celotno tveganje odkupa prešlo na davkoplačevalce, ki bodo morali dokapitalizirati SOD oziroma njegovega pravnega naslednika, ali pa bo s tem povzročena razprodaja dobrih gospodarskih družb.

Zakaj bi Slovenija povzemala slabosti irskega modela? Irska oblika slabe banke oziroma sklad NAMA bo dolgoročno obtičal pri posameznih naložbah. Slovenija prevzema irski model, vendar s tem, da ni znano kakšen bo diskont oz. ali diskont pri nakupu slabih terjatev dejansko sploh bo. Tudi po poročanju strokovnjakov o stanju v Irski je moč sklepati, da sprejemata vlada in zakonodajna veja oblasti napačne rešitve. Država nikakor ne sme jamčiti za slabe terjatve, ki bodo prenesene na slabo banko. To bo namreč še podražilo zadolževanje države na finančnih trgih, enako se je zgodilo Irski, kot svari irski ekonomist Brian M. Lucey.

Zastavlja se vprašanje, kako bo vlada zagotovila, da bo zadolževanje (izdaja obveznic) slabe banke oziroma DUTB konkurenčno, če pa desetletne državne obveznice dosegajo donos skoraj 7%? Slaba banka se ne bo mogla zadolžiti ceneje od te obrestne mere.

Glede na to da zakon določa, da bo o vseh terjatvah odločala v večini politično sestavljena medresorska komisija je vprašljivo, kako bo na tak način zagotovljeno strokovno in neodvisno ocenjevanje slabih terjatev, ki bodo prenešene iz bančnih bilanc?

Sprejeti zakon daje vladi bianco menico za izdajo poroštev v višini 4 milijarde evrov, brez vrednotenja negativnih finančnih učinkov slabe banke oziroma DUTB za davkoplačevalce. Vlada bi morala javno utemeljiti, zakaj je izbrani model slabe banke najboljši za davkoplačevalce, torej predstaviti izračune neto sedanje vrednosti učinkov slabe banke, kamor sodijo stroški financiranja (obveznice), stroški garancij, stroški delovanja slabe banke, stroški transferja slabih terjatev, stroški pravnih storitev....To pomeni, da je vlada dolžna narediti in predstaviti poslovni načrt delovanja slabe banke do leta 2017, ki bo omogočal tudi nadzor nad delovanjem in spremljanjem uspešnosti poslovanja slabe banke. Le ekonomski račun je lahko osnova za odločanje o modelu slabe banke ter o prednostih in slabostih!

Državni svet prav tako izraža pomisleke zaradi vprašljivosti skladnosti zakona z Ustavo Republike Slovenije. Pri tem gre za vprašanje same definicije poroštva, za katerega iz systemskega Obligacijskega zakonika (OZ) izhaja, da gre za akcesorno zavezo, ki je odvisna od glavnega posla: vezana mora biti na terjatev, na katero se tudi vežejo poroštva.

Ustava RS v 149. členu opredeljuje, da so krediti v breme države in poroštvo države za kredite dovoljeni le na podlagi zakona. Iz komentarja Ustave Republike Slovenije (Arhar F. v: L. Šturm (ur), Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 988) izhaja, da je "temeljno sporočilo, ki izhaja iz vsebine tega člena, dejanska "ustavna prepoved - constitutional prohibiton", ki prepoveduje prevzemanje obveznosti (kreditov in poroštev) v breme države, če za slednje ne obstoji veljaven predpis.« Zakon sicer določa poroštva do višine 4 milijarde evrov, vendar to ni posebni zakon o poroštvih, ki bi dejansko na konkretne zadeve določal poroštvo.

Zakon v tretjem odstavku 8. člena določa, da se ne glede na določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, za neizvršne direktorje upravnega odbora DUTB ne uporabljajo določbe omenjenega zakona, ki določajo, da poklicni funkcionar ne sme biti član oziroma opravljati dejavnosti upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah. Državni svet meni, da je predlagana izjema nedopustna.

V drugem odstavku 11. člena je določeno, da DUTB lahko naloži banki, ki je deležna ukrepov po tem zakonu, da konvertira določen del kreditov gospodarskim družbam v lastniški kapital teh družb ali podrejeno posojilo tem družbam in se tako pridobljen delež banke prenese na Sklad za stabilnost bank (SSB) z namenom sanacije nefinančnih družb. Konverzija dolga v lastniški kapital je mogoča samo na podlagi skupščinskega sklepa oziroma v insolvenčnih postopkih v okviru finančnega prestrukturiranja. Predlagana rešitev je nesprejemljiva, ker se s tem zakonom uvajajo izjeme glede na obstoječo zakonodajo.

V tretjem odstavku 11. člena je določeno, da delež v gospodarskih družbah, ki je bil prenesen na SSB v skladu s prejšnjim odstavkom, DUTB lahko proda ali poveča, in sicer z namenom doseganja maksimalne vrednosti. Vendar pa zakon natančno ne opredeljuje metod vrednotenja.

V peti točki četrtega odstavka 11. člena je določeno, da vprašanja vrednotenja prenesenih terjatev, ki se morajo oceniti po ceni, ki odraža realno dolgoročno ekonomsko vrednost uredi vlada po posvetovanju z Banko Slovenije. Predmetne terjatve so kratkoročnega značaja, saj so dolžniki praviloma v insolvenčnih postopkih. Pravilnost uporabe standarda realne dolgoročne ekonomske vrednosti nima vsebinske podlage.

V devetnajstem odstavku 11. člena je določeno, če DUTB v posamezni naložbi preseže 50% dolžniškega in lastniškega kapitala (upoštevajoč kategorije v bilanci stanja: kapital, kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti), lahko konvertira svoj delež v redne delnice z glasovalno pravico ali delež družbe po vrednosti, ki jo oceni pooblaščen cenilec, brez sklepa skupščine. Obstoječim lastnikom se mora ob tem ukrepu omogočiti vplačilo rednih delnic ali deleža po enaki ceni. Določbe tega odstavka so v nasprotju z določbami ZGD in omejujejo pravico obstoječih delničarjev. Hkrati pa ima DUTB pravico konvertirati dolžniški v lastniški kapital brez sklepa skupščine predmetne družbe. DUTB bo praviloma od bank kupovala terjatve po diskontiranih vrednostih, v postopku konverzije pa te omenjene terjatve uveljavlja po nediskontiranih vrednostih (vrednost v bilanci predmetne družbe).

V tretjem odstavku 21. člena je določeno, da se v postopku povečanja osnovnega kapitala namenske družbe ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, o obvezni ustanovitveni reviziji in o reviziji stvarnih vložkov. Z namenom zagotovitve preglednosti postopka ustanovitve namenske družbe je nujna uporaba določb ZGD o ustanovitveni reviziji in o reviziji stvarnih vložkov. S tem se zagotovi tudi preveritev opravljenega vrednotenja prenesenega premoženja (terjatev) na namensko družbo.

V 22. členu so določene izjeme vštovanja poroštev države v obseg poroštev države po Zakonu o izvrševanju proračuna. Predlagatelj v tem predlogu ni predstavil vsebinske podlage za nevštovanje poroštev države DUTB v obseg poroštev države, določen v zakonu, ki ureja letno izvrševanje proračuna.

V tretjem odstavku 23. člena je določeno, da v primeru uporabe ukrepa povečanja osnovnega kapitala bank lahko DUTB pridobiva delnice bank po ceni, ki se določi v postopku presoje glede uvedbe ukrepa in mora biti znatno nižja od knjigovodske vrednosti oziroma cene, določene na podlagi vrednotenja, odvisno od tega, katera od njiju je nižja. Banka mora pred povečanjem osnovnega kapitala s sredstvi SSB oziroma vplačilom sredstev SSB v druge instrumente banke zagotoviti, da se izguba banke iz poslovanja krije v breme za to razpoložljivega kapitala banke. Skladno z računovodskimi in poslovno-finančnimi standardi je potrebno vse transakcije pripoznati in evidentirati po poštenih vrednostih. Standard »znatno nižje cene« ni opredeljen. Ni jasno, ali tudi v tem primeru DUTB lahko poveča osnovni kapital bank brez sklepa skupščine.

V 29. členu zakona so določene izjeme od zakonov. V prvem odstavku je določeno, da se za pogodbe DUTB z bankami ali namenskimi družbami, ki so deležne ukrepov po tem zakonu, ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, o izpodbijanju pravnih dejanj dolžnika, če je dolžnik banka deležna ukrepov po tem zakonu, o razvezi ali spremembi pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin, o čezmernem prikrajšanju in o oderuški pogodbi. Navedene določbe zakona odpravljajo pravno varnost upnikov in so nedopustne.

V četrtem odstavku 29. člena je tudi določeno, da se za pogodbe DUTB z bankami ali namenskimi družbami, ki so deležne ukrepov po tem zakonu, o ukrepih, ki se izvedejo v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti, ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika. Navedene določbe odpravljajo pravno varnost upnikov (tudi zaposlenih) in so nedopustne.

V tretjem odstavku 36. člena je določeno, da premoženje ter pravice in obveznosti DUTB, kot so določene s tem zakonom, preidejo na SOD oziroma njenega pravnega naslednika, pri čemer pravno nasledstvo DUTB podrobneje uredi vlada s podzakonskim aktom po predhodnem poročanju Državnemu zboru. V primeru vzpostavitve SDH (pravni naslednik SOD), se z prenosom obveznosti DUTB (izdane obveznice) ogrozi dolgoročno vzdržno zagotavljanje dodatnih sredstev za pokojninsko blagajno. Poroštvo Republike Slovenije za izdane obveznice DUTB je subsidiarno, kar pomeni, da Republika Slovenija vstopi kot dolžnik šele po izčrpanju vseh virov SDH (vključno s KAD). Zaradi navedenih pomislekov in pripomb Državni svet meni, da bi moral Državni zbor ponovno razmisliti o rešitvah tega zakona.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-I) – druga obravnava

---

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 19. 9. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje mnenja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-I) – druga obravnava

Državni svet predloga zakona ne podpira.

Državni svet opozarja, da je trenutno v postopku obravnave tudi vladni Predlog Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju: ZNPP), ki na sistematičen in celovit način ureja policijska pooblastila – med drugim tudi problematiko, ki je predmet predloga zakona, ki ga je vložila skupina poslancev. Predlog ZNPP skupaj z Zakonom o organizaciji in delu policije tvori vsebinsko povezano celoto. Iz tega stališča je popolnoma nesistemsko sedaj dopolnjevati le dva člena veljavnega Zakona o policiji, ker je ZNPP vsebinska celota. Ureditev novih pooblastil v ZPol-I prinaša tudi vrsto nepotrebnih stroškov, ki bi bili sicer združeni s pripravami na izvajanje sistemskega zakona ZNPP.

Državni svet je bil s strani Vlade seznanjen, da povzete rešitve ZPol-I odpirajo nekatere nejasnosti in nedorečenosti, ki so med ostalim tudi odraz nepravilnega razumevanja rešitev zapisanih v ZNPP (npr. napačno sklicevanje, razumevanje termina "javni red", ni urejeno pridržanje ob neupoštevanju prepovedi ipd.).

Državni svet podpira prizadevanja predlagatelja za zakonsko ureditev dveh novih policijskih pooblastilnih institutov, ki se nanašata na učinkovitejše ukrepanje zoper nasilne navijače, nasprotuje pa nesistemskim spremembam v predlogu zakona.

Državni svet opozarja, da na področju zagotavljanja varnosti in reda na športnih prireditvah obstaja pravna praznina in ker se v Sloveniji bližajo priprave na večja mednarodna športna tekmovanja, je prav, da jih pričakamo pripravljene.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom (ZVPoz-D) - druga obravnava

---

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 19. 9. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom (ZVPoz-D) - druga obravnava

Državni svet podpira Predlog zakona.

Državni svet pozdravlja poenostavitev postopkov oziroma odpravo nekaterih ovir, med drugim odpravo požarnih soglasij Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, saj se strinja s predlagateljem zakona, da morajo odgovornost za ustrezno upoštevanje predpisov oziroma pravilno projektiranje objekta ter izvajanje projekta nositi (odgovorni) projektant, izvajalec in investitor.

Državni svet predlaga, da predlagatelj zakona ponovno preuči predlog Mestne občine Ljubljana k 4. členu novele zakona, da se med subjekte, ki sodelujejo pri pripravi raziskovalnih in razvojnih

projektih na področju varstva pred požarom, vključi tudi Skupnost gasilskih reševalnih zavodov Slovenije, saj po mnenju Državnega sveta ta subjekt nima statusa nevladne organizacije.

Državni svet glede predlagane neobvezne oblike usposabljanja stanovalcev v večstanovanjskih stavbah (6. člen novele zakona) ocenjuje, da bi bilo, ne glede na določila Pravilnika o požarnem redu, smiselno zakonsko določiti usposabljanje stanovalcev v okviru zbora stanovalcev, kjer bi se seznanili s požarnim redom.

V zvezi z rešitvijo v novem četrtem odstavku 23. člena zakona (8. člen novele zakona), po kateri morajo investitorji za montiranje ali vgradnjo sončnih elektrarn in drugih naprav, ki proizvajajo električno energijo, pridobiti strokovno presojo, Državni svet ugotavlja, da strokovno presojo določa že Uredba o energetski infrastrukturi iz leta 2010 v primerih, ko se na objekte instalirajo naprave do določene kapacitete, za katere ni treba pridobiti gradbeno dovoljenje.

Državni svet izpostavlja, da je zadnja sprememba Zakona o graditvi objektov odpravila obvezno revizijo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za zahtevne objekte, s spremembo 30. člena Zakona o požarni varnosti (10. člen novele zakona) pa uvajamo revizijo zasnove in študije požarne varnosti za požarno zahtevne objekte in objekte, projektirane po zadnjem stanju gradbene tehnike. Kljub pomembnosti zagotavljanja požarne varnosti se Državni svet v povezavi z intenco predlagatelja, da se odgovornost za projektiranje in izvedbo projektov prenese na odgovorne projektante, izvajalce in investitorje, postavlja vprašanje, ali je revizija požarne zasnove in požarnega načrta potrebna.

Državni svet ugotavlja, da obvezno izdelavo požarnih načrtov za objekte, ki so opremljeni s sončno elektrarno, povezano na javno električno omrežje, določa že lani spremenjen Pravilnik o požarnem redu, s predlagano spremembo petega odstavka 35. člena zakona (14. člen novele zakona) pa se to ureja še na zakonski ravni. Obvezna izdelava požarnega načrta, ki ga izdelujejo pooblaščenec odgovorne osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, je po mnenju Državnega sveta potrebna, saj se izdeluje predvsem zaradi večje varnosti gasilcev, ki morajo pravilno izvajati gasilsko intervencijo. Državni svet ugotavlja, da predlagatelj ne podpira predloga Mestne občine Ljubljana, da bi se požarni načrti posredovali pristojnim občinskim organom, ki bi ga uporabili za izdelavo ocen ogroženosti in načrtov zaščite in reševanja oziroma bi ga občine prenesle v uporabo pristojni gasilski enoti. Ne glede na dodatna pojasnila predlagatelja (npr. požarni načrt ne vsebuje podatka o številu uporabnikov, ki je potreben za izdelavo ocene ogroženosti in načrtov zaščite in reševanja; varovanje podatkov; intelektualna lastnina) Državni svet ocenjuje, da bi morali predlog Mestne občine Ljubljana ponovno preučiti, saj se v praksi, še posebej na podeželju, dogaja, da pride na kraj požara pred domicilno gasilsko enoto druga gasilska enota, ki pa nima požarnega načrta. Z vidika večje varnosti in pravilnega reševanja bi bilo smiselno, da bi zavezanec izročil požarni načrt pristojni občinski službi, ki bi ga posredovala vsem tistim gasilskim enotam, ki potencialno lahko intervenirajo.

Državni svet ugotavlja, da predlagatelj ne nasprotuje predlogu Mestne občine Ljubljana, da bi se spremenila določba drugega odstavka 60. člena zakona tako, da bi se sredstva požarnega davka, ki je vezan na predviden davek na nepremičnine, uporabljala za financiranje občinske javne gasilske službe. V kolikor se predlog ne bo upošteval v tej noveli zakona, Državni svet pričakuje, da se bo to uredilo še pred uvedbo davka na nepremične.

Kljub opozorilu ministra za obrambo, da se že danes zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne izvajajo zakonske obveze glede zagotavljanja naravnih ovir za širjenje požara v gozdu (npr. vzdrževanje gozdnih poti, goloseki), daje Državni svet v preučitev predlog o vzpostavitvi mreže za trigonometrično odkrivanje požara in dima, ki bi omogočala takojšno odkritje dima in začetek požara, kar bi pripomoglo k ukrepanju takoj in ne šele, ko se požar že razširi. Vzpostavitev in vzdrževanje take mreže bi sofinancirali iz naslova posebne letne dajatve lastnikov gozdov, saj je varstvo gozdov pred požarom v njihovem interesu.

Ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom je Državni svet oblikoval p o b u d i:

1. Na predlog državnega svetnika Draga Ščernjaviča Državni svet predlaga ministru za obrambo, da pripomore k ustrezni ureditvi vrednotenja dela poklicnih gasilcev v delovnih operacijah.

2. Na predlog državnega svetnika Rastislava Jožeta Revna Državni svet predlaga Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za finance, da se čim prej zakonsko uredi status gasilcev prostovoljnih gasilskih društev (v nadaljevanju: PGD) in spremeni financiranje refundacije bruto plače z vsemi dodatki ter uvede stimulacija aktivnega delovanja gasilcev tako, da:

- se bruto plače gasilcev z vsemi dodatki za čas akcij in izobraževanja refundirajo iz državnega proračuna in ne bremenijo več sredstev posameznega PGD,
- se poenoti zavarovanje gasilcev za celotno Slovenijo tako, da je gasilec zavarovan za primer poškodbe na akciji ali izobraževanju za celotno dolžino bolovanja, in sicer po enakem kriteriju kot velja za poškodbe pri delu; zavarovanje mora obsegati tudi zadostno odškodnino za primer smrti,
- se uvede stimulacija za aktivno sodelovanje v akcijah v obliki priznanja bonitete za delovno dobo pri upokojitvi – boniteta naj temelji na številu dni, ko je gasilec sodeloval v akcijah,
- mikro in malim podjetjem in samostojnim podjetnikom, ki imajo med zaposlenimi več kot 30 % prostovoljnih gasilcev, naj se prizna davčna olajšava zaradi izpada poslovne dejavnosti v času odsotnosti gasilcev v akciji.

O b r a z l o ž i t e v :

Vse večje ujme, ki praviloma zajamejo posamezno področje Slovenije, zahtevajo vse daljšo časovno udeležbo gasilcev PGD iz tega področja. Poleg večje izrabe in tudi večjega uničenja reševalne opreme predstavlja nadomeščanje plač gasilec že veliko finančno obremenitev posameznega društva. Zato bi bilo treba uvesti solidarnostno refundiranje plač gasilcev za čas akcij in izobraževanj iz državnega proračuna. Tako bi se izenačili pogoji dela PGD na področjih, ki jih zadene naravna nesreča, z ostalimi PGD.

Tudi zavarovanje prostovoljnih gasilcev za primer poškodbe ali smrti je treba poenotiti. Mala gasilska društva so zaradi skromnih sredstev prisiljena varčevati pri obsegu zavarovanja. Poleg tega bi s poenotenjem zavarovanja za območje cele države lahko dosegli tudi nižje zavarovalne premije pri zavarovalnici.

Z namenom spodbujanja sodelovanja v reševalnih akcijah in hkrati kot izraz priznanja za nesebično pomoč bi bilo primerno uvesti stimulacijo v obliki priznanja bonitete pri priznanju delovne dobe, ki se upošteva pri upokojitvi.

Velik delež prostovoljnih gasilcev med zaposlenimi v mikro in malih ter pri samostojnih podjetnikih predstavlja velik problem odsotnosti velikega deleža zaposlenih v času gasilske akcije. Prav zaradi izpada dejavnosti v času reševalnih akcij podjetja in samostojni podjetniki neradi zaposlujejo gasilce. Zato je treba takim podjetjem priznati davčno olajšavo za čas izpada dejavnosti, če se reševalne akcije udeleži več kot 30 % zaposlenih prostovoljnih gasilcev.

Predlagane spremembe naj se čim prej zakonsko uredijo. Čas veljavnosti posameznih novih določil se lahko uredi sukcesivno skozi daljše časovno obdobje.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Letnemu poročilu Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije za leto 2011

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 19. 9. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03,

69/04 in 68/06) sprejel mnenje k Letnemu poročilu Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije za leto 2011.

Državni svet se je seznanil z Letnim poročilom Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije za leto 2011.

Državni svet ocenjuje, da je poročilo pripravljeno korektno in je odraz pozitivnih hotenj uprave agencije, ki je po imenovanju oktobra 2010 vzpostavila pravni in organizacijski okvir svojega delovanja, ki je v upravljanju več kot 70 naložb v vrednosti 8,65 milijard evrov.

Agencija je bila ustanovljena z Zakonom o upravljanju kapitalskih naložb, z namenom enotnega in centraliziranega upravljanja vseh neposrednih kapitalskih naložb države. Ena od zahtev, ki jo je Slovenija ob vstopu v mednarodno organizacijo OECD morala izpolniti je bila namreč tudi ustanovitev neodvisne in samostojne agencije za upravljanje naložb, ki svoje delo opravlja skladno s smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. Kot izhaja iz predloženega poročila je agencija svoje aktivnosti usmerjala predvsem v reševanje ključnih problemov pri korporativnem upravljanju družb v državni lasti. Da bi povečala učinkovit nadzor uspešnosti poslovanja kot enega temeljev uspešnega upravljanja, je agencija razvila standardiziran model četrletnega poročanja državnih družb o poslovanju. Za imenovanje članov nadzornih svetov, ki bi bolj kakovostno opravljali svoje delo je sprejela merila in postopke za ugotavljanje primernosti kandidatov za člane organov nadzora gospodarskih družb. Za izboljšanje učinkovitosti in donosnosti družb je pripravila kazalce uspešnosti z zastavljenimi cilji glede donosnosti celotnega kapitala, kakor tudi stopnje dividendnosti. Agencija je tudi izdelala in Vladi RS predložila Strategijo upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije, vendar jo ta zaradi neusklajenosti sektorskih politik ministrstev ni sprejela.

Prevladujočo oceno o uspešnem delu po mnenju Državnega sveta zmanjšuje prav odsotnost Strategije upravljanja kapitalskih naložb, ki bi agenciji v večji meri omogočala, da v posameznih primerih razpolaganja s kapitalskimi naložbami odloča zgolj v skladu z določenimi strateškimi usmeritvami in cilji.

Mag. Blaž Kavčič
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-C) – skrajšani postopek

---

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 19. 9. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-C) – skrajšani postopek.

Državni svet podpira Predlog zakona.

Državni svet se je seznanil s predlaganimi rešitvami predloga zakona, ki jih je predstavila Vlada. Izpostavljeni sta bili predvsem dve bistveni novosti, in sicer ukinitve pravice do brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalcev za begunce v postopkih na prvi stopnji ter možnost odreditve zdravniškega pregleda za določitev starosti mladoletnika brez spremstva. Slednji ukrep sledi določbam Direktive 2005/85/ES, ki v petem odstavku 17. člena določa postopek ugotovitve starosti mladoletnika brez spremstva. S spremembami zakona je predlagatelj želel odpraviti pomanjkljivosti obstoječega zakona ter zvišati standarde v postopkih pridobitve mednarodne zaščite.

Državni svet je bil seznanjen tudi z mnenjem zainteresirane javnosti, in sicer je mnenje podal predstavnik Slovenske filantropije, Združenja za promocijo prostovoljstva. Nevladne organizacije (Amnesty International Slovenije, Slovenska filantropija in Slovensko-informacijski center nevladnih

organizacij) načeloma ne nasprotujejo predlogu zakona, a hkrati opozarjajo, da nižanje standardov, ki jih prinaša novela izjemno slabi kakovost postopkov, predvsem pa pomeni kršitev zaveze, da se z varčevalnimi ukrepi ne bo posegalo na področje človekovih pravic. Pravna pomoč oz. stroški dela svetovalcev za begunce so v večji meri kriti s strani Evropskega sklada za begunce, zato predlagana sprememba nesorazmerno posega v pravice prosilcev glede na dejanski prihranek. Prav tako brezplačna pravna pomoč na prvi stopnji znižuje stroške nadaljnje pravne pomoči ter zvišuje kvaliteto postopkov.

Glede določitve starosti na podlagi zdravniškega pregleda nevladne organizacije izražajo številne etične pomisleke, prav tako pa so mnenja, da ugotavljanje starosti ni eksaktna znanost in so pri tem možne velike napake. Postopki za ugotavljanje starosti naj se izvajajo samo kot ukrep v skrajni sili, v primeru, ko obstaja resen dvom o otrokovi starosti oz. v primeru, ko se drugi pristopi izkažejo kot neustrezni pri ugotavljanju otrokove starosti. Uporabiti je potrebno multidisciplinaren pristop ugotavljanja, oceno starosti pa naj opravijo neodvisni strokovnjaki.

Državni svet je zanimalo, kakšen prihranek za državni proračun predstavlja ukinitve brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji in ali je ta prihranek sorazmeren s posledicami, ki jih ta ukrep prinaša. Predstavnik vlade je pojasnil, da se predvideva prihranek v okvirni višini 56.000 EUR.

Državni svet opozarja tudi na to, da so begunci osebe, ki so v težki situaciji, predvsem pa jih večina ne obvladuje zahtevnih pravnih postopkov in terminologije.

Na podlagi opravljene razprave je Državni svet sprejel naslednje sklepe:

1. Državni svet podpira predlog zakona.
2. Državni svet podpira prizadevanja, da se postopki za ugotavljanje starosti izvajajo samo kot ukrep v skrajni sili, pri tem pa naj se uporabljajo čim manj invazivne in potencialno škodljive metode.
3. Državni svet predlaga, da se pripombe s strani nevladnih organizacij v čim večji meri upoštevajo v nadaljevanju zakonodajnega postopka.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti - druga obravnava, EPA 598-VI

Državni svet Republike Slovenije je na 49. seji 24. 10. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E **k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-J) – druga obravnava**

Državni svet predlog zakona podpira.

Kot glavni cilj predloga zakona predlagatelj navaja racionalnejšo organiziranost dejavnosti javnega zdravja in drugih dejavnosti, povezanih z javnim zdravjem. Z omejenimi sredstvi naj bi se, na podlagi združitve obstoječih dejavnosti v dva krovna javna zavoda, doseglo kakovostno izvajanje javne službe, s ciljem maksimiranja koristi in zadovoljstva uporabnikov. Predlaga se združitev vseh dejavnosti Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) in devetih območnih enot zavodov za zdravstveno varstvo (ZZV), ki pomenijo jedro dejavnosti javnega zdravja, se financirajo iz državnega proračuna ter se ne nanašajo na laboratorijske oziroma storitvene dejavnosti v Nacionalni inštitut za javno

zdravje (NIJZ), ter združevanje vseh laboratorijev IVZ in devetih ZZV v Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH).

Trenutno dejavnost javnega zdravja, ki obsega tri sklope dejavnosti (socialno-medicinsko, epidemiološko ter higiensko in zdravstveno ekološko dejavnost), izvaja IVZ in devet območnih zavodov, ki imajo vsi status javnega zdravstvenega zavoda in katerih ustanovitelj je Republika Slovenija.

Prihodki dejavnosti javnega zdravja po podatkih ministrstva v celoti obsegajo 62,6 mio EUR, od tega 33,7 % predstavljajo prihodki IVZ (21 mio EUR prihodkov), 66,3 % oz. 41,5 mio EUR pa prihodki devetih ZZV. V prejšnjem odstavku navedeni trije sklopi dejavnosti se financirajo iz državnega proračuna (preko namenskega vira v okviru proračuna Ministrstva za zdravje v višini 7,5 mio EUR), s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (za različne projekte in javna pooblastila v višini 12, 5 mio EUR), iz sredstev Ministrstva za kmetijstvo in okolje (izvajanje javne službe za potrebe Republike Slovenije) ter iz zasebnih virov (cepljenja, naročila raznih državnih organov ter trga, s prevladujočimi potrebami po laboratorijskih storitvah in svetovanju).

Prihodki od prodaje blaga in storitev ter proizvodov in storitev na trgu predstavljajo 22,8 mio EUR, kar predstavlja 36,6 % vseh virov sredstev na nivoju vseh javnih zavodov, ki delujejo na področju javnega zdravja. Ministrstvo pri tem opozarja, da se delež prihodkov iz tega naslova med zavodi zelo razlikuje, saj naj bi znašal od 0 % do 64 %, iz česar pa naj bi bilo tudi jasno razvidno, v katero smer so se razvijale in krepile določene dejavnosti posameznih zavodov skozi leta. Vendar ministrstvo opozarja, da je tudi ta del dejavnosti, ki pridobiva prihodke na trgu in se torej prikazuje kot tržna dejavnost ter je med drugim posledica zgodovinskega razvoja dejavnosti, rigidnega sistema nagrajevanja zaposlenih v Republiki Sloveniji, pa tudi nelojalne konkurence, v osnovi v veliki meri rezultat zahtev po ohranitvi oziroma zaščiti javnega zdravja in bi se jo moralo temu primerno urediti.

Pristojno ministrstvo ugotavlja, da vsi zavodi, razen IVZ in ZZV Ravne na Koroškem, poslujejo pozitivno, hkrati pa opozarja, da je zlasti dejavnost socialne medicine s promocijo zdravja, tudi zaradi relativno šibkega financiranja, v določenih zavodih v podrejenem položaju. Glede laboratorijske dejavnosti ocenjujejo, da je Slovenija premajhna za vzdrževanje obstoječega univerzalnega izvajanja vseh dejavnosti v vsakem od območnih zavodov, torej brez njihove specializacije za zgolj določene dejavnosti. Na podlagi nekaterih mednarodnih raziskav zato predlagajo racionalizacijo laboratorijske dejavnosti, ki naj bi bila strokovno upravičena in vodila k večji uspešnosti in učinkovitosti ter smotrnosti koriščenja laboratorijskih kapacitet. Racionalizacija naj bi se izvedla z vzpostavitvijo nacionalnega laboratorija (NLZOH), v katerega bi se združili vsi laboratoriji, ki trenutno delujejo v okviru IVZ in vseh ZZV.

Ministrstvo ocenjuje, da je povezovanje posameznih segmentov javnega zdravja na ravni države potrebno tudi z vidika krepitve področja javnega zdravja, ki bo čedalje bolj podvrženo pritiskom iz tujine in bo moralo biti v prihodnje dovolj močno, da se bo lahko razvijalo v skladu z zahtevami okolja, soočalo s konkurenco (tako s strokovnega kot tehnološkega vidika), ki bo najmočnejša po vstopu Republike Hrvaške v EU, ter krepilo lastno znanstveno-raziskovalno dejavnost. Cilj je ohraniti samostojno izvajanje dejavnosti javnega zdravja v Sloveniji, z lastnim kadrom in kapacitetami, na podlagi vodenja enovite politike na področju javnega zdravja.

Deloma nasprotujoča si stališča do predloga zakona so zavzeli IVZ, Združenje za državljanski nadzor zdravstvenega varstva ZaNas, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, ZZV Novo mesto, ZZV Celje in ZZV Koper.

IVZ predlagano zakonsko ureditev podpira, ker naj bi rešitve pomenile večje in boljše možnosti za nadaljnji razvoj javnega zdravja v Sloveniji, s poudarkom na večji koordinaciji aktivnosti posameznih zavodov, načrtovanju skupnih nalog, uporabi enakih metodologij in razvoja skupne doktrine področja. Koordinacija med zavodi je trenutno otežena, tako zaradi pravno-formalnih, finančnih, kadrovskih pa tudi zaradi različnih prioritet v delovanju posameznih zavodov.

IVZ ocenjuje, da je področje javnega zdravja v Sloveniji premalo razvito in pod-financirano, in kot prvi korak k izboljšanju stanja vidi v povezovanju vseh strokovnjakov v Sloveniji, ki delajo na tem področju. Povezovanje bo po njihovem mnenju omogočilo učinkovitejše reševanje problemov, s katerimi se sooča prebivalstvo, hkrati pa bodo edino tako lahko nastopili kot dovolj močen in pomemben partner drugim državnim resorjem. IVZ prav tako zavrača očitke o tem, da je cilj zakona reševati njihovo finančno situacijo, saj bi se to brez težav lahko uredilo tudi na način, da bi se financiranje s strani države prilagodilo tako, da bi se rešilo področje financiranja laboratorijske dejavnosti, ki je tudi trenutno ključen vzrok za negativno finančno stanje IVZ. Pri tem opozarjajo, da se je zadnjih 15 let spodbujalo zlasti razvoj storitvene dejavnosti zavodov, ki pa zaradi napredka stroke in popolnoma spremenjenih potreb prebivalstva ne more več igrati iste vloge, kot jo je do sedaj. Trenutno bi se namreč stroka morala usmeriti v oblikovanje ustreznih programov za krepitev in ohranitev zdravja ljudi in razvijati vizijo o delovanju tega področja čez 20 let.

Odbor zavodov za zdravstveno varstvo, ki deluje v okviru Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije (Združenje) in ki ga sestavljajo direktorji vseh ZZV in IVZ, je večinsko (razen ZZV Koper in IVZ) sicer potrdil, da so določene spremembe področju dejavnosti javnega zdravja potrebne, saj se je vsebinsko slednja skozi leta precej spremenila, zakonske določbe pa tem spremembam niso sledile, a ne na način, kot je predlagan z novelo zakona. Mnenje odbora je z večino potrdil tudi Upravni odbor Združenja.

V Združenju najbolj nasprotujejo osredotočanju zgolj na splošno pravno-organizacijsko formo področja, brez nujnih strokovnih in vsebinskih podlag. Prav tako opozarjajo, da so se sredstva, namenjena temu področju, v zadnjih petnajstih letih skoraj prepolovila, zato so načrtovani dodatni prihranki neutemeljeni, še zlasti, ker je moč pričakovati, da bodo predlagane spremembe povzročile določene dodatne stroške (sinhronizacija poslovnih informacijskih sistemov in sprememb statusov pravnih oseb). Opozarjajo, da bodo z združevanjem prenehali veljati že pridobljeni certifikati kakovosti in akreditacijske listine ter javna pooblastila, saj so trenutno vezani na konkretni zavod.

Združenje opozarja tudi na to, da lahko zavodi zaradi reorganizacije izgubijo številne partnerje, centralizacija pa bo okrnila prilagodljivost potrebam regij in zmanjšala dostopnost do laboratorijskih preiskav. S centralizacijo bo po njihovem mnenju sistem postal bolj rigid in upočasnili se bodo odzivi na potrebe naročnikov. Prav tako se bojijo izgube dragocenega znanja in strokovnjakov v posameznih regijah ter razpada trenutno homogeno delujočih enot. Negativen vpliv pričakujejo tudi glede delovanja regionalnih mrež na področju programov promocije zdravja in preventive, ki so jih zavodi vzpostavili z dolgoletnim regijskim in lokalnim delovanjem in koordiniranjem. Ocenjujejo, da se bo intenzivnost delovanja na področju javnega zdravja na nacionalni in regionalni ravni krepila v škodo regionalnega delovanja.

Stališču združenja pritrjujeta tudi ZZV Novo mesto in ZZV Celje. ZZV Novo mesto poudarja, da so informacije, ki so na voljo odločevalcem v zvezi s predlogom zakona zgolj enostranske in zavajajoče, prav tako naj bi bili napačno predstavljeni finančni podatki o tržnih deležih posameznih ZZV na področju prodaje proizvodov in storitev, torej tržnega dela dejavnosti. Predlogu zakona naj bi nasprotovale tudi lokalne oblasti, natančneje sveti posameznih regij (Gorenjska, Severna Primorska itd.), ki naj bi zagovarjali samostojnost ZZV kot samostojnih pravnih oseb. Prav tako je bilo opozorjeno na neustrezno sodelovanje med IVZ in območnimi ZZV, saj naj bi IVZ ne opravljal ustrezno svoje koordinacijske vloge, ki se zato prelaga na Ministrstvo za zdravje, ki pa za to po njihovem mnenju ni strokovno usposobljeno. Menijo, da bi se ustrezna koordinacija lahko uredila brez zakonskih sprememb. Dvomijo tudi o pravilnosti ugotovitev mednarodnih raziskav, ki navajajo k racionalizaciji področja.

ZZV Celje meni, da je mreža zavodov za zdravstveno varstvo regionalno že sedaj racionalno organizirana, saj morajo pokriti potrebe več kot 60 zdravstvenih domov in več kot 20 bolnišnic. Poudarjajo, da poleg ministrstva tudi regije potrebujejo njihove storitve, kar se odraža v visoki podpori njihovemu delu s strani županov. Skrbi jih, da bodo v pretirano centraliziranem sistemu regijske prioritete zanemarjene. Opozarjajo, da je centralizacija zgolj ena od organizacijskih oblik, ter kot alternativo navajajo policentrično organizacijsko obliko. Predlagane spremembe zakonodaje

v času splošne krize v državi ocenjujejo kot preuranjene in nesistemske z vidika napovedane reforme celotnega sistema zdravstvenega varstva.

Združenje ZaNas meni, da je reorganizacija področja javnega zdravja nujna in to v čim krajšem času, se pa zavzemajo za to, da bi se to področje uredilo sistemsko v sklopu celovite zdravstvene zakonodaje. Ocenjujejo, da je bilo to področje dolgo časa zanemarjeno, prepuščeno tokovom neoliberalne miselnosti ter opozarjajo, da še vedno ni oblikovana jasna strategija razvoja javnega zdravja, ki bi bila v tem trenutku v veliko pomoč pri odločanju, kakšna je najbolj ustrezna reorganizacijska oblika za področje javnega zdravja v Sloveniji. Na podlagi mnenja domačih in tujih strokovnjakov ter Akcijskega načrta za Evropo, ki predlaga okrepitev javno zdravstvenih služb in zmogljivosti v 10 bistvenih javnozdravstvenih aktivnostih (*Strengthening public health services and capacity: an action plan for Europe Promoting health and wellbeing now and for future generation*) podpirajo združevanje relativno majhnih kapacitet, ki še obstajajo na IVZ in na ZZV, ter rešitev, da naj za verodostojne in javne laboratorijske storitve in analize poskrbi Nacionalni laboratorij, rezultati pa naj služijo strokovnemu in učinkovitemu ukrepanju za ohranitev in krepitev zdravja prebivalstva, kot tudi znanstveno raziskovalnem delu za pospešitev razvoja tega področja. Ob tem predvidevajo, da ne bo dovolj zgolj sprememba zakonodaje, ampak predvsem ustrezno vodenje, usmerjeno v uvajanje sodobnega koncepta razvoja javnega zdravja in zasledovanje zastavljenih ciljev. Smisla prenosa bremena financiranja mreže dejavnosti javnega zdravja na občine ne vidijo.

Dosedanja mreža javno-zdravstvenih zavodov se je po njihovem mnenju pokazala kot zaviralka razvoja javnega zdravja, zato predlagajo, da se predlog zakona dopolni tako, da se vanj zapiše zaveza države za pospešitev razvoja stroke javnega zdravja, da se izdela strategija ali vsaj načela in izhodišča za razvoj področja ter določi organ za nadzor nad delovanjem predlaganih NIJZ in NLZOH. Natančno naj se določijo aktivnosti, ki jih morata slednja izvajati, izdela naj se analiza prehoda kadrov, usklajena z njihovimi željami in potrebami institucij ter analiza prenosa državne lastnine, ki jo imajo v upravljanju dosedanja javni zavodi. Predlagajo tudi natančno določitev organov upravljanja in postopkov izbora.

ZZV Koper v nasprotju z ostalimi ZZV spremembe na tem področju podpira, na podlagi preučitve rezultatov poslovanja zavodov in ocene potreb področja čez desetletje ali dve. Navkljub pozitivnim rezultatom delovanja večine zavodov na tem področju, ocenjujejo dejansko stanje delovanja sistema kot zaskrbljujoče, na kar kaže tudi to, da imajo v določenih zavodih zaposlena zgolj samo še dva specialista javnega zdravja, ki naj bi obvladovala številna področja, kar je nemogoče. Zavzemajo se za povezovalno delovanje in sodelovanje po vertikalni osi, s ciljem maksimalnega izkoristka obstoječih kapacitet. Izrazili so edino skrb, da bi lahko predlagane zakonske spremembe vodile do krepitve tržnega dela dejavnosti, zato predlagajo, da se določbe o laboratorijski dejavnosti ustrezno dopolnijo na način, da jasno postavi ločnica med javnim delom dejavnosti in tržnim, ki bo konkuriral na trgu po pogojih konkurence.

Opozarjajo tudi na to, da je v tem sistemu skozi leta prišlo do pojava anomalij v obliki potenciranih tržnih dejavnosti, ki se jih je dopuščalo, čeprav ne sodijo v javnozdravstveni sistem. Glede stališča lokalnih skupnosti opozarjajo, da predlogi o soustanoviteljstvu terjajo temu primeren finančni vložek občin, ki pa si ga najbrž trenutno ne morejo privoščiti.

Predlog za vzpostavitev enotnega nacionalnega laboratorija podpirajo, ker laboratorijske storitve strokovnjakom na področju javnega zdravja predstavljajo temeljno podlago za odločitve in ukrepe. Strokovnjaki naj delujejo predvsem v smeri razvoja raziskovalnega dela, tudi laboratorijskega. Pri tem opozarjajo, da interesi tržno usmerjenih laboratorijev ne gredo v smeri sledenja cilja raziskovalnega razvoja. Menijo tudi, da ni potrebno, da se dejavnost združuje v dva ločena krovna zavoda, ampak zagovarjajo združevanje pod okriljem enega samega zavoda na nacionalni ravni, ker mora razvoj stroke potekati v povezavi z razvojem laboratorijskega dela dejavnosti. Predlagajo tudi vnos določbe o daljšem tranzicijskem obdobju, z jasnimi zavezami, katere aktivnosti je potrebno v tem obdobju izvesti. S tem bi se zagotovilo tudi določeno varnost za zaposlene, hkrati pa tudi bolj specificiralo smer poteka racionalizacije in njeno vsebino.

Državni svet ugotavlja, da raznolika stališča predlagatelja in zainteresirane strokovne javnosti kaže na kompleksnost problematike področja javnega zdravstva. Kot ključne elemente razhajanja glede predlaganih zakonodajnih rešitev Državni svet izpostavlja vprašanje ustreznosti zakonskega urejanja področja zgolj s postavitvijo organizacijskih okvirjev, brez ustreznih vsebinskih rešitev, vprašanje primerne stopnje obvezujoče predpisanega novega pravno-organizacijskega okvira dejavnosti javnega zdravja, dilemo o odnosu med hkratnimi potrebami po centralizaciji in decentralizaciji področja, stopnjo ostrine ločitve javnega od tržnega dela dejavnosti, zahtevano kvaliteto managementa postavljenega sistema in tendence morebitne privatizacije področja.

Državni svet predlog zakona podpira v smislu zastavitve prvega koraka h koncipiranju jasnejše zdravstvene politike na področju javnega zdravja, z željo, da bi se področje javnega zdravja čim bolj približalo potrebam posameznika ter se hkrati strokovno krepilo in sledilo tehnološkemu razvoju. Racionalizacije sistema so potrebne in vodijo v pravilno smer, vendar Državni svet obžaluje, da so razmere pripeljale do tega, da se sedaj sinergije na strokovnem področju išče preko obvezujočih zakonskih določb, namesto s prostovoljnim povezovanjem in strokovno argumentacijo.

Državni svet v zvezi z različnimi pogledi o potrebnosti centralizacije področja opozarja, da je prava pot za doseganje cilja celovitega razvoja področja javnega zdravja uravnoteženje dveh nasprotujočih si tendenc – po centralizaciji in decentralizaciji, na način, da ena ne bo prevladala nad drugo ter da bo mreža dejavnosti javnega zdravja optimizirana tako glede tehnoloških zahtev kot glede na potrebe prebivalstva. Centralizem, ki ga sicer narekuje tehnologija, je pomemben z vidika povečanja kvalitete storitev in finančnih prihrankov, vendar pa se ob tem ne sme pozabiti na hkratno nujnost približevanja organizacijam potrebam uporabnikov. Pri sledenju ciljem racionalizacije področja je zato nujno potrebno ohraniti regionalni dostopnost do dejavnosti javnega zdravja, v okolju, ki storitve javnega zdravja potrebuje in v katerem je edino možno ohranjati pristen stik z uporabniki in zaznavati njihove potrebe.

Glede na obstoječe razmere, ko precejšen delež prihodkov dejavnosti predstavljajo prihodki od prodaje proizvodov in storitev na trgu, ter glede na predlagano ohranitev določenega deleža tržnih prihodkov na področju izvajanja laboratorijske dejavnosti, se Državni svet sprašuje o zagotovitvi, da se bo na tem področju sledilo javnemu interesu, brez tendenc po privatizaciji področja. Tudi zato bi bilo potrebno vprašanje deleža tržnih storitev, ki se bodo opravljale v okviru laboratorijskega dela dejavnosti, premišljeno doreči. Kot je razvidno iz stališč zainteresirane javnosti, je prav tržni delež dejavnosti posameznih zavodov ključna ovira za oblikovanje celovitih rešitev na tem področju, ki naj bi se izvajalo v javno dobro, v okviru javnega zdravstvenega sistema.

Državni svet ugotavlja, da zavodi svoje argumente za ali proti spremembam utemeljujejo z različnimi podatki, kar med drugim kaže na uporabo različnih metodologij ocene dela in učinkov dela, zato bi kazalo v prvi fazi te metodologije poenotiti. K poenotenju postopkov, metodologij in doktrin, bi lahko prispevala prav predlagana vzpostavitev nacionalnega laboratorija. Regulacija cen laboratorijskih storitev na ravni države lahko pozitivno vpliva tudi na stroške občin za plačilo storitev zaščite javnega zdravja.

Državni svet podpira napore za združevanje moči v okviru dejavnosti javnega zdravja in poziva k razrešitvi obstoječih nesoglasij med vodstvi zavodov, ki delujejo na področju javnega zdravja in pristojnim ministrstvom. Spremembe sistema morajo na prvo mesto postaviti potrebe uporabnikov, ki so o napovedanih spremembah zakona zelo verjetno pomanjkljivo obveščeni, ukrepi morajo voditi do dejanskega znižanja stroškov posameznih storitev, napovedani prihranek sredstev pa naj se usmeri v izvajanje zdravstvene dejavnosti, za skrb za paciente, in naj ne služi kot podlaga za zniževanje cen storitev s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kot se je že dogajalo, kadar so bili v sistemu doseženi določeni prihranki.

V zvezi s primerno stopnjo obvezujoče zastavljene nove organizacijske strukture, ob upoštevanju hitrega družbenega in znanstvenega napredka in spreminjajočih se razmer in potreb prebivalstva na tem področju, so bila izražena različna stališča. Tako je bilo izraženo mnenje, da je pristop, po katerem se zakonsko določi zgolj organizacijski okvir, potem pa se sistemu dopušča urejanje

vsebinskih vprašanja, ob upoštevanju strokovnih zahtev, pravilen. Po drugi strani pa je bilo predlagano, da bi organizacijski okvir zastavili bolj ohlapno in s tem omogočili podsistemu, da se povezave spreminjajo v skladu z razvojem področja, tako tehnološkim kot družbenim. Državni svet v zvezi z organizacijo, kot temeljno podlago za delovanje sistema, poudarja, da bo za pravilno vodenje politik na področju javnega zdravja v prihodnje, zlasti glede na trenutne izkušnje, ključnega pomena predvsem ustrezno vodenje področja. Slednjega pa je možno zagotoviti le z angažiranjem visoko usposobljenega vodstvenega kadra, ki bo znal pravilno organizirati delovni proces ter deloval strokovno in povezovalno.

Glede pomislekov o možnosti oziroma nujnosti reševanja vsebinskih vprašanj razvoja področja z zakonsko ureditvijo, je bilo izraženo mnenje, da smo v Sloveniji na mnogih področjih, tako tudi na področju javnega zdravja dosegli tako visoko stopnjo entropije, da je očitno trenutno možno reševati zatečeno stanje zgolj na način, kot je razvidno iz zakona, torej z ostrim zakonskim uvajanjem novih organizacijskih rešitev, ki jim nato sledijo dogovori o strokovnih vsebinskih rešitvah.

Državni svet izraža začudenje, da se tokrat vendarle lahko parcialno in hitro posega v Zakon o zdravstveni dejavnosti, saj so bili do sedaj vsi predlogi za spremembo različnih perečih vprašanj in področij zdravstvene dejavnosti, ki jih ureja omenjeni zakon, zavrnjeni z obrazložitvijo, da se bodo vse problematike razreševale usklajeno, preko celovite reforme zdravstvenega sistema.

Ločeno mnenje je podal državni svetnik Rudolf Cipot, ki je menil, da predlog zakona določa zgolj pravno-organizacijsko formo, namesto da bi področje vsebinsko urejal ali razčiščeval številna nerešena vprašanja, ki izhajajo iz predstavljenih stališč različnih zainteresiranih strani. Opozoril je tudi na to, da v uvodu k predlogu zakona ni navedenega nobenega primera najboljših praks v Evropi, ki bi se ga dalo ustrezno prenesti v Slovenijo.

Po njegovem mnenju predlagana ureditev vodi v pretirano centralizacijo področja, tendence po slednji pa so po navadi odsev slabega stanja duha v družbi. Menil je, da glede na trenutno fazo razvoja slovenske družbe zgolj s centralizacijo delovanja posameznih dejavnosti ne bomo znižali stroškov ali dosegli dvig prihodkov.

Poudaril je velik pomen socialne medicine in z njo povezane preventive na področju javnega zdravja ter opozoril, da je ta segment še premalo razvit. Pri tem je izpostavil uspešno delo ZZV Murska Sobota, ki je tudi s pomočjo prostovoljskih dejavnosti v zadnjih letih na področju Pomurja veliko vložil v promocijo zdravja in preventivo. V zvezi s tem je opozoril, da lahko prav načrtovana centralizacija področja tovrstne močno razvite regionalne iniciative popolnoma izniči.

Na področju javnega zdravja, ki potrebuje tako strokovnjake specialiste kot strokovnjake generaliste, bi morali po njegovem mnenju vsi tovrstni visoko izobraženi strokovnjaki pristojnega ministrstva, IVZ in regijskih ZZV najti skupni imenovalec in rešitve že v fazi priprave zakona, določiti primerno organizacijsko obliko dejavnosti in razrešiti vsebinska nesoglasja. Tudi zato je predlaganim zakonskim rešitvam nasprotoval in pozval k upočasnitvi sprejemanja vsakršnih zakonodajnih sprememb na tem področju, ki ne temeljijo na nujno potrebnem poprejšnjem dogovoru med vsemi vpletenimi deležniki.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Sedemnajstem rednem poročilu varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011, EPA 462-VI

Državni svet Republike Slovenije je na 49. seji 24. 10. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011

Državni svet se je seznanil s Sedemnajstim rednim poročilom Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Varuh človekovih pravic (v nadaljevanju: Varuh).

Državni svet izraža pohvalo Varuhu za metodološko in sistematično pripravljeno poročilo, ki jasno odseva zaskrbljujoče stanje v družbi, in podpira vse napore Varuha, ki jih slednji že skoraj dve desetletji vlaga v opozarjanje na kršitve človekovih pravic in aktivno iskanje ustreznih rešitev na različnih področjih družbe.

Državni svet je bil s strani Varuha opozorjen na zaskrbljujoče dejstvo, da je poročilo iz leta v leto bolj obsežno, da se sicer določene kršitve odpravljajo, vendar se hkrati vseskozi ponavljajo nove. Veliko število problematik ostaja nerešenih dolga leta, prav tako se na žalost uresničujejo opozorila Varuha glede poglobljanja revščine med prebivalstvom in negativnih posledic lanskoletnih korenitih sprememb zakonodaje na področju socialnega varstva. Kot enega od ključnih vzrokov za številne probleme Varuh izpostavlja tudi prehitro sprejemanje zakonodaje v Državnem zboru, s čimer se strinja tudi Državni svet. Vprašanje, ali je Slovenija sploh še pravna država, tako ostaja odprto in na podlagi predstavljenih kršitev v poročilu se vedno bolj zdi, da bi odgovor lahko bil nikalen. Poročilo po mnenju Varuha ne predstavlja le presek dela Varuha, ampak presek stanja uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v naši družbi.

Državni svet opozarja na številne pereče problematike, s katerimi se dnevno soočajo državni svetniki kot zastopniki različnih družbenih interesov. Tako med drugim opozarja na to, da kršitve pravic na področju delovnopravne zakonodaje vplivajo tako na socialni položaj kot tudi zdravje posameznikov, ki se soočajo z ovirami, ki so velikokrat nepremostljive, ker ni interesa za njihovo urejanje. Sprejemanje zakonodajnih rešitev je tudi na tem področju velikokrat nepremišljeno, prehitro in nestrokovno. Ne samo v fazi priprave, tudi v fazi izvajanja zakonodaje se v realnosti vedno znova izkaže, da je država kot pravna država odpovedala. Dopušča se številne resne kršitve zakonodaje brez negativnih posledic za kršitelje, namesto da bi se slednje sankcioniralo z vsemi možnimi pravnimi sredstvi.

Večje sistemske spremembe bi bile po oceni Državnega sveta nujno potrebne na področju odpravnin, stečajnih postopkov, plač in zdravstvene zakonodaje. Odpravnin je namreč po določenih ocenah deležna le tretjina upravičencev, ki so do tega zakonsko upravičeni. Za resnično zaščito pravic delavcev do plačila za opravljeno delo bi bilo zato potrebno celovito spremeniti stečajno zakonodajo, ki trenutno daje prednost poplačilu terjatev bank pred delavci. Da bi se na prvo mesto postavilo delavca in šele nato ostale upnike, bi to terjalo predvsem korenito spremembo sistema vrednot.

V zvezi s problemom več-mesečnega neizplačila plač delavcem bi se lahko rešitve iskalo v drugačni obravnavi plačilne liste – kot izvršilnega naslova v izvršilnem postopku v primeru neizplačila plače. Državni svet opozarja tudi na vprašanje povečevanja revščine zaradi brezposelnosti, na brezposelnosti mladih, visoko izobraženih kadrov (primer: program Lukenda, za katerega v naslednjem letu ne bo več na voljo finančnih sredstev za njegovo izvajanje), ter na posledice za zdravje delavcev zaradi prisilnega ostajanja na delovnem mestu tudi v času bolezni (glede tega se Slovenija zaskrbljujoče uvršča v evropski vrh).

Večkrat so bile izpostavljene tudi resne socialne posledice hitrega sprejemanja Zakona o uravnoteženju javnih financ (ZUJF) ter obsežnih sprememb socialno-varstvene zakonodaje konec preteklega leta, ki je za nekaj časa povzročila kolaps sistema socialnega varstva in prizadela mnoge družine in posameznike. Gre za obširne spremembe, ki pa terjajo temeljite premike v zavesti in vrednotah posameznikov, zato bi se jih morali lotiti z veliko več takta in premisleka.

S sprejemom ZUJF so bile, zlasti zaradi nezadovoljivo specificiranih določb in postopkov, prizadete številne družbene skupine, med drugim tudi visokošolski učitelji in znanstveni delavci. V okviru Univerze v Ljubljani je namreč prišlo do uporabe različnih kriterijev pri odločanju o upokojevanju zaposlenih, ki so izpolnjevali polne pogoje za upokožitev, odvisno od fakultete do fakultete, v zvezi s čimer je bila na 48. seji Državnega sveta 19. 9. 2012 sprejeta in na Vlado naslovljena svetniška pobuda.

Državni svet opozarja na še vedno neurejeno vprišanje financiranja obveznosti države do Sklada obrtnikov in podjetnikov (SOP), ki je prav tako posebej izpostavljeno v poročilu Varuha in ki kaže na to, da nobena od dosedanjih vlad ni upoštevala odločbe sodišča, ki je zahtevku za izplačilo pripadajočih sredstev ugodilo, prav tako ni zanemarljiv podatek, da je upravno sodišče že štirikrat odpravilo odločbe Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve o ne-odobritvi pokojninskih računov.

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je omenjeno problematiko obravnavala na 36. seji 11. 5. 2010 in bila soglasna, da je potrebno problematiko pokojnin obrtnikov in podjetnikov, ki so vlagali v SOP čim prej razrešiti. Pozvala je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve k ukrepanju in predlagala, da bi država to dolgo let trajajočo neurejenost izplačevanja pokojnin članom sklada uredila na podoben način, kot je uredila pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetom. S posebnim zakonom bi bilo potrebno urediti stanje za nazaj, s tem, da bi se ocenilo sedanjo vrednost vseh sedanjih in bodočih zakonskih obveznosti države do SOP in ocenilo manjkajoča sredstva SOP. Za vnaprejšnje zakonito delovanje SOP pa bi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve moralo odobriti pokojninski načrt in SOP preoblikovati v vzajemno zavarovalnico.

Kar se tiče področja zdravstva, poročilo Varuha jasno opozarja na še vedno neurejeno področje koncesij v zdravstvu. Negativne posledice neurejenosti področja koncesij trenutno zelo občutijo tudi tisti, ki bi radi na novo začeli izvajati koncesijsko dejavnosti, pa je ne morejo, ker se zaradi neurejene zakonodaje trenutno koncesije sploh ne podeljujejo.

Vse težave, povezane s koncesijami v zdravstvu, so jasno razvidne tudi iz odgovora Ministrstva za zdravje na svetniška vprašanja državnega svetnika mag. Petra Požuna glede koncesij in dovoljenj za opravljanje dejavnosti zasebnih ponudnikov zdravstvenih programov, ki so bili kot ponudniki izbrani na Nacionalnem razpisu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za izbor najugodnejših ponudnikov za izvedbo izbranih zdravstvenih programov za leto 2012. Omenjeni razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je namreč omogočil neutemeljeno prelitje javnih finančnih sredstev od javnih zdravstvenih ustanov na zasebnike koncesionarje, kljub temu da slednji v času izbora niso imeli dovoljenj za opravljanje dejavnosti na specifičnih področjih, na katera se je razpis nanašal.

Prav tako Državni svet opozarja na resne posledice nedavnega zvišanja prispevnih stopenj za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, kot posledice sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v okviru Zakona za uravnoteženje javnih financ (v nadaljevanju: ZUJF), za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva socialno najbolj ogroženih skupin prebivalstva. Sama višina premij kot njihov dvig namreč nista sistemsko solidarnostno naravnana, saj sta neodvisna od socialnega položaja posameznika. Tako že relativno nizka stopnja povečanja premije za socialno šibko družino na letnem nivoju lahko pomeni preveliko finančno obremenitev, na kar kažejo informacije o upadanju števila zavarovancev v sistemu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Na negativne posledice dviga premij je Državni svet opozarjal že ob sprejemanju ZUJF, a tekom zakonodajnega procesa te utemeljene pripombe niso bile upošteevane. Državni svet ugotavlja, da je bil ob uveljavitvi sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja slednji zasnovan racionalno, s ciljem stroškovne vzdržnosti sistema, sčasoma pa se je na podlagi povečanih interesov privatnega kapitala njegova vloga bistveno spremenila. Temu primerno bi sistem kazalo ponovno vezati na načela, na katerih je bil zastavljen.

Glede na trenutno zastavljen sistem zdravstvenega varstva in zavarovanja ter obstoječo košarico pravic, ki so krite iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, je jasno, da trenutno brez

dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, razen nujne pomoči, posamezniku dejansko ni možno zagotoviti celovito in potrebno zdravstveno oskrbo, saj mu je brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja preprečen že sam vstop v zdravstveno obravnavo. Ključne težave torej izhajajo iz neustreznih obstoječih zakonodajnih rešitev v okviru zdravstvenega sistema, katerega reforma se napoveduje že nekaj let, a še vedno namere niso presegle faze javnih, v zadnjih letih že parih obravnav.

Podobno usodo kot zdravstvena zakonodaja doživlja tudi Zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki je sicer v medresorski pristojnosti tako Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve kot tudi Ministrstva za zdravje. Na nujnost njegovega sprejema Državni svet aktivno opozarja že nekaj let - preko svetniških vprašanj, zaključkov različnih posvetov, javnih razprav ter v svojih mnenjih in poročilih.

Varuh v poročilu opozarja na težave, ki so se pojavljale pri zagotavljanju zdravstvenega varstva otrok, ker slednji niso samostojni subjekti obveznega zdravstvenega zavarovanja. Na omenjeno problematiko je opozoril tudi Državni svet, ki je na pobudo in v so-organizaciji z Združenjem za pravice bolnih otrok 30. junija 2011 organiziral posvet z naslovom »Ali je zdravljenje otrok res brezplačno?«, nato pa na podlagi zaključkov posveta in s svojim aktivnim sodelovanjem v zakonodajnem postopku pripomogel k sprejemu Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 87/2011–ZZVZZ-L), s katerim so se v veliki meri težave uredile. Na podlagi podatkov ambulant za osebe brez zavarovanja, se slednje namreč še vedno soočajo s potrebami zdravljenja otrok, ki glede na zakonodajne določbe niso upravičeni do potrebne zdravstvene oskrbe. Morebiti bi kazalo stvari urediti tako, kot je bilo predlagano v zaključkih posveta, in sicer, da naj se otroke opredeli kot samostojne nosilce zdravstvenega zavarovanja.

Glede nezmožnosti dostojne poslovitve od umrlega, ki jo omenja poročilo Varuha, in ki naj bi se uredila enotno za vse zdravstvene zavode, Državni svet opozarja, da temu še vedno ni tako ter da s strani Ministrstva za zdravje zdravstvenim zavodom še vedno niso bila poslana navodila kako ravnati v teh primerih. Prav tako se Državni svet pridružuje opozorilom Varuha glede zakonske ureditve uporabe varovalnih ukrepov (predvsem fiksacije pacientov na posteljo) zunaj psihiatričnih bolnišnic in socialnovarstvenih zavodov. Prepoved uporabe primernih varovalnih ukrepov se je že izkazala za življenjsko nevarno za paciente, prav tako pa zdravstveno osebje velikokrat spravlja v nemogoč položaj, ko morajo vsakokrat tvegati in izbirati med skrbjo za pacienta ter morebitno obtožbo o kršitvi človekovih pravic, ker ti ukrepi za zdravstvene zavode niso zakonsko urejeni.

Na področju zdravstva je moč pričakovati precejšnje grožnje finančni stabilnosti zdravstvene blagajne, potem ko bo leta 2014 stopila v veljavo Direktiva o uveljavljanju pravic bolnikov v čezmejnem zdravstvenem varstvu, ki sta jo Evropski parlament in Svet EU sprejela leta 2011. Direktiva jasneje določa možnosti uporabe zdravstvenih storitev v drugi državi članici, v zvezi s čimer se pričakuje določen odliv pacientov v tujino, hkrati pa se bodo tudi sredstva v veliki meri prelila v tujino.

Iz poročila Varuha izhaja, da je slednji v sodelovanju z Državnim svetom in Nacionalnim svetom invalidskih organizacij 12. 4. 2011 so-organiziral posvet z naslovom "Vloga invalidov in države pri spremljanju uresničevanja Konvencije o pravicah invalidov". Zaključke posveta je potrdil Državni svet in jih posredoval vsem pristojnim državnim institucijam. Na žalost še ni bil vzpostavljen sistem ustreznega nadzora nad izvajanjem omenjene konvencije, pa tudi obveza o vzpostavitvi enega ali več neodvisnih teles za spodbujanje, varovanje in spremljanje izvajanja konvencije, ki je prav tako jasno zapisana v konvenciji, še ni bila izpolnjena.

Državni svet ocenjuje, da se odnos države do invalidske politike v zadnjih letih slabša, vodenje državne politike na tem področju pa je nezadovoljivo, navkljub sicer dobrim sistemskim podlagam za kvalitetno izvajanje invalidskega varstva. Čedalje bolj pogosto se v strokovno urejanje področja invalidskega varstva vključujejo tudi različni regulatorni organi (Komisija za preprečevanje korupcije ter Računsko sodišče), namesto da bi se slednje prepuščalo specializiranim državnim institucijam za ta zelo specifičen in občutljiv segment socialne politike. Izvajanje nadzora samo po

sebi ni sporno, vendarle pa bi tudi na tem področju morale biti začrtane jasne meje in pristojnosti omenjenih regulatornih organov.

Državni svet izraža zadovoljstvo ob upoštevanju opozoril Državnega sveta iz preteklih let, da naj se v zvezi z invalidi in invalidskim varstvom v poročilu Varuha uporablja izrazoslovje, ki je skladno z uradno prizanim in dogovorjenim izrazoslovjem, ki je skladno tudi z izrazoslovjem, uporabljenim v Ustavi RS ter zakonskih aktih na državni in mednarodni ravni. Zaradi ustreznega razumevanja posameznih izrazov naj se torej v zvezi z različnimi elementi invalidskega varstva uporabljajo zgolj besede, ki vsebujejo koren »invalid-« in ne različni drugi izrazi, ki so lahko zavajajoči.

Hkrati Državni svet ugotavlja, da se v vsakdanjem življenju (označevanje dejanj v politiki, v medijih) čedalje bolj pogosto besedi »invalid« in »invalidnost« uporabljata kot oznaki različnih negativnih pojavov v družbi in zlasti politični sferi, s tem pa dobivata izrazito negativno konotacijo. Tovrstna neustrezna uporaba omenjenih besed je po mnenju Državnega sveta izrazito diskriminatorna in lahko vodi tudi v hujše družbene pojave.

Državni svet v zvezi z izpostavljeno problematiko domnevnega izkoriščanja zaposlenih v podjetjih, ki zaposlujejo invalide, meni, da so tovrstne nepotrjene obtožbe lahko sporne ter opozarja na to, da invalidska podjetja predstavljajo pomemben segment gospodarstva in trga dela, saj zagotavljajo socialno varnost približno 14.000 ljudem.

Kot bistvo težav so bili s strani različnih razpravljavcev izpostavljeni problem odpovedovanja temeljnih funkcij pravne države, prenormiranost zakonodaje ter pretirana procesna birokratizacija. Dopuščanje kršitev zakonodaje, prehitro sprejemanje zakonodaje v Državnem zboru, mimo vseh poslovniških določb o pogojih za sprejemanje zakonodaje po nujnih in skrajšanih postopkih ter brez upoštevanja zainteresirane in strokovne javnosti pri pripravi predlogov zakonov. Oba problema sta bila označena tudi kot temeljni vzrok za negativno in zaskrbljujoče stanje, ki ga je moč zaznati v številnih segmentih družbe ter za povečevanje števila kršitev človekovih pravic iz leta v leto.

Državni svet ugotavlja, da se sprejeti predpisi v praksi ne izvajajo tako kot bi se morali. Ključni vzrok je prenormiranost zakonodaje, brez uvajanja zgolj manjših sprememb, ampak sprejemanja novih rešitev, ne glede na to ali so dotedanje rešitve delovale ali ne. Nenehne spremembe in medsebojna neusklajenost predpisov močno otežujejo izvajanje in razumevanje predpisov. Hkrati Državni svet ugotavlja, da se pogosto sprejemajo predpisi po meri posameznikov oziroma ožje skupine ljudi, prav tako so odločitve sodnih organov v konkretnih zadevah velikokrat odvisne od tega, kdo je stranka v postopku, s čimer je kršeno osnovno načelo enakosti pred zakonom. Zaznati je tudi nov pojav, da odločitve Vrhovnega sodišča prevzemajo vlogo pravnih virov v obrazložitvah sodb ter tako služijo kot podlaga za odločanje v ostalih postopkih, v nasprotju z ustavnimi načeli in z zgodovinsko tradicijo slovenskega pravnega sistema, ki je kontinentalnega tipa.

Državni svet opozarja tudi na problematiko vključevanja javnosti v zakonodajni proces. Socialnim partnerjem, različnim skupinam civilne družbe in predvsem zainteresiranim državljanom ni v zadostni meri omogočeno sodelovanje v zakonodajnem procesu, tako pri pripravi predpisov na ministrstvih oz. Vladi, kot tudi pri sprejemanju le-teh v Državnem zboru. Neustrezno vključevanje javnosti v postopke odločanja je zaznati tudi na ravni lokalnih skupnosti, saj občinam v več kot polovici primerov ni zagotovljen razumni čas za sodelovanje, t.j. za pregled gradiv in pripravo predlogov ter mnenj. Državni svet zato opozarja, da je sodelovanje čim širšega kroga subjektov pri pripravi predpisov vodi ključnega pomena, saj vodi do sprejema kakovostnih in učinkovitih predpisov, kar je pomembno zlasti pri reformnih zakonih, kot sta na primer aktualna pokojninska reforma ter prihajajoča sprememba delovne zakonodaje.

Državni svet je v zvezi z delovanjem Komisije za preprečevanje korupcije in Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije že opozoril, da bi se morala poleg zaščite prijaviteljev koruptivnih ravnanj ter obveze obveščanja javnosti o delu komisije, ki sta zakonsko urejeni, zagotoviti tudi zaščita in obveščanje fizičnih in pravnih oseb, proti katerim so takšne prijave podane. Hkrati bi se jim moralo omogočiti, da se lahko že v fazi preučevanja podane prijave odzovejo na obtožbe. Do

sedaj se je namreč pogosto dogajalo, da so osebe, proti katerim je Komisija za preprečevanje korupcije vodila postopke v skladu z njenimi pristojnostmi, to izvedele iz medijev, kar je nedopustno.

Državni svet prav tako opozarja na uvrstitev pravice do veta in imunitete med dodatna področja tveganj za pojav koruptivnih dejanj v Državnem svetu s strani Komisije za preprečevanje korupcije in jo ocenjuje kot neutemeljeno. Državni svet Varuhu predlaga, da pri svojem delu, ob obravnavi problematik s področja korupcije, te pripombe upošteva.

Državni svet Varuha vedno znova ocenjuje kot kvalitetnega partnerja na področju iskanja rešitev za različne problematike, s katerimi se dnevno sooča civilna družba, zato mu predlaga, da se že sedaj dobro sodelovanja med obema organoma še okrepi – preko posvetov, udeležbe na sejah delovnih teles Državnega sveta in plenarnih zasedanjih Državnega sveta.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) - prva obravnava, EPA 651-VI

Državni svet Republike Slovenije je na 49. seji 24. 10. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) – redni postopek

Državni svet predloga zakona ne podpira.

Predlog zakona natančneje opredeljuje začetek postopka ponovne akreditacije oziroma zunanje evalvacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa in veljavnost le teh. Predlagane so spremembe skrajnih rokov za oddajo vloge in ponovno akreditacijo. Pri tem se upošteva zamik začetka izvajanja ponovnih akreditacij zaradi zakasnitve pri sprejemu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. Z zamikom datumov, povezanih s ponovno akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov, je Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju NAKViS) omogočena kakovostna izvedba teh evalvacij, visokošolskim zavodom pa nemoteno izvajanje akreditiranih študijskih programov.

Predlog uvaja nov sistem imenovanja članov Sveta NAKViS. Na podlagi sprememb visokošolski deležniki njegove člane več ne imenujejo, ampak predlagajo. Svet imenuje Vlada RS z izbiro med predlaganimi kandidati. V obrazložitvi k predlogu zakona je predlagatelj izpostavil leta 2005 sprejete Evropske standarde in navodila za zagotavljanje kakovosti (ESG), ki poudarjajo neodvisnost tovrstnih agencij pri njihovem delovanju tako od visokošolskih inštitucij kot vlad.

Zakonski predlog rektorju univerze oziroma dekanu samostojnega visokošolskega zavoda omogoča, da poleg oblik lahko določi tudi število ur neposredne pedagoške obveznosti. Kot navaja predlagatelj, naj bi ta sprememba visokošolskim zavodom omogočila večjo samostojnost in hkrati tudi večjo doslednost pri izvajanju varčevalnih ukrepov, kar naj bi prispevalo k cilju uravnoteženja javnih financ.

Novela dopolnjuje dosedanje ureditev transnacionalnega izobraževanja v RS, saj je Slovenija prejela uradni opomin Evropske komisije zaradi domnevne nezdržljivosti nekaterih določb Zakona o visokem šolstvu z načelom svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev.

Državni svet se je seznanil s stališči visokošolskih institucij, študentske organizacije ŠOS, NAKViS in sindikata ter izpostavil vrsto dilem in vprašanj glede ustreznosti in smiselnosti navedenih sprememb. Ugotavlja, da je bilo sprejemanju predloga zakona namenjeno neobičajno malo časa, s čimer je bilo zainteresiranim deležnikom onemogočen ustrezen in pravočasen odziv na novosti. Med predlagateljem, pristojnim ministrstvom oziroma Vlado, in visokošolskimi deležniki ni bil vzpostavljen dialog, v katerem bi si zagovorniki in nasprotniki zakonskih sprememb enakopravno izmenjali stališča. Državni svet ocenjuje, da se pristojno ministrstvo ni odzvalo na ključne kritične pripombe visokošolskih institucij in ostale strokovne javnosti. Zaradi zapletov glede samega postopka sprejemanja, od prvotno predlaganega nujnega in potem skrajšanega postopka, je Kolegij predsednika Državnega zbora postopek spremenil v rednega. Državni svet zato namen Vlade, da uveljavi hitre in nedogovorjene spremembe, označuje kot neprimeren; enako ga je ocenila tudi visokošolska javnost.

Državni svet opozarja na dilemo, ki se pojavlja v zvezi z razlogom za spremembe. Kot temeljni razlog Vlada navaja podaljšanje rokov za vložitev ponovnih akreditacij visokošolskih zavodov oziroma podaljšanje veljavnosti njihovih programov ter izpeljava vseh potrebnih postopkov v zvezi s tem. Državni svet svoja opozorila utemeljuje predvsem na pojasnilu tako univerz kot visokošolskih zavodov, da ni nikakršnih zamud pri reakreditacijah in da postopki evalvacij potekajo skladno s sprejetimi merili. Obenem novela zavodom celo omogoča, da lahko zaobidejo preverjanje kakovosti oziroma reakreditacijo, ki obsega tudi zunanjo evalvacijo, saj lahko ponovno zaprosijo za prvo akreditacijo programov, ki ne predvideva zunanje evalvacije. Posledično to pomeni diskontinuiteto kakovosti visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki bi sicer morali z evalvacijami napredovati in pridobivati večjo mednarodno kompetentnost. V povezavi z načinom sprejemanja predloga zakona in z omenjeno dilemo, Državni svet kot temeljno izpostavlja vprašanje, kateri so pravi razlogi za spremembe visokošolskega zakona, saj so trditve predlagatelja in visokošolskih deležnikov v veliki meri kontradiktorne.

Državni svet je kritično zadržan do novega načina oblikovanja sestave Sveta NAKViS. Opozoril je, da prenos vloge imenovanja na Vlado omogoča vladni oziroma politični nadzor nad odločitvami Sveta, kar bi lahko negativno vplivalo na kakovost študijskih programov in avtonomijo visokošolskih zavodov. Ta sprememba je občutljiva še posej zato, ker NAKViS spodbuja kakovost visokega šolstva, skrbi za razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu, deluje odgovorno do vseh deležnikov in udeležencev v terciarnem izobraževanju in jim svetuje skladno in primerjalno z mednarodnimi smermi razvoja. S tem agencija pomembno prispeva h kakovosti izobraževanja in raziskovanja v visokemu šolstvu, ki se na podlagi meril kakovosti in kompetenc mednarodno prepoznavno, konkurenčno in enakovredno vključujeta v mednarodni visokošolski prostor. NAKViS deluje neodvisno, odgovorno, transparentno in strokovno. Sprememba pa ogroža to celostno vlogo agencije. Državni svet zato skladno s temi ugotovitvami opozarja tudi na dejstvo, da po novem v Svetu ni več predstavnika strokovnjakov iz tujega visokošolskega prostora, kar še dodatno negira vladin namen, da bi povečala kredibilnost Sveta.

Državni svet izpostavlja tudi prenos večje odgovornosti na vodstva visokošolskih zavodov v zvezi z avtonomnim povečevanjem pedagoške obveznosti visokošolskim učiteljem in sodelavcem. Zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev na podlagi vladne varčevalne politike to neposredno pomeni, da bodo vodstva visokošolskih zavodov zmanjšano financiranje reševala s povečevanjem delovnih obveznosti ob hkratnem zmanjševanju plač in odpuščanju, kar pa bo negativno vplivalo na kakovost pedagoškega procesa. Ob "hitrem in prisilnem" upokojevanju visokošolskega pedagoškega in raziskovalnega kadra, ki je sledilo ukrepom za uravnoteženje javnih financ, je na nekaterih študijskih področjih prišlo do pomanjkanja ustreznih kadrov, ki bi lahko kompetentno nadaljevali pedagoški in raziskovalni proces.

Glede sprememb transnacionalnega izobraževanja Državni svet ocenjuje, da le-te odpirajo slovenski prostor tujim visokošolskim institucijam, za katere pa novela ne opredeljuje ustreznega nadzora nad kakovostjo njihovih programov. Obenem omogoča uvedbo komercializacije v slovensko visokošolsko izobraževanje in zaradi zmanjšanja financiranja posledično tudi uvajanje šolnin.

Državni svet na podlagi omenjenih dejstev ugotavlja, da je predlog zakona nedorečen, pomanjkljiv in neusklajen, zato ne bo prispeval k kakovostnemu nadgrajevanju slovenskega visokošolskega sistema. Predlagane rešitve namreč odpirajo nova vprašanja in vnašajo nove sistemske pomanjkljivosti. Namesto parcialnega reševanja odprtih vprašanj o razvoju visokega šolstva in nenehnega spreminjanja krovnega zakona, stalno podrejenega menjavam politične oblasti, je potrebno vložiti napor za sprejem ustreznih in razvojno naravnanih celostnih in politično nevtralnih rešitev, predvsem glede sistemskega financiranja javnih visokošolskih zavodov in izvajanja javne službe v visokem šolstvu, kar v primeru univerz zahteva tudi odločba Ustavnega sodišča iz leta 2011. Kot temeljni argument za vzpostavitev stabilnega visokošolskega sistema, ki je hkrati spodbuda za ponovni premislek o ustreznosti aktualnega predloga je Državni svet posebej izpostavil cilje iz Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020. Ti so kakovost, odličnost, raznovrstnost in dostopnost, kar dosežemo z instrumenti internacionalizacije, ter diverzifikacije študijske strukture in financiranja visokega šolstva. Resolucija nakazuje, kako naj se vsem omogoči mednarodno primerljivo in priznano visokošolsko izobrazbo, zaposljivost in mobilnost v svetovnem evropskem prostoru. Socialna razsežnost bo omogočala pravičen dostop do visokega šolstva in neovirano dokončanje študija. Visokošolski prostor se mora odzivati na potrebe in pričakovanja družbe, aktivno mora vključiti visokošolske deležnike in zagotoviti transparentno upravljanje. Kakovostno visoko izobraženi ljudje bodo pripomogli k razvoju družbe na socialnem, kulturnem in ekonomskem področju. Še zlasti pa Državni svet poudarja razsežnost visokošolskega izobraževanja, ki ga navaja Resolucija: "Visoka dodana vrednost Republike Slovenije je prepoznavna v visoko izobraženih, motiviranih, prepoznanih in inovativnih strokovnjakih z visokimi etičnimi standardi. Zato bo celoten visokošolski sistem, ki bo kakovosten in učinkovit, usmerjen v središče procesa – človeka."

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin (ZdZPVHVVR) - druga obravnava, EPA 584-VI

Državni svet Republike Slovenije je na 49. seji 24. 10. 2012, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin (ZdZPVHVVR) – druga obravnava

Državni svet podpira Predlog zakona.

Predlog zakona predvideva znotraj Ministrstva za kmetijstvo in okolje enovit organ, ki bo zadolžen za pripravo zakonodaje na področju varne hrane in za izvajanje uradnega nadzora, kar je trenutno razdeljeno med štiri organe, in sicer na Veterinarsko upravo, Fitosanitarno upravo, Direktorat za varno hrano in del Inšpektorata za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje. Z združitvijo se ukinja direktorat in obe ločeni upravi, kar je skladno s ciljem racionalizacije dela na upravnem področju in področju uradnega nadzora, ki zajema enotno in celovito strategijo obvladovanja tveganja, enoten in preglednejši način komuniciranja z nosilci dejavnosti in potrošniki, povezovanje informacijskih sistemov, poenoten uradni nadzor ter racionalnejšo izrabo kadrovske in materialne vire.

Državni svet ugotavlja, da Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije podpira reorganizacijo, ki predvsem spreminja notranjo organizacijsko strukturo ministrstva. Pričakuje, da bo delo takšnega organa učinkovitejše, predvsem da bo inšpekcijskih obiskov na kmetijah manj in bodo na ta način kmetje in kmetije manj obremenjene. Sprašuje pa se o smotnosti delitve pristojnosti na več inšpektorjev (novi inšpektorji za hrano). Opozarja, da mora skupni informacijski sistem predvideti

tudi možnost dostopa do tako zbranih podatkov za različne organe (nadzorne in upravne) ter za strokovne službe, saj se bo lahko le na tak način s pomočjo monitoringov v praksi dosegel učinek izboljšanja stanja. Skeptična je tudi do rešitve, da ostaja Zdravstveni inšpektorat znotraj resornega ministrstva za zdravje, torej ločen od predvidenega enovitega organa. Državni svet se strinja s pomisleki oziroma pripombami Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Državni svet podpira zakonsko predvideno rešitev, ki sedaj razpršeno upravno in inšpekcijsko delovanje na področju varne hrane, veterinarstva in varstva rastlin skoraj v celoti združuje pod okrilje enovitega organa v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje, to je Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju: Uprava), ki bo ustanovljena na podlagi Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organih v sestavi ministrstev in Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mest in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih. Ta rešitev naj bi bila prijaznejša do samih nosilcev dejavnosti, saj prinaša za pridelovalce hrane eno vstopno mesto (sedaj mora nekdo na tri inšpekcije prijaviti svojo dejavnost). Taka organizacijska struktura omogoča boljši zbir podatkov, saj bo podan celoten pregled iz stališč različnih tveganj posameznega nosilca dejavnosti, to pa pomeni tudi eno izstopno mesto za informacije potrošnikom. Delo Uprave naj bi potekalo po analizi tveganja, kar pomeni, da se bodo kontrolirali predvsem kršitelji. Inšpektorji iz različnih področjih dela bodo na kmetijo prihajali skupaj, kar pomeni, da bo posamezna kmetija s strani inšpektorjev pregledana enkrat. Na ta način se bodo zmanjšali materialni stroški poslovanja organa, podatki pregleda pa bodo vneseni v skupni informacijski sistem. S takim pristopom strokovnost posameznih inšpektorjev ne bo v ničemer okrnjena, saj bodo ti še vedno opravljali delo na svojem strokovnem področju. Zato je bojazen predstavnikov sindikatov, da se bo stroka »potopila«, odveč, saj je pričakovati, da bo taka reorganizacija prinesla več strokovnosti in obenem zmanjšala stroške za kmetovalce oz. pridelovalce hrane ter da bodo te učinke nenazadnje občutili tudi potrošniki pri končni ceni in boljši informiranosti.

Državni svet meni, da je nekoliko nelogična rešitev, da en del inšpekcije, in sicer Zdravstveni inšpektorat ostane na Ministrstvu za zdravje. Gre namreč za zadnji del v verigi, to je nadzor v obratih za pripravo hrane. Državni svet ugotavlja, da naj bi bil razlog za takšno ureditev predvsem praktične narave, saj so zdravstveni inšpektorji že tako prisotni v »kuhinjah«, kjer izvajajo tudi druge nadzore. Torej predlagan način organiziranosti inšpekcijskih služb zagotavlja smotrno delitev dela.

Državni svet ugotavlja, da pri predlaganem združevanju organov ne gre za varčevanje na račun zmanjšanja zaposlenih, ampak poenotenje delovnih procesov in s tem doseganje manjše porabe proračunskih sredstev. Na Upravo bodo prešli vsi trenutno zaposleni iz vseh štirih dosedanjih organov, kar pomeni ca. 400 zaposlenih. Novi inšpektorji za hrano bodo imenovani izmed obstoječih zaposlenih, kar pomeni, da ne bo novih zaposlitev. Predvideni prihranki na postavkah plač (122.500 evrov) naj bi bili zgolj posledica zmanjšanja števila direktorjev, in sicer iz štirih na enega.

Za doseganje ciljev predlaganega zakona bi bilo po mnenju Državnega sveta smotrno vzpostaviti možnost, da pristojni organi in strokovne službe, vsaj v omejenem obsegu, dostopajo do zbranih podatkov, čeprav se Državni svet zaveda, da je v skupnem informacijskem sistemu zbranih vrsto osebnih podatkov, ki jih je moč izrabiti.

Državni svet opozarja, da je treba izvajati večji nadzor nad uvoženo hrano.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Predlog finančnega in kadrovskega načrta Državnega sveta Republike Slovenije za leti 2013 in 2014

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji, dne 19.9.2012, na podlagi 67. člena Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1; Ur. l. RS, št. 70/2008 in 73/2009, 101/2010) na predlog sekretarja določil besedilo finančnega načrta Državnega sveta za leti 2013 - 2014 in besedilo kadrovskega načrta službe Državnega sveta za leti 2013 -2014.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklepi s posveta Naredimo korak naprej – sodelovanje NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim

---

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 19. 9. 2012, na podlagi 29. in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) ter na podlagi posveta z naslovom Naredimo korak naprej – sodelovanje NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim, sprejel naslednje sklepe:

Državni svet Republike Slovenije je 14. 6. 2012, na pobudo Zveze društev upokojencev Slovenije so-organiziral posvet z naslovom »Naredimo korak naprej – sodelovanje NVO in javnih služb v lokalni skupnosti pri pomoči starejšim«.

Namen posveta je bil dogovor o konkretnih oblikah sodelovanja podpisnikov Skupne listine o sodelovanju pri skrbi za kakovost življenja starejših, ki je bila oblikovana v okviru projekta Starejši za skladen razvoj dolgožive družbe, v katerem sodelujejo predstavniki nevladnih organizacij in javnih služb, ki se ukvarjajo s pomočjo starejšim. Posvet je povezovala Mateja Kožuh Novak, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije, uvodoma je udeležence posveta nagovoril predsednik Državnega sveta mag. Blaž Kavčič.

Svoje poglede na problematiko so predstavili predstavniki in predstavnice ZDUS, društev upokojencev in lokalnih skupnosti. Tako je Rožca Šonc prisotnim orisala 66 let različnih oblik medsebojne pomoči, ki jo nudi ZDUS, Angela Žiberna je osvetlila vlogo prostovoljcev pri odkrivanju stisk starejših, Anka Ostrman je predstavila predlog vzpostavitve interdisciplinarnih komisij v lokalni skupnosti v okviru projekta Starejši za starejše, Rozika Trifkovič, Marija Pavlin, Simčič Majda, Franc Korpar in Hermina Centrih pa so podali številne primere dobrih praks pri reševanju stisk starejših.

V nadaljevanju posveta so na okrogli mizi o načinih za uspešno sodelovanje v lokalni skupnosti poleg Mateje Kožuh Novak sodelovali tudi predstavnica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Janja Romih in predstavniki podpisnikov Skupne listine o sodelovanju. Ob zaključku posveta je bil s strani Telekoma Slovenije predstavljen tudi novi nacionalni program pomoči starejšim na daljavo. Na podlagi predstavitev in razprave na posvetu so bili oblikovani sledeči sklepi:

1. Za doseg cilja čim bolj kvalitetne in učinkovite pomoči starejšim je potrebno nadaljevati z združevanjem in povezovanjem nevladnih organizacij in vladnih organizacij - znotraj enih in drugih ter med njimi, na vseh nivojih (državnem, lokalnem, krajevnem). Delo nevladnih organizacij lahko služi kot dodana vrednost delu vladnih organizacij, saj nevladne organizacije lažje pridejo do ljudi in s tem bolj učinkovito pristopijo k reševanju problemov.

2. Tako vladne kot nevladne organizacije morajo skrbeti za vključevanje vseh generacij v proces pomoči starejšim, za zaposlovanje ustreznih kadrov in njihovo izobraževanje, za oblikovanje novih programov dela, vključevanje mladih prostovoljcev, medsebojno spoznavanje generacij in

razumevanje njihove so-odvisnosti ter spodbujati med-sosedsko pomoč. K oblikovanju spoštljivega in skrbnega odnosa do starejših bi lahko pripomogli tudi ustrezno zastavljeni vzgojni programi v okviru izobraževalnega sistema.

3. V večjih mestih je dostop do starejših, ki potrebujejo pomoč, otežen zaradi večje nedostopnosti samih starejših (npr. zaradi strahu pred odpiranjem vrat neznanecem, sprijaznjenost z osamljenostjo, negativne izkušnje s svojci), pomanjkanja podatkov o pomoči potrebnih osebah, pa tudi pomanjkanja prostovoljcev. V zvezi s slednjo problematiko bi bilo dobro oceniti posledice uveljavitve Zakona o prostovoljstvu za razvoj prostovoljstva.

4. Omejen dostop do sicer obstoječih podatkov o ranljivih skupinah, med drugim tudi o starejših, ki bi potrebovali pomoč, otežuje ali celo onemogoča delo prostovoljcev. Podatke tako prostovoljci pridobivajo večinoma neposredno na terenu, s strani članov društev upokojencev v okviru četrtnih svetov in lokalnih skupnosti ter Rdečega križa Slovenije ali Karitasa. Ažurni in pravilni podatki so ključnega pomena za začetek procesa pomoči, zato bi bilo potrebno vzpostaviti bolj učinkovit sistem pridobivanja podatkov in omogočiti višjo stopnjo dostopnosti do podatkov.

5. Primeri iz prakse sicer kažejo na dobro sodelovanje s patronažno službo in centri za socialno delo, a bi bilo potrebno vzpostaviti tesnejšo povezavo med programi socialnega in zdravstvenega varstva starejših, saj delež slednjega pri pomoči starejšim ni zagotovljen v potrebni meri. Starejšim bi morala biti na voljo celovita zdravstvena in prehranska oskrba.

6. Patronažni službi bi bilo potrebno povrniti vlogo, ki jo je imela v preteklosti pri skrbi za starejše (trenutno pokriva le še 15 odstotkov pomoči starejšim, v preteklosti tudi do 70 odstotkov). Pomanjkanje kadra in omejitev obsega storitev patronažne zdravstvene nege na domu pušča negativne posledice pri ocenjeno okrog 230.000 težkih bolnikih, ki bi potrebovali tovrstno oskrbo.

7. Potrebno bi bilo ponovno opredeliti vlogo socialnih služb in v okviru njihovih delovnih nalog okrepiti delež terenskega dela (po ocenah trenutno zajema zgolj 6 odstotkov delovnega časa) v primerjavi z institucionalnim segmentom dela, ki zaposlene čedalje bolj (pre)obremenjuje z birokratskimi postopki.

8. Zagotoviti ustrezno stopnjo informiranosti državljanov, še zlasti potencialnih uporabnikov o možnih načinih pomoči in samopomoči, tako na državnem kot lokalnem nivoju. V obveščanje naj se vključijo radijske in televizijske postaje tako na lokalnem nivoju kot nacionalnem nivoju. Medtem ko so lokalne radijske in televizijske postaje tovrstnemu obveščanju bolj naklonjene, na nacionalnem nivoju še vedno manjka pripravljenosti za vključevanje oddaj s tovrstno tematiko v programske sheme, čeprav bi prav na podlagi njihovega dosega lahko okrepili zaupanje starejših do ponujenih oblik pomoči in zagotovili višjo stopnjo osveščenosti vseh državljanov.

9. Nujno bi bilo vzpostaviti sistem intenzivnega medsebojnega dogovarjanja med glavnimi akterji v okviru vsakega posameznega primera pomoči in posledično tudi reden nadzor nad izvajanjem dogovorov v praksi (npr. s strani skrbnikov). Nad procesom pomoči bi morala bdeti stroka in ga ustrezno usmerjati, medtem ko se trenutno številne naloge trenutno neupravičeno prelagajo na prostovoljce, ki bi morali v samem procesu zgolj sodelovati, ne pa ga tudi voditi. Temu primerno bi bilo potrebno uvesti povečan nadzor nad stroko, saj slednja zaradi slabih delovnih pogojev in številnih drugih vzrokov v procesu pomoči pogosto ne odigra svoje vloge.

10. Posebno pozornost je potrebno nameniti pomoči starejšim invalidom in starejšim osebam z demenco, ki nimajo priznanih pravic, ki bi bile primerljive s pravicami, ki izhajajo iz invalidskega zavarovanja. Številni kronični bolniki so v veliki meri odvisni od svojcev, tako glede materialne pomoči kot nege, pri čemer podatkov in analiz o kvaliteti tovrstne skrbi ni na voljo. Potrebno bi bilo zagotoviti takojšnji program pomoči družini, ki izvaja nego kroničnega bolnika in urediti status družinskega oskrbovalca. Celovito rešitev bi pomenilo tudi končno sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

11. Okrepiti bi bilo potrebno sodelovanje že obstoječih ad hoc navezav različnih nevladnih organizacij s centri za socialno delo, Karitasom in Rdečim križem ter vzpostaviti lokalne interdisciplinarne koordinacijske skupine s ciljem celovitejšega reševanja primerov. Sodelovanje med javnimi vladnimi in nevladnimi službami namreč ni ustrezno, saj sedaj vsak organ ali organizacija deluje na terenu zgolj na nekem svojem omejenem področju, namesto da bi se med seboj povezovali in s tem povečali učinkovitost procesa pomoči.

12. Primer dobre prakse na področju pomoči starejšim predstavlja projekt Starejši za starejše, v katerega je vključenih preko 120.000 uporabnikov, starejših od 69 let, ki jim pomaga 3.300 prostovoljcev, ki so v letu 2011 v projekt vložili več kot 1 milijon ur prostovoljnega dela. Pomoč so ponudili v več kot 88.000 primerih. Projekt pokriva okoli 70 odstotkov področja Slovenije, vanj pa so, poleg podpornikov (Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ZPIZ, ZZZS in FIHO), vključene tudi nevladne organizacije. Cilj projekta je ciljno odkriti vse starejše osebe, potrebne pomoči in jim učinkovito pomagati. Za doseg tega cilja bi bilo potrebno v lokalnih skupnostih vzpostaviti posebne interdisciplinarne koordinacije, ki bi omogočale organizirano sodelovanje različnih ključnih akterjev v procesu pomoči.

13. Predlaga se vzpostavitev lokalnih interdisciplinarnih koordinacij, ki naj vključujejo vse potrebne službe ter prostovoljce in katerih namen naj bi bil:

- a) celostna obravnava problemov posameznih starejših oseb;
- b) spremljanje položaja starejših v lokalni skupnosti;
- c) spremljanje in spodbujanje programov za višjo kakovost življenja starejših;
- d) spodbujanje in podpiranje programov medgeneracijskega povezovanja in
- e) spodbujanje pluralnosti programov in storitev za starejše.

14. Predlaga se sledeča sestava lokalnih interdisciplinarnih koordinacij:

- a) predstavnik občine oziroma lokalne skupnosti;
- b) predstavnik društva upokojencev;
- c) predstavnik centra za socialno delo;
- d) predstavnik zdravstvenega doma oziroma patronažne službe;
- e) predstavnik Rdečega križa in/ali Karitasa.

Glede na posamezen primer se lahko dodatno vključi še policijo, različna društva itd.

15. Predlaga se, da naj delovanje lokalnih interdisciplinarnih koordinacij zajema:

- a) skupnostno obravnavo primerov;
- b) spoznavanje programov različnih izvajalcev;
- c) spremljanje učinkovitosti organiziranih pomoči in ukrepov v lokalni skupnosti;
- d) ocena potreb uporabnikov in priprava prioritete (načini zadovoljevanja dnevni osnovnih potreb starejših je včasih zelo zahtevna in kompleksna – nimajo dostopa do trgovin, bank itd.);
- e) spodbujanje servisnih dejavnosti za starejše in družine;
- f) spodbujanje novih programov, dnevni centrov in svetovalnic za starejše;
- g) sodelovanje pri oblikovanju politike na področju starejših;
- h) povezovanje vladnega in nevladnega sektorja pri skrbi za starejše;
- i) razbijanje stereotipov o starosti z javnimi razpravami o staranju ter
- j) povezovanje prostovoljcev iz različnih generacij.

16. Lokalne interdisciplinarne koordinacije naj bi:

- a) imenoval župan ali občinski svet (ker bo s tem projektu dana večja veljava) in
- b) vodilo posamezno krajevno pristojno društvo upokojencev (ker so prostovoljci društva upokojencev po navadi tisti, ki prvi odkrijejo pomoči potrebne starejše osebe in začnejo iskati načine za pomoč).

17. Zaradi specifičnosti posameznega lokalnega okolja bi bilo potrebno zagotoviti, da se modeli pomoči starejšim prilagodijo lokalnim razmeram, ker bodo tako lažje izvedljivi. Prav tako naj se

specifičnim lokalnim razmeram prilagodijo lokalne interdisciplinarne koordinacije, a kljub temu naj bi vsaka od njih:

- a) Letno spremljala dogajanje na področju pomoči starejšim in med-sosedske pomoči ter zbira informacije o tem, kaj je potrebno v lokalni skupnosti še narediti, da bi bilo starejšim v njej lažje živeti, nato pa o ugotovitvah enkrat letno poroča županu.
- b) Vzpostavila učinkovit mehanizem reševanja primerov – npr. koordinator/-ica pokliče vse člane koordinacije, da se sestanejo in na podlagi sodelovanja rešujejo posamezen primer.
- c) Opravljalna svetovalno vlogo v smislu podpore vodstvu občine in vsem, ki pripravljajo in se vključujejo v projekte na tem področju, z namenom oblikovanja smiselnih, učinkovitih in izvedljivih projektov, ki naj ponujajo rešitve realnih potreb uporabnikov.

18. Pristojne državne in lokalne institucije naj aktivno pomagajo pri krepitevi sodelovanja v okviru projektov pomoči starejšim in družinam v lokalnem okolju na sledeče načine:

- a) s sprejemom Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo;
- b) s sprejemom sprememb Zakona o socialnovarstveni dejavnosti;
- c) z okrepitevijo vloge lokalnih skupnosti v strateških dokumentih, ki se nanašajo na skrb za starejše in družine;
- d) z dvigom kvalitete življenja v skupnosti na podlagi aktivnega vključevanja občin v projekte skrbi za starejše in družine;
- e) z oblikovanjem in sprejemom strategije lokalne skupnosti na področju skrbi za starejše v vsaki lokalni skupnosti;
- f) z izobraževanjem in ozaveščanjem predstavnikov lokalnih skupnosti o nujnosti vključevanja uporabnikov storitev v proces oblikovanja ciljev na področju skrbi za starejše in družine (primer dobre prakse: »socialne komisije«, ki delujejo v Celju);
- g) z vzpostavitvijo uporabniških svetov, ki so ključni za oblikovanje izvedljivih in uporabnih programov;
- h) z vključevanjem vseh generacij v projekte dviga kvalitete življenja;
- i) z vzpostavitvijo instituta zagovornika starejših;
- j) z izvajanjem uporabnih raziskav oziroma anket, ki bi dale odgovore na vprašanja o dejanskih potrebah uporabnikov in o tem, kaj zanje pomeni kakovost bivanja in življenja;
- k) z zagotovitvijo ustreznih pogojev dela in pravic prostovoljcev, kot ključnih veznih členov z uporabniki v sistemu pomoči starejšim in
- l) z namenom spodbujanja sodelovanja različnih vrst organizacij med seboj, dati prednost pri financiranju tistim projektom pomoči starejšim in družinam, ki vključujejo več različnih (nevladnih) organizacij.

19. Povezavo med pojmom pomoči in starejšimi je potrebno dojemati celoviteje – ne zgolj z vidika pomoči, ki jo starejši potrebujejo, temveč tudi z vidika različnih oblik pomoči, ki jo nudijo tako svoji generaciji kot mlajšim rodovom. Doprinos starejših k višji stopnji kvalitete življenja v družbi je velikokrat neupravičeno prezrt.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 54. seji 3. 9. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 54. seji 3. 9. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da se predlog uredbe podpira, ob zavedanju, da Evropski parlament pri določenih elementih predloga ne bo popustil, posebno ne pri 56. členu, pa tudi glede določitve določenega telesa, ki bo podeljeval akreditacije organom za posamezne sklade ter nad predvidenim večjim obsegom dela vseh vključenih v deljeno upravljanje zaradi zahtev po izdaji letnih poročil ter izjav o upravljanju. Ocenjuje se, da predlog uredbe pomeni dovolj fleksibilen okvir, ki pušča več možnosti interpretacij za obravnave na ravni sektorskih uredb, prav tako bodo od rezultatov razprav na ravni sektorskih uredb, lahko bolj dorečeni in jasni tudi administrativni stroški. Člani komisije se zavzemajo, da bi bilo financiranje iz proračuna EU čim bolj transparentno, poenostavljeno in pravilno, saj je proračun pomemben mehanizem EU, da uresniči obstoječe cilje politik, uvede spremembe in zagotovi čim večji dolgoročni učinek ukrepov EU.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za letni proračun Unije.

Vincenc Otoničar, l.r.
Predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 54. seji 3. 9. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 54. seji 3. 9. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je člane komisije seznanili, da predlog direktive vsebuje dva cilja, ki se medsebojno dopolnjujeta: spodbujanje večje preglednosti in boljšega upravljanja kolektivnih organizacij z okrepljenimi obveznostmi poročanja in nadzorom njihovih dejavnosti s strani imetnikov pravic ter spodbujanje in olajšanje izdajanja večozemeljskih licenc in licenc za več repertoarjev za avtorske pravice za spletno uporabo glasbenih del v EU. V nadaljevanju je pojasnil, da Republika Slovenija podpira poenotenje ureditve področja kolektivnega upravljanja pravic, saj meni, da je potrebno zagotoviti učinkovito in pregledno delovanje kolektivnih organizacij ter se strinja, da bi spodbujanje in olajšanje izdajanja večozemeljskih licenc, pozitivno vplivalo na razpoložljivost novih ponudb za potrošnike in ponudnike storitev, pri čemer pa je potrebno zagotoviti, da ureditev kolektivnega upravljanja pravic ne bo negativno vplivala na kulturno raznolikost.

V razpravi je bilo zastavljeno vprašanje ali so zagotovljeni ustrezni zaščitni ukrepi, ki upoštevajo zmožnosti delovanja manjših kolektivnih organizacij. V odgovoru je bilo pojasnjeno, da bi nova pravila lahko spremenila način delovanja kolektivnih organizacij na evropski ravni, zato ima Republika Slovenija na predlog direktive preučitveni pridržek. Zagotovljeno je bilo, da želi ministrstvo tudi z zainteresirano javnostjo izmenjati stališča predvsem glede tistih vsebinskih rešitev, ki bi lahko vplivale na nacionalno kulturno identiteto.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic ter izdajanju večozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 54. seji 3. 9. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 54. seji 3. 9. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Predstavnica Ministrstva za finance je pojasnila, da v delovnih telesih Sveta že od jeseni 2011 tečejo intenzivni pogovori in usklajevanja možnega skupnega sistema davka na finančne transakcije, vendar ni mogoče poročati o bistvenem napredku pri iskanju soglasja glede tega predloga. V zadnjem času je precejšnje podporo dobila ideja, da bi davek na transakcije s finančnimi instrumenti uvedle le zainteresirane države članice EU v okviru t.i. okrepljenega sodelovanja. Za takšno sodelovanje je zainteresirana tudi Slovenija.

Člani komisije ugotavljajo, da je že ob razpravi o osnovnem predlogu stališča RS do Predloga direktive o skupnem sistemu davka na finančne transakcije, komisija na 21. izredni seji, v mesecu januarju letos, izrekla podporo o uvedbi davka na transakcije na globalni ravni. V kolikor uvedba davka na globalni ravni ne bo dosežena, lahko RS podpre uvedbo davka tudi na ravni EU. RS pa ne podpira uvedbe tega davka zgolj na območju evra.

Člani komisije so bili seznanjeni, da je zaradi bistveno spremenjenih okoliščin v zvezi z obravnavo predloga direktive, potrebno osnovno stališče prilagoditi in se podpre tudi predlog za okrepljeno sodelovanje določenih držav članic.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o osebni asistenci (ZOA)

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M N E N J E k Predlogu zakona o osebni asistenci (ZOA)

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 70. seji 3. 9. 2012 obravnavala Predlog zakona o osebni asistenci (ZOA), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložilo YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa (v nadaljevanju: YHD), na podlagi zbranih 5000 podpisov volivcev.

Komisiji sta predstavnici predlagatelja društva YHD Elena Pečarič in Klaudija Poropat podrobno predstavili vsebino predloga zakona in pri tem poudarili, da je osnovni namen zakona omogočiti posameznikom, ki potrebujejo pomoč pri vključevanju v družbo in samostojno življenje v skupnosti, pravico do samostojne izbire načina in vsebine tovrstne pomoči. Poudarili sta, da se skuša s predlogom zakona uresničiti temeljni namen Konvencije o pravicah invalidov, natančneje njenega 19. člena, ki se nanaša na uresničevanje pravice do dostojanstva, enakega obravnavanja, neodvisnega življenja in sodelovanja v družbi.

Komisija je bila seznanjena tudi z mnenjem Vlade Republike k predlogu zakona. Vlada meni, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predstavnica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: ministrstvo) direktorica Direktorata za invalide Dragica Bac je pojasnila, da je ministrstvo leta 2010 pripravilo Predlog zakona o osebni asistenci za invalide. Predlog zakona je pripravljala delovna skupina, v kateri so bili predstavniki invalidskih organizacij, ki izvajajo osebno asistenco, uporabniki osebne asistence, predstavniki strokovnih institucij in ministrstva. Po opravljeni javni razpravi aprila oziroma maja 2010 je bil predlog zakona usklajen znotraj delovne skupine, a v nadaljnjo proceduro ni bil vložen. Zakon o osebni asistenci invalidom

naj bi bil namreč nadgradnja Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo in nanj tudi vezan kar se tiče financiranja osebne asistencije in postopkov za uveljavljanje pravic. Predstavnica ministrstva je pojasnila, da je vzpostavitev sistema osebne asistencije dogovorjena v koalicijski pogodbi vlade za mandat 2012-2015, sprejetje ustreznega zakona o osebni asistenci pa umeščeno med naloge Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki pa bo moralo pri tem upoštevati dejanske okoliščine, ustrezno strokovno dorečenost in interese vseh predstavnikov invalidov.

Ministrstvo je prav tako zagotovilo, da bo tudi v letih 2013 in 2014 omogočilo nadaljevanje izvajanja osebne asistencije preko programa Asistentka/asistent bom v okviru Zavoda RS za zaposlovanje. Zakon o osebni asistenci naj bi bil, glede na zadano časovnico ministrstva, poslan v Državni zbor pred poletjem 2013, izvajanje zakona pa naj bi se pričelo v letu 2015, pri čemer bo dejanska uresničitev zadanega cilja odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev oziroma situacije v Republiki Sloveniji.

Predlog zakona, ki ga je vložila skupina volivk in volivcev, po mnenju ministrstva v veliki meri povzema vsebino predloga zakona, ki je bil v pripravi na ministrstvu, ključne razlike pa se nanašajo na definicije upravičencev do osebne asistencije, na postopek za uveljavljanje pravic in financiranje osebne asistencije. Ministrstvo je opozorilo tudi na to, da je predlog zakona sistemsko pravno pomanjkljiv in nedodelan.

Komisija je bila seznanjena tudi z obširnimi pisnim mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je k predlogu zakona podala številne pripombe, in mnenjem Nacionalnega sveta invalidskih organizacij (NSIOS), ki je negativno stališče zavzelo do vsebine obravnavanega predloga zakona, ne pa tudi do same potrebe po zakonski ureditvi osebne asistencije. Predstavniki NSIOS je komisiji pojasnil, da obravnavani predlog zakona uvaja kriterije, ki so na eni strani preveč ohlapni, na drugi pa glede starosti uporabnikov celo diskriminirajoči. NSIOS ocenjuje, da so predlagatelji predvideli zelo širok obseg pravic, kar bi lahko vplivalo na dejanske stroške uveljavitve predlaganega zakona in pozvali k bolj podrobni analizi potrebnih finančnih virov in k celovitejšemu pristopu k reševanju problematike.

Komisija je do vprašanja potrebe po zakonski ureditvi pravice do osebne asistencije zavzela izrazito pozitivno stališče, saj jo zaznava kot enega od pomembnih elementov socialne politike, ki terja čimprejšnjo zakonsko ureditev. Glede ustreznosti vsebine obravnavanega predloga zakona pa so bila mnenja članov komisije deljena. Ključni poudarki v razpravi so bili dani ustreznosti predlaganega načina financiranja zakonskih rešitev ter pozivom k večji odzivnosti države na nujno potrebne spremembe na področju invalidskega varstva in ostalih socialnih politik.

Vprašanje potrebnih finančnih sredstev za implementacijo predloga zakona je kompleksno in odvisno od zastavljenih vstopnih kriterijev za pridobitev pravice, obsega pravic ter posledično števila uporabnikov. Predlagatelji zakona so predvideli, da bi zakon koristilo največ 500 uporabnikov, medtem ko je bilo tekom priprave zakona s to tematiko na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ocenjeno, da bi osebno asistenco koristilo okrog 2.000 ljudi, kar bi pomenilo finančno obremenitev proračuna v višini 11 milijonov evrov. Ob tem je potrebno poudariti, da je vsaka ocena števila uporabnikov in stroškov financiranja odvisna od prepletenosti več dejavnikov, zlasti vstopnega kriterija in obsega pravic, ki jih zakon predvideva, kar pomeni, da bi bili končni stroški lahko tudi višji.

Glede na to, da se trenutno pravica do osebne asistencije (so)financira programsko, v okviru obstoječih finančnih zmožnosti, je na podlagi podatkov o številu oseb, ki trenutno koristijo to pravico, težko predvideti število uporabnikov po sprejemu zakona. Glede na to, da izkušnje iz tujine kažejo na povečan interes uporabnikov za storitve osebne asistencije po uveljavitvi ustreznih zakonodaj, je potrebno upoštevati tudi element dodatne, morda trenutno nepričakovane obremenitve za državni proračun.

Pri oceni možnih finančnih posledic sprejema zakona je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da gre za sistemski zakon na področju socialne politike, ki vsem državljanom omogoča uveljavljanje pravic

pod istimi pogoji, kar pomeni da bi morebitni sodni zahtevki, ki bi temeljili na nepremišljeni zakonski ureditvi, lahko še dodatno povečali proračunske obremenitve iz tega naslova.

Predlagani način financiranja osebne asistencije predvideva preusmeritev dela obstoječih socialnih transferjev v financiranje osebne asistencije in s tem obsežen in parcialen poseg v obstoječi sistem financiranja invalidskega varstva ter ostalih socialnih pravic. Predvideno je torej zajemanje finančnih virov, ki se trenutno že uporabljajo za financiranje številnih posebnih socialnih programov, ki so definirani na sistemskem nivoju, in sicer v 10. členu Zakona o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 108/2002). V okviru tega člena je osebna asistencija navedena samo kot eden od vitalnih, sicer številnih elementov invalidskega varstva.

Kot eden od predvidenih virov financiranja se navaja tudi dodatek za pomoč in postrežbo. Slednji že sedaj v veliki meri ne zmore opravljati svojega namena, saj ga zaradi oteženih razmer v državi prejemniki čedalje bolj pogosto uporabljajo za kritje osnovnih življenjskih potreb in ne za storitve pomoči. Poleg tega je pravica do omenjenega dodatka že bila in najbrž še bo ogrožena z reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj se načrtuje njena izločitev iz omenjenega sistema, s tem pa se izgubi tudi vir njenega financiranja.

Z vidika lokalnih skupnosti in čedalje bolj ostrega krčenja občinskih proračunov je potrebno opozoriti, da bi se v primeru izvršitve predlaganega sofinanciranja storitev osebne asistencije s strani občin zelo verjetno ponovila situacija, s katero so se občine soočale že ob uveljavitvi pravice do družinskega pomočnika, ko so bile finančne obveznosti iz tega naslova za marsikatero občino prevelika finančna obveza.

Za finančno vzdržnost sistema bi bilo torej že vnaprej nujno opraviti bolj podrobne analize finančnih posledic sprejemanja zakona in oblikovati ustrezne omejitve v obliki vstopnih kriterijev, pa tudi glede samega obsega pravic. Slednji je v primeru predlaganega zakona zastavljen precej široko, po čemer je moč sklepati o večjem številu dejanskih uporabnikov kot jih predvidevajo predlagatelji, ki govorijo o predvidoma 500 uporabnikih.

Osebno asistenco bi se moralo obravnavati v povezavi z ostalimi socialnimi politikami, saj se osnovni namen uveljavitve pravic do osebne asistencije dotika različnih ranljivih skupin prebivalstva. Z odpiranjem razprave o pravici do osebne asistencije se odpre tudi vprašanje zagotavljanja trajne skrbi za starejše, ki prav tako potrebujejo določen obseg tovrstne pomoči ter vprašanje prekrivanja potreb več ranljivih skupin (npr. invalidov in starejših). Posamezni segmenti socialne politike so torej medsebojno soodvisni in jih ni moč zgolj parcialno obravnavati.

Komisija posebej poudarja pomemben ekonomski aspekt izvajanja storitev osebne asistencije v povezavi s politikami zaposlovanja, saj bi se na ta način odprla številna nova delovna mesta, ki so socialno in ekonomsko povsem upravičena in veliko pripomorejo k razvoju družbe. Prav zaradi velikega pomena teh delovnih mest je potrebno sistem učinkovito in celovito urediti.

V razpravi je bilo izpostavljeno tudi vprašanje hitrosti sprejemanja reformne zakonodaje na področju socialnega varstva. Komisija je pri tem ugotovila, da Državni svet na različne načine (s svetniškimi vprašanji, zaključki posvetov, mnenji itd.) nenehno poziva k čimprejšnjemu sprejemu Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. Nekateri člani komisije so tako na podlagi neuspešnih preteklih naporov podvomili v uresničitev napovedi vlade o sprejemu zakona o letu 2013 in sklepali, da se to področje socialnega varstva ne uvršča med prioriteta vprašanja, čeprav bi se prav v času krize moralo. Nenehno zamikanje sprejema omenjenih zakonov pomeni odmikanje od celovite, čedalje bolj potrebne reforme celotnega sistema socialnega varstva.

Glede potrebe po usklajevanju zakonodajnih rešitev na področju osebne asistencije z ostalimi reformami na področju socialne politike je **ločeno mnenje** podal dr. Andrej Rus, ki je menil, da se problematiko osebne asistencije lahko rešuje ločeno, kot temeljno potrebo posameznikov, ki se jo mora začeti reševati nemudoma in neodvisno od reševanja ostalih problemov, ki jih je prinesla gospodarska in finančna kriza. Hkrati je izrazil podporo predlogu zakona in v odločanje predlagal sklep, da komisija predlog zakona podpira. V obrazložitvi glasu je svojo podporo predlogu zakona,

z namenom zagovarjati interese ranljivih skupin in pospešiti reševanje problema zakonitve pravice do osebne asistencije, podal tudi član komisije Rudi Cipot.

Komisija je po opravljeni razpravi ločeno glasovala o posameznem predlaganem sklepu.

Predlagani sklep, da Komisija predlog zakona podpira, ni bil sprejet (3 ZA, 3 PROTI).

V nadaljevanju so bili soglasno (7 ZA, 0 PROTI) sprejeti sledeči sklepi:

1. Komisija poziva Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, da pripravljena predloga Zakona o osebni asistenci in Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo ponovno preuči in nemudoma vloži v zakonodajno proceduro.
2. Komisija poziva Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, da do sprejetja ustreznih sistemskih zakonodajnih rešitev tudi v prihodnje podpira in s tem ohranja vsaj sedANJI obseg eksperimentalnega izvajanja osebne asistencije iz javnih finančnih sredstev.
3. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve naj komisijo najkasneje do konca leta 2012 seznanj z napredkom pri oblikovanju in sprejemanju zakonodajnih rešitev na področju osebne asistencije in dolgotrajne oskrbe.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-I) – druga obravnava

---

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (ZDSve- UPB1, Ur.l. RS, št. 100/2005 in Ur. l. RS, št. 95/2009 Odl.US: U-I-248/08-15) sprejela naslednje

M N E N J E **k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji** **(ZPol-I) – druga obravnava**

Komisija za državno ureditev je na 120. seji 11. 9. 2012 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo skupina poslancev s prvopodpisanim Petrom Vilfanom.

Komisija predloga zakona ne podpira.

Predstavnik Vlade RS (v nadaljevanju: Vlade) je uvodoma pojasnil, da se glede sprememb ZPol v delu, ki se nanaša na učinkovitejše ukrepanje zoper nasilne navijače, Ministrstvo za notranje zadeve sicer načeloma strinja in podpira prizadevanja predlagatelja za zakonsko ureditev dveh novih policijskih pooblastilnih institutov, nasprotuje pa nesistemskim spremembam v predlaganem zakonu.

V postopku obravnave na Vladi je Predlog Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju: ZNPP), ki na sistematičen in celovit način ureja policijska pooblastila – med drugim tudi omenjeno problematiko. Predlog ZNPP skupaj z Zakonom o organizaciji in delu policije tvori vsebinsko povezano celoto. Predstavnik Vlade je podal mnenje, da je popolnoma nesistemsko sedaj dopolnjevati le dva člena veljavnega Zakona o policiji, ker je ZNPP vsebinska celota. Ureditev novih pooblastil v ZPol-I prinaša tudi vrsto nepotrebnih stroškov, ki bi bili sicer združeni s pripravami na izvajanje sistemskega zakona ZNPP.

Predstavnik Vlade je na koncu poudaril, da povzete rešitve ZPol-I odpirajo nekatere nejasnosti in nedorečenosti, ki so med ostalim tudi odraz nepravilnega razumevanja rešitev zapisanih v ZNPP (npr. napačno sklicevanje, razumevanje termina "javni red", ni urejeno pridržanje ob neupoštevanju prepovedi ipd.).

Člani komisije so poudarili, da na področju zagotavljanja varnosti in reda na športnih prireditvah obstaja pravna praznina in ker se v Sloveniji bližajo priprave na večja mednarodna športna tekmovanja, je prav, da jih pričakamo pripravljene.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-I) – skrajšani postopek

---

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-I) – skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 84. seji 12. septembra 2012 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah.

Komisija podpira Predlog zakona.

Osnovni namen Predloga zakona je uskladitev zakona z Direktivo EU, ki določa pravice državljanov držav članic EU, ki bivajo na ozemlju druge države članice EU. Slovenska zakonodaja namreč državljanom drugih držav članic EU, ki v Sloveniji nimajo stalnega prebivališča, imajo pa urejeno začasno prebivališče, onemogoča uresničevanje aktivne in pasivne pravice na lokalnih volitvah. To pomeni, da Slovenija državljanom drugih držav članic EU, ki bivajo v Sloveniji, ne zagotavlja enakih pravic, kot jih imajo naši državljani v drugih državah članicah EU. Na podlagi predlagane spremembe 5. člena Zakona o lokalnih volitvah bodo državljani EU, ki v naši državi prebivajo začasno ali stalno, lahko uresničevali volilno pravico na lokalni ravni. To pomeni, da bodo dobili volilno pravico v trenutku, ko bodo prijavili prebivališče. Poleg tega se s tem zakonom znižujejo nadomestila za opravljanje funkcij v občinskih volilnih komisijah (za 20%) in odborih (za 10%), kar je predvsem posledica poglobljanja javnofinančne krize in naraščanja proračunskih izdatkov občin, ki temeljijo na zakonu in so vse manj obvladljivi.

V zvezi s predlogom Mestne občine Ljubljana, da bi vsebino nekaterih določil Direktive 94/80/ES 84 (npr. uradna izjava o državljanstvu, odvzem pasivne volilne pravice) vnesli v zakon, predlagatelj ocenjuje, da ni nobene potrebe, to tudi ni zahteva Evropske komisije. Poleg tega nihče ne vodi evidence s podatki o številu državljanov drugih držav članic EU, ki so v preteklosti volili na lokalnih volitvah. Po njihovi oceni je malo verjetno, da bi prišlo do kršitve določbe, ki preprečuje dvojno uporabo volilne pravice (udeležba na lokalnih volitev v državi bivanja in v matični državi). V kolikor občinska volilna komisija dvomi v verodostojnost izjave tujca, da volilne pravice ne uresničuje v matični državi, ima pravico zahtevati dokument od matične države.

Komisija podpira predlagano popolno uskladitev zakona z evropskim pravnim redom glede enake obravnave slovenskih državljanov in državljanov drugih držav članic EU na področju uresničevanja volilne pravice na lokalni ravni. V povezavi z ureditvijo, ki prepoveduje dvojno uporabo volilne

pravice, in dejstvom, da je čas od razpisa volitev do oblikovanja volilnega imenika oziroma izvedbe volitev relativno kratek, se komisiji postavlja vprašanje, na kakšen način se nadzira prepoved dvojne uporabe volilne pravice. Komisija je bila seznanjena, da na evropski ravni potekajo priprave na enotno ureditev nadzora, s katerim bi preprečili morebitno dvojno uporabe volilne pravice. Trenutno so v teku dogovori, kako bi za vsako državo določili vstopno točko za pretok informacij, pri čemer je predlagatelj zakona izpostavil, da ima Slovenija, za razliko od večine drugih držav, enotno urejeno evidenco volilnih upravičencev, ki jo vodi pristojen državni organ, ki izdaja volilne imenike za državne, evropske in lokalne volitve. Komisiji se morebitna uporaba dvojne volilne pravice (udeležba na lokalnih volitvah v matični državi in v državi bivanja) ne zdi posebej problematična z vidika javne koristi, lahko pa nastane (hipotetičen) problem v manjših lokalnih okoljih, kjer lahko že manjši delež volivcev (npr. nekaj občanov z začasnim prebivališčem) vpliva na volilni izid.

Glede na to, da volilni imeniki niso popolni, komisija pričakuje, da bodo upravne enote poskrbele za ustrezna navodila o načinu naknadnega vpisovanja tujcev v volilni imenik, saj izkušnje kažejo, da imajo ljudje, ki zahtevajo vpis v volilni imenik, težave.

Dejansko znižanje nadomestil članom občinskih volilnih organov, zaradi začasnega znižanja osnove županske plače na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ, bo večje kot je predvideno s tem Predlogom zakona. Tak predlog je po besedah predlagatelja zakona posledica splošnih varčevalnih ukrepov oziroma zniževanja javnofinančnih izdatkov. Komisija sicer ne nasprotuje znižanju nadomestila članom občinskih volilnih organov, je pa po njenem mnenju predlagano znižanje nesorazmerno z odstotnimi znižanji na drugih področjih. Glede na predlagano znižanje nadomestil se namreč postavlja vprašanje, ali je sedanja višina nadomestil previsoka. Če je razlog za znižanje nadomestil članom občinskih volilnih organov javnofinančna kriza, bi lahko nadomestila, kar predlaga tudi Mestna občina Ljubljana, znižali začasno za čas izvajanja začasnih ukrepov, če pa so razlogi drugje, bi jih moral predlagatelj obrazložiti.

Glede na to, da je Predlog zakona povezan tudi s predvidenimi spremembami Zakona o evidenci volilne pravice, komisija pričakuje njegovo čimprejšnjo predložitev v obravnavo.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2011

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M N E N J E

k Poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2011

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 84. seji 12. septembra 2012 obravnavala Poročilo o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2011, ki ga je Državnemu zboru, na podlagi 128. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti, predložila Vlada.

Komisija se je seznanila s Poročilom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2011, ki vsebuje tudi posebno poglavje o dogodkih v jedrski elektrarni Fukušima I in stresnih testih.

Uvodno obrazložitev in dodatna pojasnila in odgovore na zastavljena vprašanja sta podala direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost in direktor Uprave Republike Slovenije za varstvo pred sevanji ter predstavnica Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

Leto 2011 je bilo na svetovni ravni zaradi jedrske nesreče v elektrarni Fukušima eno najzahtevnejše v zgodovini na področju jedrske varnosti, medtem ko v Sloveniji ni bilo zaznati posebnih zapletov. NEK je obratovala brez večjih motenj, razen enega izpada zaradi napake na daljnovodu. To je bila prva samodejna zaustavitev po šestih letih, izpad elektrarne pa ni povzročil nikakršnih posledic v okolju. Med obratovanjem drugih jedrskih in sevalnih objektov ter izvajalcev sevalnih dejavnosti ni bilo večjih posebnosti. Okolje ni bilo čezmerno radiološko obremenjeno. Posledica jedrske nesreče na Japonskem je bila izvedba t.i. stresnih testov jedrskih elektrarn, kar pomeni, da je bil v vsaki od okoli 140 elektrarn v EU, Ukrajini in Švici opravljen pregled o pripravljenosti jedrskih elektrarn na naravne nesreče (zunanji dejavniki), na podlagi tega pa pripravljena nacionalna poročila, ki so bila preverjena v začetku leta 2012. Iz končnega poročila o NEK izhaja, da je NEK dobro zasnovana proti morebitnim zunanjim grožnjam, podana pa so bila priporočila za izboljšave.

V lani sprejetih spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in o jedrski varnosti je bila uvedena omejitev stavke za ključno osebje jedrskih objektov, dopolnjene so bile določbe o fizičnem varovanju jedrskih in sevalnih objektov ter nekoliko poenostavljeni postopki za pridobivanje dovoljenj. Lani spomladi je Slovenija po desetih letih postala polnopravna članica Agencije za jedrsko energijo pri OECD.

Slovenija je bila lani vključena tudi v mednarodni projekt, v katerem se je ocenjevala izpostavljenost pacientov sevanjem pri radioloških posegih. Posegov v medicini, ki uporabljajo vire ionizirajočih sevanj, je namreč vedno več in so tudi bolj agresivni. Opravljena raziskava je pokazala, da smo v Sloveniji lahko zadovoljni s kakovostjo radioloških posegov, saj se delež izpostavljenosti ni enormno povečal, se je pa identificiralo, da je največji delež sevanja zaradi računalniške tomografije (cca 60%)

Komisija ponovno izpostavlja problem linearnega krčenja proračunskih sredstev za delo pristojnih institucij na področju jedrske varnosti in varstva pred sevanji. Po mnenju komisije je linearno zmanjševanje sredstev na področju zagotavljanja jedrske varnosti in varstva pred sevanji nesprejemljivo, če pa finančnih sredstev ni, je treba pristojnim institucijam zmanjšati obseg zakonsko določenih nalog.

Komisija ugotavlja, da gradnja končnega odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov zamuja. Od sprejetja DPN za lokacijo odlagališča v Vrbini pri Krškem konec leta 2009 postopki praktično stojijo. Trenutno zadeve stojijo, ker noveliran investicijski program, ki ga je pripravila Agencija za radioaktivne odpadke, pristojno ministrstvo oziroma Vlada še ni potrdila. Komisija ponovno opozarja, da je treba pospešiti aktivnosti za začetek izgradnje odlagališča NSRAO in narediti vse za njegovo pravočasno izgradnjo.

Komisija tudi ugotavlja, da zamuja priprava noveliranega načrta za razgradnjo nuklearne elektrarne Krško, ki ga morata pripraviti Slovenija in Hrvaška. Predlagatelj poročila izpostavlja, da zamuda izgradnje odlagališča sicer ne predstavlja neposredne nevarnosti za okolico, vendar pa se povečuje stiska v NEK, kjer v skladišču RAO zmanjkuje prostora. Komisija nadalje ugotavlja, da so zamude pri dokončni sanaciji nekdanjega rudnika Žirovski vrh so posledica nestabilnega plazu pod odlagališčem Boršt, ki preprečuje njegovo sanacijo, ter pomanjkanja finančnih sredstev.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 31. izredni seji 19. 9. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 31. izredni seji 19. 9. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Predstavnik Ministrstva za pravosodje in javno upravo je povedal, da Vlada RS pozdravlja predlog direktive ter si bo prizadevala za njen čimprejšnji sprejem. Minimalna kazenskopravna pravila za zaščito finančnih interesov EU bodo namreč omogočila enakovredno zaščito finančnih interesov EU v vseh državah članicah. Na ta način bo dosežena boljša zaščita javnih sredstev EU pri zbiranju in porabi denarja in zmanjšana škoda, ki nastaja v proračunu EU zaradi goljufij in podobnih protipravnih dejanj.

Člani komisije so bili seznanjeni, da predlog direktive prinaša uskladitev kazensko pravnih določb v državah članicah glede zaščite finančnih interesov EU, kar bo vodilo tako k preprečevanju kot tudi k zmanjšanju izgube sredstev EU, k enakovredni zaščiti finančnih interesov na območju celotne EU ter preprečitvi škode, ki s protipravnimi ravnanji nastaja davkoplačevalcem. Zato člani komisije podpirajo močnejšo zaščito javnih sredstev EU pred goljufanjem s kazenskim pravom in opredelitev osnovnih kaznivih dejanj, kot so goljufije, na ravni EU.

Člani komisije ugotavljajo, da Kazenski zakonik RS že vsebuje opredelitve nekaterih kaznivih dejanj, ki pa le v določenem obsegu ustrezajo opredelitvam kaznivih dejanj, določenih v predlogih direktive. Z vidika primerjalne perspektive je bila podana ocena, da Kazenski zakonik RS, glede razpona kazni, ustrezno ureja področje boja proti nepravilnostim in goljufijam. Odvisno od končnega sprejetja besedila predloga direktive pa se lahko pričakuje nekatere spremembe materialno kazenskega prava in sicer Kazenskega zakonika RS ter Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Poročilo Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k obravnavi Poročila o delu Združenja proti spolnemu zlorabljanju za leto 2011

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) pripravila naslednje

POROČILO k obravnavi Poročila o delu Združenja proti spolnemu zlorabljanju za leto 2011

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je na 57. seji 18. 9. 2012 seznanila s poročilom, ki ga je za leto 2011 pripravilo Združenje proti spolnemu zlorabljanju. V razpravi so sodelovali člani komisije in predstavniki Združenja proti spolnemu zlorabljanju, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije, Belega obroča Slovenije, Policije, Društva za nenasilno komunikacijo ter Zavoda Emma, centra za pomoč žrtvam nasilja.

Združenje proti spolnemu zlorabljanju je nepridobitna, prostovoljna nevladna organizacija, ki deluje na področju socialnega varstva. Namenjeno je psihosocialni pomoči žrtvam spolnega nasilja in žrtvam drugih oblik nasilja, podpora in pomoči pri reševanju stisk ter problemov uporabnikov. Posebej je specializirano za problematiko spolnih napadov nad otroki in za delo z odraslimi žrtvami, ki so preživeli spolno zlorabo v otroštvu.

Združenje ugotavlja, da je glede na prakso in zaznano kompleksnost problematike v družbi še vedno prisotna tabuiziranost spolnega zlorabljanja otrok, nezadostna občutljivost širše družbe, velika prisotnost zanikanja zlorab in krepitev mitov o lažnem prijavljanju, predolgi institucionalni postopki, nezadostna usposobljenost strokovnjakov glede postopkov na različnih nivojih in v institucijah, premalo aktivno partnerstvo vseh, ki sodelujejo v postopkih odkrivanja, prijavljanja in kaznovanja zlorab, slaba celostna podpora in pomoč žrtvam – otrokom in družinam ter odraslim, preživelim žrtvam zlorab. Posledica tega je nezadostna zaščita otrok.

Predsednica Združenja je posebej izpostavila, da je odkrivanje in preprečevanje nasilja v družini ter zaščite ogroženih oseb prek področne zakonodaje z izvedbeni podzakonskimi akti, različnimi pravilniki, ustrezno sistemsko urejeno za institucije vzgoje in izobraževanja, za zdravstvo in policijo. Obenem pa je opozorila na pomanjkanje navodil za centre za socialno delo, posebnega protokola ravnanj oziroma ukrepanja pri obravnavi spolne zlorabe otrok, še zlasti ko gre za neposredno zaščito otroka. Tak protokol bi moral zato, da se zagotovi transparentno in učinkovito delo, vsebovati jasnejše definicije ogroženosti, oblike zlorab otroka, časovni okvir ukrepanja centrov, obvezno vzpostavitev multidisciplinarnih timov itd. Omenjene pomanjkljivosti je predstavnica Združenja predstavila tudi na študij primera "petih korakov utišanja otroka" in s predlogom načrta reševanja ogroženega otroka.

V razpravi so sogovorniki prepoznavali spolno zlorabljanje otrok kot resen družbeni problem, še zlasti, ker se zaznava trend naraščanja razkrivanja le-teh. Obenem so izpostavili vrsto ukrepov, ki so pomembno pripomogli k reševanju omenjene problematike. Med njimi so to različna dodatna usposabljanja vseh, ki so vključeni v reševanje tovrstnih primerov oziroma zaščita žrtev družinskega nasilja. Med drugim je Vlada na podlagi Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014 sprejela Akcijski načrt za preprečevanje nasilja v družini 2012-2013. Vendar so predvsem predstavniki nevladnih organizacij opozorili, da je kljub priznanemu prizadevanju in povečani učinkovitosti pristojnih institucij glede na zbrane podatke problem zelo aktualen. Na eni strani je to posledica večje osveščenosti družbe pri odkrivanju in prijavljanju dejanj, po drugi strani pa so otroci zaupani različnim institucijam in okoljem, predvsem vzgojnoizobraževalnim, verskim ustanovam, nad katerimi pa ni zadovoljivega nadzora ali pa je morebiti premalo subtilnosti in smelosti pri prepoznavanju morebitne spolne zlorabe.

V razpravi je bilo opozorjeno, da imajo poleg družine v današnjem času velik vpliv tudi druge družbene oblike, v katere so vključeni otroci, in občasno postajajo prostor za zlorabe. Opozorjeno pa je bilo tudi na posamezne primere, ko je prišlo do stigmatizacije obtoženih, še preden jim je bila krivda dokazana.

Sodelujoči v razpravi so izpostavili problem nezadostne usposobljenosti strokovnih delavcev na centrih za socialno delo prav za prepoznavanje spolnih zlorab pri otrocih, ki so pogosto prepuščeni subjektivnemu vpogledu v primer, zaradi pomanjkanja ustreznih informacij ter znanj pa ne ukrepajo. Zato bi bilo potrebno izvesti dodatno specializacijo znanj tako zaradi ustrezne zaščite zlorabljenih otrok kot tudi za zaščito samih strokovnih delavcev. Centrom sicer strokovno pomaga tudi bilten Skupnosti CSD Kaljenje, pa tudi seminarji in druge oblike izpopolnjevanja.

Sogovorniki so se strinjali, da je problematika še vedno prikrita javnosti, da je pri obravnavanju v institucijah zaznati precej nelagodja pri uveljavljanju ustreznih postopkov in sprejemanju odgovornosti. Vzrok je iskati predvsem v pomanjkljivosti znanj in veščin, kako obravnavati posamezne primere, da bi ustrezno zaščitili otroka. Specialna usposabljanja za primere zlorabljanja otrok bi morali okrepiti s celostnim pristopom na eni strani, s strokovnjaki na drugi, pa tudi z medinstitucionalnim povezovanjem in vključevanjem nevladnih organizacij. Predstavniki Vlade, nevladnih organizacij in člani komisije so posebej poudarili, da je treba spodbujati zaupanje državljanov v institucije, ki morajo izkazati svojo odgovornost za zaščito žrtev družinskega nasilja, še posebej, ko gre za zlorabljanje otrok, katerim se je treba približati s še posebno občutljivostjo.

Komisija je delo opisano v Poročilu o delu Združenja proti spolnemu zlorabljanju ocenilo za zelo pomemben in odgovoren pristop k osveščanju javnosti. Je kompetentno opozorilo pristojnim institucijam, da je treba nadaljevati s krepitvijo ukrepov za zaščito žrtev družinskega nasilja, še posebej spolne zlorabe otrok. Nevladne organizacije so učinkovito dopolnilo ali celo prva izbira žrtev, ki pridejo po pomoč, zato morajo biti enakopravno vključene v multidisciplinarne oblike pomoči žrtvam.

Dr. Zoltan Jan, l.r
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlog zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) –nujni postopek

---

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje

M N E N J E **k Predlogu zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) – nujni postopek**

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 6. izredni seji 26. septembra 2012 obravnavala Predlog zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predloga zakona ne podpira.

Podatki kažejo, da je bančni sektor v poslovnem letu 2011 imel visoko agregatno izgubo predvsem zaradi visokih stroškov oslabitev in rezervacij. Povečevanje deleža terjatev do dolžnikov v zamudi in občutno zmanjševanje kreditne aktivnosti bank se je odrazilo v slabši kakovosti kreditnega portfelja, kar seveda ne prispeva k dolgoročni stabilnosti bank. Zato vlada pričakuje, da bo s

sprejemom predloženega zakona dana primerna podlaga za ukrepe, ki bodo pripomogli k stabilnosti bank in celotnega finančnega sistema, kot pglavitnega pogoja za dvig bonitetnih ocen bank in države in s tem lažjega dostopa do virov financiranja na finančnih trgih.

Predlog zakona predvideva ustanovitev Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB), v okviru katere se kot ločeno evidentirano namensko premoženje oblikuje Sklad za stabilnost bank (SSB). Odgovornost za obveznosti DUTB bo prevzela Republika Slovenija, nadzor nad družbo pa Ministrstvo za finance. Predvideno bo družba prenehala obstajati konec leta 2017.

Financiranje sklada bo omogočeno s povračili bank, udeleženih v ukrepih, proračunskimi viri, prihodki iz naložb SSB in upravljanja le-teh, poplačili iz stečajne mase dolžnikov in izdaje obveznic s poroštvom države. Ukrepe lahko predlagajo DUTB po lastni iniciativi, banke in Banka Slovenije, pri čemer bo o uporabi ukrepov odločala vlada na podlagi strokovnega predloga sedem-članske medresorske komisije. Banka bo morala pripraviti novo poslovno strategijo, omejena pa bo pri prejemkih in bonitetah vodilnih oseb in pri izplačilu dividend. Zaposleni v DUTB bodo morali vsak sum kaznivega dejanja prijaviti pristojnim organom. Kazniva dejanja in odškodninska odgovornost, ki bi nastala v povezavi z opravljanjem funkcije člana uprave ali nadzornega sveta v obravnavani banki bi zastarali v roku, ki je štirikratnik splošnih zastaralnih rokov.

Člani komisije so v razpravi uvodoma opozorili na, v nekaterih delih povsem nejasno besedilo predloga zakona, ki ne pripomore k razumevanju vsebine predlaganih ukrepov, s katerimi želi vlada v končni posledici spodbuditi gospodarsko rast. Po mnenju komisije ideja predloga zakona temelji na iluziji, da je zgolj povečana kreditna aktivnost bank zadosten pogoj za zadovoljivo rešitev gospodarskih težav. Ob tem so predlagatelji zakona povsem prezrli mnenja in predloge alternativnih rešitev, na katere opozarja strokovna javnost, predvsem v smeri dokapitalizacije, ki naj bi ob večjih učinkih zahtevala znatno manj stroškov. Zato se komisija prej kot za povečanje kapitala z odkupom slabih terjatev zavzema za dokapitalizacijo bank, saj ta po njenem mnenju prinaša hitrejšo in cenejšo rešitev.

Ob pomanjkanju in nedostopnosti natančnejših podatkov o višini in lokaciji slabih terjatev se komisiji zastavlja vprašanje, ali ne bi kazalo najprej pripraviti podrobnejšo analizo o slabih terjatvah ter na podlagi tega ukrepati. Zdi se namreč, da se predložen zakon, bolj kot s slabimi terjatvami in bankami, ki naj bi poslovale s terjatvami, več ukvarja z iskanjem in sankcioniranjem krivcev nastale situacije, na kar pa morajo biti po mnenju komisije pozorne pristojne državne institucije.

Komisija opozarja tudi na težave, ki jih utegnejo povzročati dolgotrajni administrativni postopki, povezani z vrednotenjem prevzetih terjatev, saj je realno pričakovati različne ocene vrednosti terjatev med bankami in novo nastalimi administrativnimi institucijami. Najverjetneje se bo izkazalo, da odločanje predvidene medresorske skupine in vodstva slabe banke glede pravilnosti vrednotenja in prave vrednosti posamezne terjatve konkretne banke le podaljšuje postopke in povečuje stroške javnofinančne blagajne. Zato komisija dvomi v predvideno uspešnost delovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, ki naj bi bila v postopkih prodaje premoženja bank (stanovanj, zemljišč, poslovnih prostorov) učinkovitejša od bank samih.

Komisija bi pričakovala, da se ob hitenju pri sprejemanju zakona vendarle upošteva tudi mnenje bančnega regulatorja in Banko Slovenije v večji meri vključi v dejavnosti novo nastale družbe in v odločanje o izbranih bankah, ki bodo deležne ukrepov ter določanju premoženja, prenesenega na sklad.

Alojz Kovšca, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99)

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (ZDSve- UPB1, Ur.l. RS, št. 100/2005 in Ur. l. RS, št. 95/2009 Odl.US: U-I-248/08-15) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99)

Komisija za državno ureditev je na 122. seji 24. 9. 2012 obravnavala Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (UZ90,97,99), ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo skupina poslancev s prvo podpisano poslanko mag. Katarino Hočevar.

Komisija podpira Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije, hkrati pa podaja določene pripombe na osnutek ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije.

Predstavnica skupine poslank in poslancev je članom komisije predstavila razloge za spremembo ter vsebino predlaganih sprememb. Predlog vsebuje tri bistvene sklope sprememb, in sicer, uvedbo kvoruma, ki znaša najmanj petintrideset odstotkov državljanov, ki imajo volilno pravico. Druga sprememba se nanaša na rešitev, po kateri bi poslej razpis referendum lahko zahtevali samo še volivci, referendum pa bi lahko na lastno pobudo razpisal tudi Državni zbor na podlagi večinske odločitve poslancev. Predlog ukinja tudi možnost, da razpis referendum zahteva Državni svet. Tretji sklop sprememb se nanaša na vsebinske omejitve, in sicer, da referenduma ne bi bilo mogoče več razpisati o zakonih s fiskalnimi posledicami, naravnih nesrečah in pa tistih zakonih, ki se nanašajo na človekove pravice in svoboščine.

Predstavnica je na koncu poudarila, da je to ena izmed točk, na katero so pozorni tudi zunanji opazovalci. Generalni sekretar OECD je dejal, da je referendum institut demokratičnega odločanja, a problem nastane, ko ta institut ovira demokratično odločanje. Poudarila je tudi, da je predlog v začetku postopka in da je ustavna komisija prostor, kjer je mogoče te rešitve oz. to besedilo še dopolniti, oklestiti in spremeniti in da je končno besedilo zapečateni šele takrat, ko je potrjeno na plenarni seji.

Glede predlagane spremembe subjektov, ki lahko zahtevajo razpis referendum so člani komisije v prvi vrsti opozorili na to, da je Državni svet doslej uporabil zahtevo za razpis zakonodajnega referendum nadvse preudarno, lahko bi rekli celo asketsko, saj je predlagal referendum le dvakrat - v letu 1997 in 2007, a utemeljeno in z uspešnim izidom. To pomeni, da se Državni svet zaveda pomena te pristojnosti in se je pri uporabi razumno samoomejeval. Na tem mestu velja opozoriti tudi na to, da je v Državnem svetu potrebna absolutna večina za izglasovanje zakonodajnega referendum.

Člani komisije se niso strinjali s tem, da za Državni svet velja enak argument kot za poslance, in sicer, da Državni svet deluje v okviru zakonodajne veje oblasti in so njegove pristojnosti oz. mehanizmi načeloma izčrpani in uporabljeni v trenutku sprejetja zakona. Kljub temu, da Državni svet opravlja iniciativno, suspenzivno in svetovalno funkcijo v razmerju do Državnega zbora, je v praksi njegova vloga v zakonodajnem postopku okrnjena. Iz teh razlogov so se člani komisije soglasno strinjali, da naj Državni svet ohrani vse svoje pristojnosti, tudi zahtevo za razpis

zakonodajnega referenduma, saj bo le tako učinkovito uresničeval svoje poslanstvo korektiva v okviru zakonodajne veje oblasti.

Komisija se strinja z delno omejitvijo pristojnosti Državnega zbora oz. poslancev, da zahtevajo razpis referenduma. V preteklosti je namreč prihajalo do zlorab tega instituta predvsem s strani političnih strank.

Komisija se strinja s predlaganimi spremembami glede vsebinskih omejitev, predvsem v delu, ki se nanaša na človekove pravice in temeljne svoboščine ter nujnih ukrepov za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč. Komisija se prav tako strinja z določbo, da referendum ni dopustno razpisati o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah, o zakonih, od katerih je neposredno odvisno izvrševanje državnega proračuna, vendar komisija pri tem opozarja, da je potrebno doreči oz. precizirati dikcijo iz tretje alineje drugega odstavka noveliranega 90. člena Ustave: »zakonov, ki imajo vpliv na druge javnofinančne odhodke ali poročila«. Pri tem so člani komisije poudarili, da bi lahko prihajalo do težav predvsem na področju zakonov, ki urejajo socialne pravice. Praviloma imajo le-ti vsi vpliv na proračun. Kot eno izmed možnih rešitev je komisija predlagala, da bi se omejitev nanašala na zakone, ki imajo bistven vpliv na javnofinančne odhodke in poročila.

Komisija je opozorila tudi na zlorabe z zavlačevanjem pri pobudi za vložitev zahteve za razpis referenduma. Smiselno bi bilo povečati število potrebnih podpisov iz dva tisoč petsto na najmanj pet tisoč podpisov volivcev. Člani komisije se zavedajo, da to ni predmet ustavne materije, vendar vseeno pozivajo poslanke in poslance naj razmislijo o spremembah določb Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (ZRLI-UPB2, Uradni list RS, št. 26/2007 in 34/2011 Odl.US: U-I-54/09-13).

Na podlagi opravljene razprave je komisija sprejela naslednje sklepe:

1. Komisija podpira Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike.
2. Komisija se ne strinja s tem, da se Državnemu svetu odvzame pristojnost, da zahteva razpis referenduma.
3. Komisija ne nasprotuje uvedbi kvoruma, določitev višine praga prepušča strokovni komisiji.
4. Komisija predlaga, da se v nadaljnjem postopku dorečejo oz. precizirajo vsebinske omejitve, predvsem dikcija v tretji alineji, ki se glasi: »- o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah, o zakonih, od katerih je neposredno odvisno izvrševanje državnega proračuna, ter o zakonih, ki imajo vpliv na druge javnofinančne odhodke ali poročila«.
5. Komisija predlaga Državnemu zboru naj spremeni določbo Zakona o referendumu in ljudski iniciativi, in sicer naj se število podpisov potrebnih za vložitev pobude za začetek referenduma poveča iz sedanjih dva tisoč petsto na pet tisoč podpisov volivcev .

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012-2016

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (ZDSve- UPB1, Ur.l. RS, št. 100/2005 in Ur. l. RS, št. 95/2009 Odl.US: U-I-248/08-15) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012-2016

Komisija za državno ureditev je na 122. seji 24. 9. 2012 obravnavala Predlog Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012- 2016, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog resolucije soglasno podpira.

Predstavniki vlade je v uvodni predstavitvi poudaril, da gre pri preprečevanju in zatiranju kriminalitete za področje, na katerem se vedno pojavljajo novi izzivi in nova področja, na drugi strani pa je pomembno usklajeno delovanje med državami in med resorji v posamezni državi. Temeljni cilj predloga resolucije je stalno in dolgotrajno zagotavljanje varnosti državljanov RS, poglavitno načelo resolucije pa temelji na preventivi in ne na represivnem ukrepanju. Pri tem je poudaril, da policija ne more biti edini organ, ki se bori proti kriminalu, ampak je to dejavnost različnih državnih institucij.

Predlog resolucije izpostavlja 13 področij preprečevanja in zatiranja kriminalitete- področje premoženjske, gospodarske, organizirane in kibernetike kriminalitete, prepovedanih drog, mladotniškega nasilja, preprečevanja nasilja v družini, boja proti terorizmu, varovanja okolja in preprečevanja okoljske kriminalitete. Poleg tega so pomembna področja, ki so obravnavana v resoluciji, pomoč žrtvam kaznivih dejanj, odvzem premoženjske koristi, obveščevalno vodena policijska dejavnost, izvrševanje kazenskih sankcij in strah pred kriminaliteto.

Predstavniki vlade je člane komisije seznanil tudi s tem, da je za koordinacijo realizacije nalog predvidena ustanovitev posebne med resorske delovne skupine, pri čemer je poudaril, da za izvajanje resolucije niso planirana posebna finančna sredstva. Potrebne finance in kadrovske viri bodo črpani iz finančnih zmožnosti posameznih ministrstev.

Člani komisije so opozorili na problem kadrovske podhranjenosti v policiji. Menijo, da je potreben temeljit razmislek o tem, kakšne so posledice drastičnega zmanjšanja policistov in policijskih uprav.

Predstavniki vlade se je strinjal s tem, da je na terenu premalo policistov, situacijo poskušajo popraviti predvsem s tem, da policiste razbremenjujejo administracije ter z različnimi premeščanji policistov tja, kjer so največji varnostni problemi. Hkrati pa je priznal, da s temi ukrepi do sedaj niso bili najbolj uspešni.

Člani komisije so prav tako izpostavili problem socialne kriminalitete. Ni mogoče trditi, da gre tisti, ki zapade v revščino, zagotovo po poti kriminala, vendar pa ni moč spregledati dejstva, da s tem, ko država s socialno mrežo ne more pomagati v primeru socialne negotovosti oz. revščine, ki nastane zaradi izgube dela, ustvarja pogoje za ravnanja, ki sodijo kriminalno početje.

Predstavniki vlade je obrazložil, da se policija srečuje s problemom socialne kriminalitete, predvsem gre za bagatelna kazniva dejanja, kjer se v večini primerov izkaže, da je bilo kaznivo dejanje storjeno zaradi ekonomskega pomanjkanja. Žal se s tem resolucija ne ukvarja, razen v manjšem delu, ki govori o vzrokih kriminalitete.

Komisija izraža pomislek tudi glede gospodarskega kriminala, in sicer se jim zdi zaskrbljujoča rast korupcije v državnih institucijah in pri državnih uradnikih. Komisija pri tem pogreša omembo politike in je mnenja, da je čas, da se opozori tudi na to vrsto kriminalitete in s tem dvigne nivo delovanja v politiki.

Komisija ugotavlja, da obstoječa zakonodaja nudi dobro podlago za preprečevanje kriminala, a kljub temu opozarja, da je potrebno boljše in učinkovitejše sodelovanje policije, tožilstva in sodišč.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Poročilu o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2011

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M N E N J E **k Poročilu o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2011**

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 71. seji 26. 9. 2012 obravnavala Poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2011, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO).

Komisija se je seznanila s poročilom.

Komisiji sta delo in finančno poslovanje FIHO v letu 2011 podrobneje predstavila predsednik sveta FIHO Gregor Kobal ter v.d. direktorja Štefan Kušar in pri tem izpostavila ključne izzive za delovanje FIHO v prihodnosti. Kot ključni problematični področji, ki bi terjali ustrezen odziv državne politike, sta navedla preprečevanje nelojalne konkurence klasičnim prirediteljem iger na srečo ter načrtovane spremembe področja upravljanja z državnim kapitalom, v povezavi z lastniškimi deleži KAD in SOD v lastniški strukturi Loterije Slovenije d.d. ter Športne Loterije d.d..

Komisija je ob vsakokratni obravnavi poročila seznanjena z nelojalno konkurenco, ki jo domačim koncesionarjem na področju iger na srečo predstavljajo tuji, zlasti spletni prireditelji iger na srečo, ki ne plačujejo osnovnih davkov (DDV, davek na dobiček), prav tako pa ne odvajajo koncesijskih dajatev za dobre namene. Ocenjeno je, da letno v tujino na tak način odteče 50 do 60 milijonov evrov sredstev. S tem, ko se je z zadnjo novelo Zakona o igrah na srečo pristojnost blokade spletnih strani omenjenih spornih tujih prirediteljev iger na srečo prenesla z Urada za nadzor prirejanja iger na srečo na sodni sistem, je hiter odziv v primeru kršitev praktično onemogočen.

Komisija ugotavlja, da bi načrtovane spremembe sistema upravljanja lastniških deležev države ter odločitve o strateških naložbah države lahko odločilno vplivale tudi na delovanje FIHO, saj imata v Loteriji Slovenije d.d. 25 %-ni (KAD) ter 15 %-ni (SOD) lastniški delež. Ob upoštevanju dejstva, da sredstva, pridobljena s strani Loterije Slovenije d.d. ter Športne Loterije, predstavljajo za FIHO kar 95 % vseh prihodkov iz koncesijskih dajatev, je jasno, da bi morebitne prodaje lastniških deležev KAD in SOD zasebnemu kapitalu in posledičnih možnih dokapitalizacijskih postopkih lahko predstavljale velike spremembe v strateško bolj profitno usmerjenih ciljih delovanja Loterije Slovenije d.d.. Komisija je bila ob tem seznanjena, da FIHO kot rešitev predlaga sorazmeren prenos lastniških deležev KAD in SOD na FIHO in Fundacijo za šport.

Komisija meni, da je za učinkovito delovanje sistema financiranja invalidskih in humanitarnih organizacij pomembno še naprej dobro menedžersko upravljati Loterijo Slovenije d.d. in Športno Loterijo d.d., kot ključna vira finančnih sredstev. Prodor na evropski trg iger na srečo je lep primer dobre strateške poteze managementa Loterije Slovenije d.d., s čimer sta se povečali tako stabilnost kot višina prihodkov iz naslova iger na srečo, hkrati pa ta poteza za samo Loterijo Slovenije d.d. predstavlja tudi veliko dodano vrednost.

Komisija delo FIHO prepoznava kot pomemben del sistema socialnega in invalidskega varstva ter izraža podporo obstoječemu načinu javno podprtega financiranja delovanja invalidskih in humanitarnih organizacij, ki je skladen z načeli Konvencije o pravicah invalidov in Standardnih pravil združenih narodov za enake možnosti invalidov. Gre za učinkovito delujoč podsistem, ki temelji na urejeni področni zakonodaji in natančno določenem viru financiranja, ki predstavlja podlago za obstoj in delovanje številnih invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij.

Komisija ugotavlja, da trenutno predstavljajo namenska sredstva iz naslova koncesijskih dajatev, ki so v veliki meri pridobljena s strani Loterije Slovenije d.d., precej jasno določen in stabilen vir financiranja programov invalidskih in humanitarnih organizacij. Kljub temu pa je v zvezi s financiranjem in načrtovanjem programov vendarle prisotna določena negotovost (enomesečni zamik izplačila namenskih sredstev), zaradi česar je potrebno ohraniti dober nadzor nad viri sredstev, na podlagi preišljenega izvajanja lastniških pravic ali povečanjem lastniškega deleža v Loteriji Slovenije d.d..

Komisija je bila seznanjena s precejšnjim drobljenjem sredstev FIHO, ki se namenjajo za izvajanje programov delovanja humanitarnih organizacij, zaradi čedalje večjega števila organizacij s statusom humanitarne organizacije. Na drugi strani se število invalidskih organizacij skozi leta bistveno ne povečuje, zato bi s ciljem omilitve problema drobljenja sredstev ter lažje in kvalitetnejše izpeljave posameznih programov kazalo spodbujati združevanje humanitarnih organizacij s podobnimi ali enakimi programi.

Komisija na podlagi izkušenj z delom FIHO na lokalni ravni ocenjuje, da je sistem delovanja FIHO transparenten, z visoko stopnjo informiranja različnih akterjev ter da so sredstva na voljo tako kolektivnemu delu posameznih organizacij kot potrebam posameznikov.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M N E N J E

k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 71. seji 26. 9. 2012 *kot zainteresirano delovno telo* obravnavala Sedemnajsto redno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011 (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh).

Komisija se je seznanila s poročilom.

Komisija izraža pohvalo Varuhu za metodološko in sistematično pripravljeno poročilo, ki jasno odseva zaskrbljujoče stanje v družbi, in podpira vse napore Varuha, ki jih slednji že skoraj dve desetletji vlaga v opozarjanje na kršitve človekovih pravic in aktivno iskanje ustreznih rešitev na različnih področjih družbe.

Komisiji je vsebino posameznih segmentov poročila, ki se dotikajo področij v pristojnosti komisije (socialno varstvo, delo, zdravstvo, invalidi), predstavil namestnik varuhinje Tone Dolčič. Pri tem je opozoril na zaskrbljujoče dejstvo, da je poročilo iz leta v leto bolj obsežno, da se sicer določene kršitve odpravljajo, vendar se hkrati vseskozi ponavljajo nove. Veliko število problematik ostaja nerešenih dolga leta, prav tako se na žalost uresničujejo opozorila Varuha glede poglobljanja revščine med prebivalstvom in negativnih posledic lanskoletnih korenitih sprememb zakonodaje na področju socialnega varstva. Kot enega od ključnih vzrokov za številne probleme je namestnik varuhinje izpostavil prehitro sprejemanje zakonodaje v Državnem zboru, pri čemer so mu v nadaljevanju razprave pritrdili tudi člani komisije. Vprašanje ali je Slovenija sploh še pravna država

tako ostaja odprto in na podlagi predstavljenih kršitev v poročilu se vedno bolj zdi, da bi odgovor lahko bil nikalen.

V razpravi so člani komisije opozorili na številne pereče problematike, s katerimi se dnevno soočajo kot zastopniki različnih družbenih interesov na področju zdravstva, sociale, invalidskega varstva, sodstva, lokalnih skupnosti, obrtništva, visokega šolstva itd.

Kršitve pravic na področju delovnopravne zakonodaje vplivajo tako na socialni položaj kot tudi zdravje posameznikov, ki se soočajo z ovirami, ki so velikokrat nepremostljive, ker ni interesa za njihovo urejanje. Sprejemanje zakonodajnih rešitev je tudi na tem področju velikokrat nepremišljeno, prehitro in nestrokovno. Ne samo v fazi priprave, tudi v fazi izvajanja zakonodaje se v realnosti vedno znova izkaže, da je država kot pravna država odpovedala. Dopušča se številne resne kršitve zakonodaje brez negativnih posledic za kršitelje, namesto da bi se slednje sankcioniralo z vsemi možnimi pravnimi sredstvi.

Večje sistemske spremembe bi bile po oceni komisije nujno potrebne na področju odpravnin, stečajnih postopkov, plač in zdravstvene zakonodaje. Odpravnin je namreč po določenih ocenah deležna le tretjina upravičencev, ko so do tega zakonsko upravičeni. Za resnično zaščito pravic delavcev do plačila za opravljeno delo bi bilo zato potrebno celovito spremeniti stečajno zakonodajo, ki trenutno daje prednost poplačilu terjatev bank pred delavci. Da bi se na prvo mesto postavilo delavca in šele nato ostale upnike, bi to terjalo predvsem korenito spremembo sistema vrednot.

V zvezi s problemom več-mesečnega neizplačila plač delavcem bi se lahko rešitve iskalo v drugačni obravnavi plačilne liste – kot izvršilnega naslova v izvršilnem postopku v primeru neizplačila plače. Komisija opozarja tudi na vprašanje povečevanja revščine zaradi brezposelnosti, na brezposelnosti mladih, visoko izobraženih kadrov (primer: program Lukenda, za katerega v naslednjem letu ne bo več na voljo finančnih sredstev za njegovo izvajanje), ter na posledice za zdravje delavcev zaradi prisilnega ostajanja na delovnem mestu tudi v času bolezni (glede tega se Slovenija zaskrbljujoče uvršča v evropski vrh).

Večkrat so bile izpostavljene tudi resne socialne posledice hitrega sprejemanja Zakona o uravnoteženju javnih financ (ZUJF) ter obsežnih sprememb socialno-varstvene zakonodaje konec preteklega leta, ki je za nekaj časa povzročila kolaps sistema socialnega varstva in prizadela mnoge družine in posameznike. Gre za obširne spremembe, ki pa terjajo temeljite premike v zavesti in vrednotah posameznikov, zato bi se jih morali lotiti z veliko več takta in premisleka.

S sprejemom ZUJF so bile, zlasti zaradi nezadovoljivo specificiranih določb in postopkov, prizadete številne družbene skupine, med drugim tudi visokošolski učitelji in znanstveni delavci. V okviru Univerze v Ljubljani je namreč prišlo do uporabe različnih kriterijev pri odločanju o upokojevanju zaposlenih, ki so izpolnjevali polne pogoje za upokojevanje, odvisno od fakultete do fakultete, v zvezi s čimer je bila na 48. seji Državnega sveta 19. 9. 2012 sprejeta in na Vlado naslovljena svetniška pobuda.

Komisija opozarja na še vedno neurejeno vprašanje financiranja obveznosti države do Sklada obrtnikov in podjetnikov (SOP), ki je prav tako posebej izpostavljeno v poročilu Varuha in ki kaže na to, da nobena od dosedanjih vlad ni upoštevala odločbe sodišča, ki je zahtevku za izplačilo pripadajočih sredstev ugodilo, prav tako ni zanemarljiv podatek, da je upravno sodišče že štirikrat odpravilo odločbe Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve o ne-odobitvi pokojninskih računov.

Komisija je omenjeno problematiko obravnavala na 36. seji 11. 5. 2010 in bila soglasna, da je potrebno problematiko pokojnin obrtnikov in podjetnikov, ki so vlagali v SOP čim prej razrešiti. Pozvala je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve k ukrepanju in predlagala, da bi država to dolgo let trajajočo neurejenost izplačevanja pokojnin članom sklada uredila na podoben način, kot je uredila pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetom. S posebnim zakonom bi bilo potrebno urediti stanje za nazaj s tem, da bi se ocenilo sedanjo vrednost vseh sedanjih in bodočih zakonskih

obveznosti države do SOP in ocenilo manjkajoča sredstva SOP. Za vnaprejšnje zakonito delovanje SOP pa bi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve moralo odobriti pokojninski načrt in SOP preoblikovati v vzajemno zavarovalnico.

Kar se tiče področja zdravstva poročilo Varuha jasno opozarja na še vedno neurejeno področje koncesij v zdravstvu. Negativne posledice neurejenosti področja koncesij trenutno zelo občutijo tudi tisti, ki bi radi na novo začeli izvajati koncesijsko dejavnosti, pa je ne morejo, ker se zaradi neurejene zakonodaje trenutno koncesije sploh ne podeljujejo.

Vse težave, povezane s koncesijami v zdravstvu, so jasno razvidne tudi iz odgovora Ministrstva za zdravje na svetniška vprašanja člana komisije mag. Petra Požuna glede koncesij in dovoljenj za opravljanje dejavnosti zasebnih ponudnikov zdravstvenih programov, ki so bili kot ponudniki izbrani na Nacionalnem razpisu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za izbor najugodnejših ponudnikov za izvedbo izbranih zdravstvenih programov za leto 2012. Omenjeni razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je namreč omogočil neutemeljeno prelitje javnih finančnih sredstev od javnih zdravstvenih ustanov na zasebnike koncesionarje, kljub temu da slednji v času izbora niso imeli dovoljenj za opravljanje dejavnosti na specifičnih področjih, na katera se je razpis nanašal.

Prav tako komisija opozarja na resne posledice nedavnega zvišanja prispevnih stopenj za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, kot posledice sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v okviru Zakona za uravnoteženje javnih financ (v nadaljevanju: ZUJF), za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva socialno najbolj ogroženih skupin prebivalstva. Sama višina premij kot njihov dvig namreč nista sistemsko solidarnostno naravnana, saj sta neodvisna od socialnega položaja posameznika. Tako že relativno nizka stopnja povečanja premije za socialno šibko družino na letnem nivoju lahko pomeni preveliko finančno obremenitev, na kar kažejo informacije o upadanju števila zavarovancev v sistemu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Na negativne posledice dviga premij je komisija v svojem mnenju opozorila že ob sprejemanju ZUJF, a tekom zakonodajnega procesa te utemeljene pripombe niso bile upoštevane. Komisija ugotavlja, da je bil ob uveljavitvi sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja slednji zasnovan racionalno, s ciljem stroškovne vzdržnosti sistema, sčasoma pa se je na podlagi povečanih interesov privatnega kapitala njegova vloga bistveno spremenila. Temu primerno bi sistem kazalo ponovno vezati na načela, na katerih je bil zastavljen.

Glede na trenutno zastavljen sistem zdravstvenega varstva in zavarovanja ter obstoječo košarico pravic, ki so krite iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, je jasno, da trenutno brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, razen nujne pomoči, posamezniku dejansko ni možno zagotoviti celovite in potrebne zdravstveno oskrbo, saj mu je brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja preprečen že sam vstop v zdravstveno obravnavo. Ključne težave torej izhajajo iz neustreznih obstoječih zakonodajnih rešitev v okviru zdravstvenega sistema, katerega reforma se napoveduje že nekaj let, a še vedno namere niso presegle faze javnih, v zadnjih letih že parih obravnav.

Podobno usodo kot zdravstvena zakonodaja doživlja tudi Zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo, ki je sicer v medresorski pristojnosti tako Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve kot tudi Ministrstva za zdravje. Na nujnost njegovega sprejema Državni svet aktivno opozarja že nekaj let - preko svetniških vprašanj, zaključkov različnih posvetov, javnih razprav ter v svojih mnenjih in poročilih.

Varuh v poročilu opozarja na težave, ki so se pojavljale pri zagotavljanju zdravstvenega varstva otrok, ker slednji niso samostojni subjekti obveznega zdravstvenega zavarovanja. Na omenjeno problematiko je opozoril tudi Državni svet, ki je na pobudo in v so-organizaciji z Združenjem za pravice bolnih otrok 30. junija 2011 organiziral posvet z naslovom »Ali je zdravljenje otrok res brezplačno?«, nato pa na podlagi zaključkov posveta in s svojim aktivnim sodelovanjem v zakonodajnem postopku pripomogel k sprejemu Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 87/2011–ZZVZZ-L), s katerim so se v veliki meri težave uredile. Na podlagi podatkov ambulant za osebe brez

zavarovanja se namreč še vedno soočajo z zdravljenjem otrok, ki glede na zakonodajne določbe niso upravičeni do potrebne zdravstvene oskrbe. Morebiti bi kazalo stvari urediti tako, kot je bilo predlagano v zaključkih posveta, in sicer, da naj se otroke opredeli kot samostojne nosilce zdravstvenega zavarovanja.

Glede nezmožnosti dostojne poslovitve od umrlega, ki jo omenja poročilo Varuha, in ki naj bi se uredila enotno za vse zdravstvene zavode, komisija opozarja, da temu še vedno ni tako ter da s strani Ministrstva za zdravje zdravstvenim zavodom še vedno niso bila poslana navodila kako ravnati v teh primerih. Prav tako se komisija pridružuje opozorilom Varuha glede zakonske ureditve uporabe varovalnih ukrepov (predvsem fiksacije pacientov na posteljo) zunaj psihiatričnih bolnišnic in socialnovarstvenih zavodov. Prepoved uporabe primernih varovalnih ukrepov se je že izkazala za življenjsko nevarno za paciente, prav tako pa zdravstveno osebje velikokrat spravlja v nemogoč položaj, ko morajo vsakokrat tvegati in izbirati med skrbjo za pacienta ter morebitno obtožbo o kršitvi človekovih pravic, ker ti ukrepi za zdravstvene zavode niso zakonsko urejeni.

Na področju zdravstva je moč pričakovati precejšnje grožnje finančni stabilnosti zdravstvene blagajne, potem ko bo leta 2014 stopila v veljavo Direktiva o uveljavljanju pravic bolnikov v čezmejnem zdravstvenem varstvu, ki sta jo Evropski parlament in Svet EU sprejela leta 2011. Direktiva jasneje določa možnosti uporabe zdravstvenih storitev v drugi državi članici, v zvezi s čimer se pričakuje določen odliv pacientov v tujino, hkrati pa se bodo tudi sredstva v veliki meri prelila v tujino.

Iz poročila Varuha izhaja, da je slednji v sodelovanju z Državnim svetom in Nacionalnim svetom invalidskih organizacij 12. 4. 2011 so-organiziral posvet z naslovom "Vloga invalidov in države pri spremljanju uresničevanja Konvencije o pravicah invalidov". Zaključke posveta je potrdil Državni svet in jih posredoval vsem pristojnim državnim institucijam. Na žalost še ni bil vzpostavljen sistem ustreznega nadzora nad izvajanjem omenjene konvencije, pa tudi obveza o vzpostavitvi enega ali več neodvisnih teles za spodbujanje, varovanje in spremljanje izvajanja konvencije, ki je prav tako jasno zapisana v konvenciji, še ni bila izpolnjena.

Komisija ocenjuje, da se odnos države do invalidske politike v zadnjih letih slabša, vodenje državne politike na tem področju pa je nezadovoljivo, navkljub sicer dobrim sistemskim podlagam za kvalitetno izvajanje invalidskega varstva. Čedalje bolj pogosto se v strokovno urejanje področja invalidskega varstva vključujejo tudi različni regulatorni organi (Komisija za preprečevanje korupcije ter Računsko sodišče), namesto da bi se slednje prepuščalo specializiranim državnim institucijam za ta zelo specifičen in občutljiv segment socialne politike. Izvajanje nadzora samo po sebi ni sporno, vendarle pa bi tudi na tem področju morale biti začrtane jasne meje in pristojnosti omenjenih regulatornih organov.

Komisija izraža zadovoljstvo ob upoštevanju opozoril komisije iz preteklih let, da naj se v zvezi z invalidi in invalidskim varstvom v poročilu Varuha uporablja izrazoslovje, ki je skladno z uradno priznanim in dogovorjenim izrazoslovjem, ki je skladno tudi z izrazoslovjem, uporabljenim v Ustavi RS ter zakonskih aktih na državni in mednarodni ravni. Zaradi ustreznega razumevanja posameznih izrazov naj se torej v zvezi z različnimi elementi invalidskega varstva uporabljajo zgolj besede, ki vsebujejo koren »invalid-« in ne različni drugi izrazi, ki so lahko zavajajoči.

Hkrati komisija ugotavlja, da se v vsakdanjem življenju (označevanje dejanj v politiki, v medijih) čedalje bolj pogosto besedi »invalid« in »invalidnost« uporabljata kot oznaki različnih negativnih pojavov v družbi in zlasti politični sferi, s tem pa dobivata izrazito negativno konotacijo. Tovrstna neustrezna uporaba omenjenih besed je po mnenju komisije izrazito diskriminatorna in lahko vodi tudi v hujše družbene pojave.

Komisija v zvezi z izpostavljeno problematiko domnevnega izkoriščanja zaposlenih v podjetjih, ki zaposlujejo invalide, meni, da so tovrstne nepotrjene obtožbe lahko sporne ter opozarja na to, da invalidska podjetja predstavljajo pomemben segment gospodarstva in trga dela, saj zagotavljajo socialno varnost približno 14.000 ljudem.

Kot bistvo težav so bili s strani različnih razpravljalcev izpostavljeni problem odpovedovanja temeljnih funkcij pravne države, prenormiranost zakonodaje ter pretirana procesna birokratizacija. Dopuščanje kršitev zakonodaje, prehitro sprejemanje zakonodaje v Državnem zboru, mimo vseh poslovniških določb o pogojih za sprejemanje zakonodaje po nujnih in skrajšanih postopkih ter brez upoštevanja zainteresirane in strokovne javnosti pri pripravi predlogov zakonov. Oba problema sta bila označena tudi kot temeljni vzrok za negativno in zaskrbljujoče stanje, ki ga je moč zaznati v številnih segmentih družbe ter za povečevanje števila kršitev človekovih pravic iz leta v leto.

Komisija ugotavlja, da se sprejeti predpisi v praksi ne izvajajo tako kot bi se morali. Ključni vzrok je prenormiranost zakonodaje, brez uvajanja zgolj manjših sprememb, ampak sprejemanja novih rešitev, ne glede na to ali so dotedanje rešitve delovale ali ne. Nenehne spremembe in medsebojna neuskkljenost predpisov močno otežujejo izvajanje in razumevanje predpisov. Hkrati komisija ugotavlja, da se pogosto sprejemajo predpisi po meri posameznikov oziroma ožje skupine ljudi, prav tako so odločitve sodnih organov v konkretnih zadevah velikokrat odvisne od tega, kdo je stranka v postopku, s čimer je kršeno osnovno načelo enakosti pred zakonom. Zaznati je tudi nov pojav, da odločitve Vrhovnega sodišča prevzemajo vlogo pravnih virov v obrazložitvah sodb ter tako služijo kot podlaga za odločanje v ostalih postopkih, v nasprotju z ustavnimi načeli in z zgodovinsko tradicijo slovenskega pravnega sistema, ki je kontinentalnega tipa.

Državni svet je v zvezi z delovanjem Komisije za preprečevanje korupcije in Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije že opozoril, da bi se morala poleg zaščite prijaviteljev koruptivnih ravnanj ter obveze obveščanja javnosti o delu komisije, ki sta zakonsko urejeni, zagotoviti tudi zaščita in obveščanje fizičnih in pravnih oseb, proti katerim so takšne prijave podane. Hkrati bi se jim moralo omogočiti, da se lahko že v fazi preučevanja podane prijave odzovejo na obtožbe. Do sedaj se je namreč pogosto dogajalo, da so osebe, proti katerim je Komisija za preprečevanje korupcije vodila postopke v skladu z njenimi pristojnostmi, to izvedele iz medijev, kar je nedopustno.

Komisija prav tako opozarja na uvrstitev pravice do veta in imunitete med dodatna področja tveganj za pojav koruptivnih dejanj v Državnem svetu s strani Komisije za preprečevanje korupcije in jo ocenjuje kot neutemeljeno. Komisija Varuhu predlaga, da pri svojem delu, ob obravnavi problematik s področja korupcije, te pripombe upošteva.

Komisija Varuha vedno znova ocenjuje kot kvalitetnega partnerja na področju iskanja rešitev za različne problematike, s katerimi se dnevno sooča civilna družba, zato mu predlaga, da se že sedaj dobro sodelovanja med obema organoma še okrepi – preko posvetov, udeležbe na sejah delovnih teles Državnega sveta in plenarnih zasedanjih Državnega sveta.

Po opravljeni razpravi je komisija sprejela sledeča *s k l e p a*:

1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je kot zainteresirano delovno telo seznanila s Sedemnajstim rednim letnim poročilom varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011.
2. Komisija predlaga, da se poročilo uvrsti na dnevni red naslednje redne seje Državnega sveta.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Poročilo Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport o vlogi in nalogah Radiotelevizije Slovenije glede na Sklep Vlade Republike Slovenije o višini mesečnega prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija

---

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje

P O R O Č I L O

o vlogi in nalogah Radiotelevizije Slovenije glede na Sklep Vlade Republike Slovenije o višini mesečnega prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 58. seji 24. septembra 2012 obravnavala vlogo in naloge Radiotelevizije Slovenije (v nadaljevanju RTV) glede na Sklep o višini mesečnega prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija, ki ga je Vlada sprejela 23. 8. 2012.

V razpravi so sodelovali člani komisije in predstavniki RTV Slovenije, Sveta delavcev RTV Slovenija, Društva slovenskih pisateljev, Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Slovenskega centra PEN in Olimpijskega komiteja Slovenije.

Vlada je sprejela sklep o znižanju mesečnega prispevka za RTV za 10 odstotkov glede na njegovo višino v letu 2012. Ukrep naj bi skladno s sprejetim proračunom za naslednjo leto začel veljati s 1. januarjem 2013. Pristojna Komisija Državnega sveta je na pobudo predstavnika kulture v Državnem svetu Antona Peršaka obravnavala položaj RTV, ki jo bo predvideno zmanjšanje sredstev prisililo v varčevanje in ogrozilo izvajanje programov, s katerimi zagotavlja zakonsko določeno opravljanje javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti z namenom zagotavljanja demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb državljanov in državljanov. Komisija je zato na sejo povabila predstavnike RTV in zainteresirane strokovne javnosti, katere dejavnosti RTV promovira prek svojih programskih vsebin.

Pobudnik razprave je uvodoma izpostavil dilemo o razlogih za takšno zmanjšanje prispevka, saj za uporabnike ne pomeni pomembne ugodnosti, za RTV pa bistveno zmanjšanje finančnih sredstev. Ugotovil je, da je financiranje RTV programov, predvsem tistih, s katerimi RTV kot ustanova nacionalnega pomena izvaja javno službo na področju kulturne in izobraževalne dejavnosti ter promocije znanosti in so manj zanimivi za oglaševalce, permanenten problem, ki se nenehno poslabšuje s sistemskimi spremembami in drugimi ukrepi. Vprašal se je, ali tokratno zmanjšanje finančnih sredstev za RTV pomeni odpuščanje zaposlenih, kar bo težko, prekinitev pogodbenega sodelovanja z zunanjimi ustvarjalci ali ukinitvev komercialno manj zanimivih programov, zaradi katerih je bila RTV sploh ustanovljena, kar je najbolj verjetno.

Udeleženci so v razpravi opozorili predvsem na primarno vlogo nacionalne RTV, ki je bila ustanovljena, da bi svoje uporabnike, slovenske državljane, gledalce in poslušalce izobraževala in jim približala slovensko kulturno dediščino ter slovensko ustvarjalnost na področju filma, gledališča, resne glasbe, književnosti itd. ter promovirala znanost in šport. S tega vidika je RTV največja kulturna ustanova, zaradi vrste izobraževalnih programov pa tudi največja izobraževalna ustanova. Z informativnimi in analitično-pogovornimi programi pomembno prispeva k ozaveščanju državljanov o zadevah, ki se posredno ali neposredno nanašajo na njih. Obenem skrbi za vsebine, ki so namenjene posebnim skupinam uporabnikov, kot so manjšine, invalidi in druge skupine, ter so zaradi svojih posebnosti opravičene do posebne pozornosti. Država je zaradi posebnega, nacionalnega, statusa dolžna financirati uresničevanje z zakonom določenega poslanstva RTV. Evropski parlament je leta 2009 z resolucijo izjavil, da morajo javne RTV imeti zagotovljena sredstva za svoje delovanje in pogoje, ki omogočajo njihovo neodvisnost od političnih pritiskov in tržnih sil. Za slovensko RTV je poleg zagotovljenega proračunskega deleža pomemben tudi oglaševalski kolač, ki ga s komercialnimi vsebinami oziroma programi po merilu dobre gledanosti zasluži na trgu. V trenutnih družbenih in gospodarskih razmerah pa je RTV dvakratno prizadeta.

Na eni strani se zmanjšuje oglaševalski delež, na drugi pa vladni ukrep finančno slabi sposobnost zagotavljanja vsebin in programov, ki so zaradi svojih posebnosti in določenega, številčno omejenega, kroga uporabnikov že tako finančno prikrajšani. S tem se ruši ravnovesje med strukturo zvrsti in vsebin, hkrati pa to pomeni repozicioniranje ustanove kot nacionalnega servisa javnega interesa na samo še komercialno raven. Vodstvo RTV je še poudarilo, da je RTV iz lastnih sredstev, pridobljenih na trgu, financirala digitalizacijo oddajanja TV programov. Skladno z evropsko direktivo pa bi ta investicijska sredstva morala zagotoviti država kot skrbnica javne RTV.

Razpravljavci so ugotovili, da glede na vse stroške, nujno potrebne za tehnični in kadroviski servis oddajanja in preživetja RTV, kot edina oblika varčevanja ostaja možnost črtanja oddaj in zniževanja kakovosti slovenskih programov, ki jim v določeni meri grozi celo ukinitvev. Zmanjšanje ali celo ukinitje določenih segmentov kulturne (npr. filmov, drugih žanrov igranega programa, radijskih iger ipd.) in izobraževalne (različnih poučnih dokumentarnih oddaj) produkcije bi posledično ogrozilo tudi obstoj posebnih poklicev in razvijanje določenih veščin, ki jih takšna ustvarjalna produkcija zahteva. Poudarili so tudi, da je RTV s svojimi oddajami za določeno skupino državljanov edini stik s svetom ter edina možnost spremljanja športnih prireditev in dogodkov ter del s področja kulture. Finančna restrikcija bo omejila slovensko filmsko in glasbeno produkcijo RTV, ki kakovostno dopolnjujeta mednarodno priznana ter uspešno slovensko ustvarjalno in poustvarjalno dediščino. Posledice vladnega ukrepa bodo vplivale na zmanjšanje ali celo konec sodelovanja RTV z neodvisnimi producenti in ustvarjalci, s tem se bo zožil prostor za njihovo delovanje in možnosti za razvoj. Udeleženci razprave so soglasno zavrnilo vladne primerjave Slovenije z drugimi državami glede višine slovenskega prispevka, saj so le-te neprimerljivo večje po številu prebivalstva. Slovenska produkcija pa je zaradi manjšega števila uporabnikov, plačnikov prispevka, neprimerno dražja, finančna sredstva RTV pa zato pomembno manjša. Ne glede na finančno manj ugoden položaj slovenske RTV pa mednarodne raziskave kažejo, da je na primer osemkrat bolj učinkovita od britanske BBC.

Komisija je na podlagi razprave sprejela naslednje s k l e p e:

- Vlado RS poziva, naj ponovno razmisli, kaj sta substanca in prioriteta RTV Slovenije kot največje ter najpomembnejše nacionalne kulturne in izobraževalne institucije,
- Vlado RS opozarja, da ima znižanje RTV prispevka le simboličen učinek za državljane, RTV pa pomembno omejuje pri izvajanju programov,
- vladni ukrep slabi vlogo in položaj RTV Slovenije kot nacionalne institucije javnega pomena,
- Vlada RS naj v konstruktivnem dialogu s predstavniki RTV ponovno premisli svojo odločitev in omogoči RTV, da se na varčevanje ustrezno pripravi tako, da ne bo ogrožena njega primarna vloga. Financiranje RTV programov je zaradi njenega statusa in pomena investicija za prihodnost, ne strošek. K ponovnemu razmisleku o primernosti takšnega posega v financiranje javnega servisa je opozorila tudi generalna direktorica Združenja evropskih javnih nacionalnih RTV servisov - EBU UER.

Dr. Zoltan Jan, l.r.
predsednik

Anton Peršak, l.r.
predstavnik za področje kulture in športa

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem

svetu (ZDSve- UPB1, Ur.l. RS, št. 100/2005 in Ur. l. RS, št. 95/2009 Odl.US: U-I-248/08-15) sprejela naslednje

M N E N J E
k Sedemnajstemu rednemu poročilu Varuha človekovih pravic
Republike Slovenije za leto 2011

Komisija za državno ureditev je na 123. seji 1. 10. 2012 obravnavala Sedemnajsto redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2011 (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh).

Komisija se je seznanila s poročilom.

Člani komisije so bili seznanjeni tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je poročilo obravnavala na 71. seji, dne 26. 9. 2012 kot zainteresirano delovno telo.

Predstavnik Varuha se je v uvodni predstavitvi zahvalil Državnemu svetu za pozornost, ki jo vsako leto nameni poročilu. Poudaril je, da poročilo ni le presek dela Varuha, ampak presek stanja uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v naši družbi.

V razpravi je bilo opozorjeno predvsem na vključevanje javnosti v zakonodajni proces. Socialnim partnerjem, različnim skupinam civilne družbe in predvsem zainteresiranim državljanom ni v zadostni meri omogočeno sodelovanje v zakonodajnem procesu, tako pri pripravi predpisov na ministrstvih oz. Vladi, kot tudi pri sprejemanju le-teh v Državnem zboru. Komisija poudarja, da sodelovanje čim širšega kroga subjektov pri pripravi predpisov vodi do sprejema kakovostnih in učinkovitih predpisov, kar je pomembno zlasti pri reformnih zakonih, kot sta na primer aktualna pokojninska reforma ter prihajajoča sprememba delovne zakonodaje.

Člani opažajo problematiko vključevanja javnosti tudi na ravni lokalnih skupnosti. Pri tem so poudarili, da občinam v več kot polovici primerov ni zagotovljen razumni čas za sodelovanje, t.j. za pregled gradiv in pripravo predlogov ter mnenj.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 55. seji 3. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E
k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in
Sveta o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi
Direktive 2001/20/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 55. seji 3. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES,

ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da obstoječa pravila za izvajanje kliničnega preskušanja določa direktiva o kliničnem preskušanju zdravil, ki je bila sprejeta leta 2001 in je zagotavljala visok nivo zaščite pravic in varnosti preizkušancev ter zanesljivost in ustreznost podatkov, pridobljenih v kliničnem preskušanju. Vendar so razlike, ki so nastale pri prenosu in implementaciji direktive v državah članicah, povzročile zamude pri izvajanju kliničnih preskušanj in 25 odstotni upad števila preskušanj v EU v obdobju od leta 2007 do 2011. Upoštevati je treba dejstvo, da naložbe v klinične raziskave v EU v višini več kot 20 milijard evrov letno pomembno prispevajo k politiki rasti.

Predstavnica ministrstva za zdravje je predstavila cilj predloga uredbe, da povrne konkurenčnost EU na področju kliničnih raziskav in zagotovi bolnikom boljši dostop do najnovejših inovativnih tretmanov. Povedala je, da RS podpira osnovne namene in cilje predloga uredbe ter pozdravlja prizadevanja Evropske komisije, da se s spremembami sedanje ureditve na ravni EU z enotnim postopkom uvede usklajen postopek hitrejšje odobritve kliničnih preskušanj v EU.

Člani komisije ugotavljajo, da bi predlagana uredba nadomestila direktivo o kliničnih preskušnjah iz leta 2001, kar naj bi zagotovilo enaka pravila na področju EU, s tem pa bi se olajšalo izvajanje mednarodnih kliničnih preskušanj v EU. Izražena je bila podpora ukrepu za zmanjšanje administrativnega bremena in posledično zmanjševanju stroškov in zamud kliničnih preskušanj ter izboljšanju transparentnosti na tem področju. Klinična preskušanja so bistvena za razvoj zdravil in izboljšanje obstoječih postopkov zdravljenja. Kljub napovedanim poenostavljenim postopkom, člani komisije zagovarjajo ohranitev najvišjih standardov za varnost pacientov ter zanesljivost podatkov.

Opozorjeno je bilo, da je potrebno raziskave na ljudeh postaviti pod nadzor v smislu zaščite dostojanstva in neodtujljivih pravic vsakega posameznika. Tako evropska kot nacionalna zakonodaja morata v celoti upoštevati zahteve mednarodnih konvencij in deklaracij. Zato člani komisije podpirajo uveljavljanje pridržkov RS, ki jih vsebuje zadevni predlog stališča RS.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES.

Vincenc Otoničar, l.r.
Predsednik

Mnenje Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k Predlogu Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (ZFfS-1) – druga obravnava

---

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (ZFfS-1) – druga obravnava

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 53. seji 1. 10. 2012 obravnavala Predlog Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Komisija podpira Predlog zakona.

Komisija je bila seznanjena, da je Predlog zakona pripravljen zaradi implementacije evropske zakonodaje, s katero že zamujamo. Slovenska pravna ureditev večinoma že ureja zahteve Direktive 2009/128/ES, npr. izobraževanje, omejitev prodaje fitofarmaceutskih sredstev (v

nadaljevanju: FFS), pregledovanje naprav za nanašanje FFS (testiranje škropilnic). Pomembnejše novosti, ki se vnašajo v slovenski pravni red s tem Predlogom zakona, pa so: nacionalni akcijski program, obvezno integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi ter obveščanje javnosti o fitofarmaceutskih sredstvih in njihovih vplivih na zdravje ljudi in okolje. Temeljno vodilo pri pripravi Predloga zakona je bilo ohranitev obstoječega stanja brez dodatnih omejitev uporabnikov oz. kmetov. Predlog zakona predvideva dodatne zahteve za strokovne inštitucije, ki izvajajo usposabljanja za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi. Cilj Predloga zakona je doseči namen Direktive 2009/128/ES, to je predvsem zmanjšanje uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

Komisija meni, da ohranjanje obstoječega sistema pregledovanja naprav za nanašanje FFS (npr. škropilnic) na vsaki dve leti ni utemeljeno, saj gre za nepotreben in prepogost strošek, ki med drugim ne zagotavlja konkurenčnih pogojev za slovenskega kmeta. Zato komisija predlaga, da se pregledovanje naprav za nanašanje FFS izvaja na vsake tri leta, kar je tudi v skladu z Direktivo 2009/128/ES, ki celo predvideva, da se do leta 2020 pregledovanje naprav opravlja vsakih 5 let, po letu 2020 pa na vsaka tri leta. Komisija poudarja, da se zaradi specifične razdrobljenosti slovenskega kmetijstva škropilnice v veliki večini uporabljajo poredko, npr. samo enkrat do dvakrat letno za majhne površine (1/2 ha) ali se sploh ne uporabljajo. Tehnični pregledi pa se po izkušnjah večine izvajajo zelo natančno, kar predstavlja stroškovno velik zalogaj za kmete, ne glede na to, da se je cena samega pregleda naprav v lanskem letu iz 40 evrov znižala na 35 evrov. Glede na podatek, da je v Sloveniji okoli 20.000 škropilnic, ki so v veliki meri tehnološko zastarele, komisija pozdravlja navedbo predstavnika predlagatelja zakona, da naj bi se v nacionalnem akcijskem programu za leto 2013 namenila sredstva za nabavo nove aplikacijske tehnike s ciljem zmanjševanja posegov v okolje ter predvsem varstva uporabnikov. V preteklosti so obstajali t. i. strojni krožki, kjer je imela cela vas eno škropilnico, ki je bila dobro vzdrževana. Danes pa temu ni tako, saj je, kljub zbranim sredstvom za nakup škropilnice za strojni krožek, izredno težavno najti nekoga, ki bi s to škropilnico upravljal, predvsem zaradi prevelike izpostavljenosti strupom in nesorazmerno nizkim zaslužkom.

Komisija ugotavlja, da sta pojma poklicnega in nepoklicnega uporabnika pravno nedoločna in ju je potrebno natančneje opredeliti.

Komisija je izrazila pomisleke glede nove ureditve izobraževanja oz. usposabljanja za ravnanje s FFS, saj se širi krog predavateljev. 23. člen Predloga zakona določa, da morajo imeti izvajalci usposabljanja »za vsako izmed strokovnih področji fitomedicine najmanj enega predavatelja«, kar pa najverjetneje pomeni podražitev usposabljanj, ki bodo neupravičeno finančno bremenila udeležence oz. kmete. Komisija se sprašuje, ali je treba usposabljanje širiti na ostale izvajalce, saj so do sedaj usposabljanja izvajali diplomirani agronomi z ustreznimi znanji in so po mnenju članov komisije, ki so se teh usposabljanj tudi udeleževali, v zadostni meri in predvsem na razumljiv način udeležencem usposabljanja predstavljali tudi področje zdravstva (npr. kako ravnati v primeru zastropitev) in področje varstva okolja (npr. varstvo podtalnice). Mnenje predlagatelja zakona, da naj bi bili sedanji predavatelji (diplomirani agronomi) šibki v zdravstvenem in okoljskem delu usposabljanja, po mnenju članov komisije in njihovih izkušnjah iz prakse ne vzdrži.

Člani komisije so izpostavili tudi vprašanje uvoza FFS iz drugih držav članic EU, kamor bo v prihodnje sodila tudi Hrvaška. Problematično se jim zdi, da so FFS v posameznih državah članicah EU različno poimenovana. Zato bi bilo smotno pripraviti npr. preglednico dovoljenih in prepovedanih FFS z njihovimi poimenovanji vsaj v sosednjih državah, od koder jih ljudje legalno ali nelegalno uvažajo. Kljub dejstvu, da so FFS izključena iz prostega pretoka blaga, kar pomeni, da je dana možnost paralelnega uvoza izključno na podlagi dovoljenja, komisija opozarja na problem pomanjkanja nadzora, saj je tovrstna kontrola izjemno težavna.

Član komisije se je tudi spraševal o smotrnosti generalne zakonske prepovedi škropljenja iz zraka. Če bo kdaj prišlo do kakšne izjemne situacije, bo na ta način onemogočeno takojšnje reagiranje, saj bo najprej treba spremeniti zakon.

Komisija meni, da je v Predlogu zakona predvideno dodatno preverjanje identitete uporabnika, ki ima veljavno izkaznico (potrdilo o opravljanjem izobraževanju iz fitomedicine pri nakupu FFS),

nepotrebno, saj so na obstoječi izkaznici, s katero se je treba izkazati pri nakupu, vsi osebni podatki, vključno s fotografijo imetnika izkaznice.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela naslednji sklep:

Komisija podpira Predlog zakona, obenem pa predlaga, da se v 3. členu Predloga zakona (pomen izrazov) pravno določneje definira poklicni in nepoklicni uporabnik. Komisija tudi predlaga, da se v drugem odstavku 28. člena Predloga zakona določi, da se pregledovanje naprav izvaja vsake tri leta.

Komisija predlaga, da se vsebina številčnih podzakonskih predpisov, ki bodo sprejeti na podlagi tega zakona in katerih osnutki so že pripravljene, ustrezno uskladijo z končno vsebino zakona. Komisija tudi pričakuje, da se bodo vsi deležniki pravočasno seznanili z njihovo vsebino, da bodo lahko podali konstruktivne predloge za spremembe oz. dopolnitve. Komisija pričakuje, da bodo podzakonski akti usklajeni z Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

Cvetko Zupančič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M N E N J E **k Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011**

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 53. seji 1. 10. 2012 obravnavala Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Člani komisije so se seznanili s ključnimi poudarki iz obsežnega Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011 (v nadaljevanju: Poročilo), ki so jih predstavili predstavniki Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter predstavnica Kmetijskega inštituta Slovenije.

Lanskoletni rezultati kmetijstva so glede na splošno gospodarsko krizo solidni, saj so rezultati odvisni predvsem od letine, ki je bila v preteklem letu dobra. Iz poročila izhaja, da se v slovenskem kmetijstvu nadaljujejo strukturne spremembe koncentracije. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev se povečuje (od 5,6 ha kmetijske zemlje v uporabi na 6,4 ha) in tudi absolutno število in delež večjih gospodarstev, hkrati pa tečejo procesi specializacije kmetijskih gospodarstev v eno kmetijsko dejavnost in izboljšuje se izobrazbena struktura gospodarjev. Zaznati je sicer manjši upad obsega proizvodnje, kar je posledica zmanjšanja obsega živinoreje, v rastlinski pridelavi pa je obseg nekoliko večji zaradi boljše letine. V letu 2011 je stopnja samooskrbe nekoliko boljša, npr. pri pšenici 55%, pri zelenjavi 37%, upad stopnje samooskrbe pa se še vedno beleži pri prašičjem mesu, kar je trend že od leta 2007. Cene kmetijskih proizvodov so v povprečju višje za 9%, predvsem zaradi višanja cen v živinoreji in 11% povišanje cen kmetijskih inputov. Dinamika blagovne menjave se je povečala za 12%. Pri ukrepih kmetijske politike se v letošnjem letu uvaja modulacijo, tako da se bo kmetijskim gospodarstvom, ki imajo skupni znesek neposrednih plačil nad 5.000 evrov, znižal slovenski del izplačil na največ 500 evrov. Na področju politike razvoja podeželja je bilo v letu 2011 odobrenih 73% vseh sredstev za razvoj podeželja v tem programskem obdobju, pri čemer je bilo do konca lanskega leta izplačanih 43% sredstev. V lanskem letu so bili Sloveniji, izven ukrepov, ki so del skupne kmetijske politike EU, izvedeni še nekateri ukrepi v

posameznim panogah v posebnih težavah: podpora trsnicarjem zaradi poslabšanja razmer na trgu, podpora čebelarjem zaradi nenadnih pomorov čebel in promocijske dejavnosti hmeljarjev zaradi zaostrenih razmer na svetovnem trgu.

Komisija opaža, da je v Poročilu stopnja samooskrbe prvič razdelana po posameznih proizvodih, hkrati pa meni, da bi bilo treba termin samooskrbe natančneje definirati in v prihodnje za realnejše določanje odstotka samooskrbe zajeti pridelavo tudi izven kmetijskih gospodarstev, predvsem na področju pridelovanja zelenjave, za katero se zdi, da je samooskrba dejansko višja od prikazane. Po mnenju Kmetijskega inštituta Slovenije bi bilo treba izvesti popis zemlje tudi izven kmetijskih gospodarstev, ki se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne izvaja.

Komisija je bila ob opozorilu, da se veliko podatkovnih preglednic v Poročilu konča z letom 2010, čeprav se Poročilo nanaša na leto 2011, seznanjena, da je to posledica dejstva, da se popisi kmetijstva izvajajo vsake tri leta – zadnji popis je bil leta 2010, naslednji bo leta 2013.

Komisija opozarja, da je Poročilo na področju konjereje nepopolno, saj konjereja in predelava konjskega mesa ni obravnavana v vseh poglavjih, ki se nanašajo na živinorejo. Tako je npr. konjereja v poglavju »Živalski proizvodi«, v katerem so obravnavane tudi druge primerljive panoge (po številu gospodarstev, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, in količinsko, npr. reja ovc in koz, perutnine, proizvodnja jajc), popolnoma prezrta, kljub dejstvu, da je na številnih slovenskih kmetijah konjereja osnovna dejavnost. Z rejo konj se v Sloveniji ukvarja okoli 10% slovenskih kmetij oziroma okoli 5900 kmetij. Ta odstotek je primerljiv z odstotkom reje drobnice, ki pa je v Poročilu zajeta. Neenakopravno obravnavanje konjereje izhaja že iz vprašalnika za letno statistično obravnavo Živinoreje in posejanih površin, kjer konjereja prav tako ni zajeta. Ravno ta vprašalnik bi lahko služil za osnovno zbiranje podatkov o konjereji.

Komisija je po razpravi sprejela naslednji **sklep**:

Komisija se je seznanila s Poročilom o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva za leto 2011, ki je zelo obsežno in zajema veliko podatkov, ki so podlaga za načrtovanje kmetijstva v prihodnje in ga podpira.

Komisija pripravljavcu Poročila predlaga, da ga v prihodnje dopolni s podatki o konjereji tako, da bo ta dejavnost zajeta v vseh poglavjih, ki se nanašajo na živinorejo, in natančneje opredeli področje samooskrbe.

Cvetko Zupančič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za obdavčitev v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 56. seji 9. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za obdavčitev v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 56. seji 9. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za obdavčitev v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da Evropska komisija, v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014-2020, predlaga nov program Fiscalis 2020, ki bo nasledil program Fiscalis 2013, ki se zaključi 31. decembra 2013. Slovenija podpira sprejem spremenjenega predloga uredbe in razveljavitve odločbe št. 1482/2007/ES. Vzpostavitev programa bo omogočila krepitev delovanja davčnih sistemov v državah članicah in enotnega trga EU. Izvajanje programa bo potekalo centralizirano s strani Komisije, ob pomoči odbora za ta program. Predvideni proračun za 7 – letni program Fiscalis 2020 je 234 mio EUR.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za obdavčitev v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 56. seji 9. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 56. seji 9. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da je, zaradi pomislekov držav članic o smotrnosti in izvedljivosti enotnega programa za carino in obdavčitev v EU za obdobje 2014-2020, Komisija predložila predlog z dvema zakonodajnima besediloma za program Carina 2020 in program Fiscalis 2020. Slovenija načelno podpira sprejem spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014-2020 in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES.

Člani komisije ugotavljajo, da je predvideni proračun za 7 – letni program Carina 2020 548.080.000 EUR. Za izvajanje programa se kot glavni finančni instrumenti uporabljajo nepovratna pomoč in

javna naročila. Za izvajanje programa se bo za vsako leto sprejel letni delovni načrt, v katerem se podrobno navedejo posamične predvidene aktivnosti, njihov namen, pričakovani rezultati, način izvedbe in predvideni celotni potrebni zneski ter maksimalna stopnja sofinanciranja.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Spremenjenega predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za carino v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Carina 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 624/2007/ES.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Dvaindvajsetemu poročilu o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti

---

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje

M N E N J E

k Dvaindvajsetemu poročilu o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti

Komisija za državno ureditev je na 124. seji 15. 10. 2012 obravnavala Dvaindvajseto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije

V uvodni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za pravosodje in javno upravo poudarila, da je poročilo pripravljeno v skladu z določili Zakona o ugotavljanju vzajemnosti in obravnava obdobje od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2012 in vsebuje seznam izdanih 22 meritornih odločb hrvaškim strankam, 8 meritornih odločb makedonskim fizičnim osebam in 2 črnogorskim fizičnim osebam, skupaj 32.

Komisija ugotavlja, da Dvaindvajseto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti uresničuje določbe 11. člena Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, na podlagi katerih Vlada dostavi Državnemu zboru dvakrat letno seznam odločb o obstoju vzajemnosti. Člani komisije na poročilo niso imeli pripomb.

Poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti podaja informacijo o vzajemnosti na področju pridobivanja lastninske pravice tujcev na nepremičninah v Republiki Sloveniji s strani držav kandidatk za članstvo v EU (hrvaške, makedonske, črnogorske, srbske pravne in fizične osebe) in podaja delni vpogled v sicer kompleksno in prepleteno problematiko.

V razpravi so člani komisije izrazili zaskrbljenost, saj obstaja možnost nakupa nepremičnin tako s strani kandidatki za članstvo, članic EU, OECD, Avstralije, Amerike, Kitajske. Zanimanje za nakup nepremičnin v Sloveniji se kaže tudi s strani ruskih državljanov. Problematika lastninske pravice in posesti tujcev na nepremičninah v Republiki Sloveniji ima lahko sekundarni učinek na trg nepremičnin s posledicami na narodnogospodarske interese. Po razpravi sta bila sprejeta sklepa:

1. Komisija za državno ureditev se je seznanila z Dvaindvajsetim poročilom o ugotavljanju vzajemnosti.
2. Komisija za državno ureditev predlaga Vladi Republike Slovenije in Državnemu zboru Republike Slovenije, da se problematika lastninske pravice in posesti tujcev na nepremičninah v Republiki Sloveniji obravnava s širšega nacionalnega interesa in celovito iz različnih vidikov in v smeri ukrepov proaktivne politike.

Predsednik
Bogomir Vnučec, l. r.

Mnenje Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 57. seji 18. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 57. seji 18. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da Republika Slovenija načeloma podpira in pozdravlja predlog uredbe, saj celovit evropski čezmejni in medsektorski pravni okvir za storitve elektronske identifikacije, avtentikacijo, elektronski podpis in z njimi povezane pomožne skrbniške storitve, predstavlja predpogoj za odpravo razdrobljenosti evropskega digitalnega trga in povečanje zaupanja v čezmejne e-storitve ter s tem odpravo ključnih ovir za zagon digitalnega gospodarstva. Zaradi kompleksnosti organizacijskih in tehničnih rešitev, ki so potrebne na nacionalni ravni, Republika Slovenija potrebuje čas za podrobno preučitev vseh posledic uveljavitve predlagane uredbe, zato vlaga preučitveni pridržek. Na splošno bo Republika Slovenija podprla vse predloge, ki bodo pripomogli k izboljšanju jasnosti določb.

Člani komisije ugotavljajo, da ne obstaja celovit evropski čezmejni in medsektorski okvir za varno, zanesljivo in enostavno uporabo elektronskih transakcij, ki bi zajemal elektronsko identifikacijo, avtentikacijo in elektronske podpise. Cilj predlagane uredbe je izboljšati obstoječo zakonodajo in jo razširiti tako, da bo zajemala medsebojno priznavanje in sprejemanje priglašениh shem elektronske identifikacije ter drugih bistvenih povezanih skrbniških elektronskih storitev, kar zadeva ukrepanje na ravni EU. Zgolj nacionalni ukrepi namreč ne zadostujejo za uresničevanje ciljev iz Strategije Evropa 2020. Na ta način bi lahko znatno izboljšali pravno varnost, gotovost in zaupanje v zvezi s čezmejnimi elektronskimi transakcijami, kar bi prineslo manjšo razdrobljenost trga.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 57. seji 18. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 57. seji 18. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da Republika Slovenija načeloma podpira in pozdravlja predlog uredbe, saj predstavlja pozitivno usmeritev pri podpori projektom, ki lahko prispevajo k večji konkurenčnosti evropskega gospodarstva, medsebojnih povezanosti in interoperabilnosti nacionalnih omrežij kot tudi dostop do teh omrežij ter podpirajo razvoj enotnega digitalnega trga.

Člani komisije ugotavljajo, da je predlagana uredba del strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Uredba načrtuje razvoj širokopasovnih omrežij v skladu s prizadevanji Digitalne evropske agende ter opredeljuje njene cilje in prednostne naloge. Ta vodilna pobuda za leto 2020 določa na področju digitalnih infrastruktur cilje, ki so za EU upravičeno ambiciozni. Po pričakovanjih naj bi do leta 2020 prenos s hitrostjo 30 Mbps dosegel splošno pokritost, prenos s hitrostjo, višjo od 100 Mbps, pa naj bi imelo najmanj 50 % gospodinjstev. Kot je navedeno v ciljnih predloga, bodo te namere koristne za razvoj gospodarstva in bodo nedvomno povečale konkurenčnost poslovanja številnih malih in srednjih podjetij, ki delujejo v Evropi. EU si mora prizadevati za vodilno vlogo na področju tehnološkega razvoja, za ustrezno in celovito delovanje v tej smeri pa morajo države članice razvoj širokopasovne povezave nujno medsebojno uskladiti.

Člani komisije poudarjajo, da je treba pri načrtovanju evropskega napredka upoštevati razmerje EU do novih globalnih sil v vzponu.

Člani komisije zagovarjajo potrebo po dostopnosti in izbiri infrastrukture informacijske družbe v korist vseh državljanov. Za hitre in operativno zadovoljive komunikacijske povezave je treba urediti zlasti pogoje zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij oz. storitev, vključno z možno uporabo že obstoječih infrastrukturnih omrežij in pripadajočih naprav.

Člani komisije so bili seznanjeni o rešitvah, ki jih vsebuje Predlog zakona o elektronskih komunikacijah, ki je v prvi obravnavi v Državnem zboru. Omenjeni predlog prenaša določbe evropskih direktiv s področja elektronskih komunikacij v slovenski pravni red. S tem sta predstavnika Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pojasnila določena vprašanja, ki so jih člani komisije izpostavili v razpravi in so se nanašala na področje zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropska telekomunikacijska omrežja in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) – redni postopek

---

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) pripravila naslednje

M n e n j e k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I) – redni postopek

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 60. seji 17. 10. 2012 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-I), ki ga je v obravnavo v Državni zbor predložila Vlada.

Komisija predloga zakona ne podpira.

Predlog zakona natančneje opredeljuje začetek postopka ponovne akreditacije oziroma zunanje evalvacije visokošolskega zavoda ali študijskega programa in veljavnost le teh. Predlagane so spremembe skrajnih rokov za oddajo vloge in ponovno akreditacijo. Pri tem se upošteva zamik začetka izvajanja ponovnih akreditacij zaradi zakasnitve pri sprejemu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. Z zamikom datumov, povezanih s ponovno akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov, je Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju NAKViS) omogočena kakovostna izvedba teh evalvacij, visokošolskim zavodom pa nemoteno izvajanje akreditiranih študijskih programov.

Predlog uvaja nov sistem imenovanja članov Sveta NAKViS. Na podlagi sprememb visokošolski deležniki njegove člane več ne imenujejo, ampak predlagajo. Svet imenuje Vlada RS z izbiro med predlaganimi kandidati. V obrazložitvi k predlogu zakona je predlagatelj izpostavil leta 2005 sprejete Evropske standarde in navodila za zagotavljanje kakovosti (ESG), ki poudarjajo neodvisnost tovrstnih agencij pri njihovem delovanju tako od visokošolskih inštitucij kot vlad.

Zakonski predlog rektorju univerze oziroma dekanu samostojnega visokošolskega zavoda omogoča, da poleg oblik lahko določi tudi število ur neposredne pedagoške obveznosti. Kot navaja predlagatelj, naj bi ta sprememba visokošolskim zavodom omogočila večjo samostojnost in hkrati tudi večjo doslednost pri izvajanju varčevalnih ukrepov, kar naj bi prispevalo k cilju uravnoteženja javnih financ.

Novela dopolnjuje dosedanje ureditev transnacionalnega izobraževanja v RS, saj je Slovenija prejela uradni opomin Evropske komisije zaradi domnevne nezdržljivosti nekaterih določb Zakona o visokem šolstvu z načelom svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev.

Komisija je na podlagi razprave, v kateri so poleg njenih članov sodelovali tudi predstavniki visokošolskih institucij, študentske organizacije ŠOS, NAKViS in sindikata, izpostavila vrsto dilem in vprašanj glede ustreznosti in smiselnosti navedenih sprememb. Komisija je ugotovila, da je bilo sprejemanju predloga zakona namenjeno neobičajno malo časa, s čimer je bilo zainteresiranim deležnikom onemogočen ustrezen in pravočasen odziv na novosti. Med predlagateljem, pristojnim

ministrstvom oziroma Vlado, in visokoškolskimi deležniki ni bil vzpostavljen dialog, v katerem bi si zagovorniki in nasprotniki zakonskih sprememb enakopravno izmenjali stališča. Razpravljavci so ocenili, da se pristojno ministrstvo ni odzvalo na ključne kritične pripombe visokoškolskih institucij in ostale strokovne javnosti. Zaradi zapletov glede samega postopka sprejemanja, od prvotno predlaganega nujnega in potem skrajšanega postopka, je Kolegij predsednika Državnega zbora postopek spremenil v rednega. Komisija je zato namen Vlade, da uveljavi hitre in nedogovorjene spremembe, označila kot neprimeren, enako ga je ocenila visokošolska javnost.

Člani komisije so opozorili na dilemo, ki se pojavlja v zvezi z razlogom za spremembe. Predlagatelj je pojasnil, da naj bi bil temeljni razlog podaljšanje rokov za vložitev ponovnih akreditacij visokoškolskih zavodov oziroma podaljšanje veljavnosti njihovih programov ter izpeljava vseh potrebnih postopkov v zvezi s tem. Komisija je opozorila utemeljila predvsem na pojasnilu tako univerz kot visokoškolskih zavodov, da ni nikakršnih zamud pri reakreditacijah in da postopki evalvacij potekajo skladno s sprejetimi merili. Obenem novela zavodom celo omogoča, da lahko zaobidejo preverjanje kakovosti oziroma reakreditacijo, ki obsega tudi zunanjo evalvacijo, saj lahko ponovno zaprosijo za prvo akreditacijo programov, ki ne predvideva zunanje evalvacije. Posledično to pomeni diskontinuiteto kakovosti visokoškolskih zavodov in študijskih programov, ki bi sicer morali z evalvacijami napredovati in pridobivati večjo mednarodno kompetentnost. V povezavi z načinom sprejemanja predloga zakona in z omenjeno dilemo, je komisija kot temeljno izpostavila vprašanje, kateri so pravi razlogi za spremembe visokošolskega zakona, saj so trditve predlagatelja in visokoškolskih deležnikov v veliki meri kontradiktorne.

Tej ugotovitvi se pridružujejo kritični zadržki komisije do novega načina oblikovanja sestave Sveta NAKViS. Opozorila je, da prenos vloge imenovanja na Vlado omogoča vladni oziroma politični nadzor nad odločitvami Sveta, kar bi lahko negativno vplivalo na kakovost študijskih programov in avtonomijo visokoškolskih zavodov. Ta sprememba je občutljiva še posej zato, ker NAKViS spodbuja kakovost visokega šolstva, skrbi za razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu, deluje odgovorno do vseh deležnikov in udeležencev v terciarnem izobraževanju in jim svetuje skladno in primerjalno z mednarodnimi smermi razvoja. S tem agencija pomembno prispeva h kakovosti izobraževanja in raziskovanja v visokemu šolstvu, ki se na podlagi meril kakovosti in kompetenc mednarodno prepoznavno, konkurenčno in enakovredno vključujeta v mednarodni visokoškolski prostor. NAKViS deluje neodvisno, odgovorno, transparentno in strokovno. Sprememba pa ogroža to celostno vlogo agencije. Člani komisije so zato skladno s temi ugotovitvami opozorili tudi na dejstvo, da po novem v Svetu ni več predstavnik strokovnjakov iz tujega visokošolskega prostora, kar še dodatno negira namen, da bi povečala kredibilnost Sveta.

Komisija je izpostavila tudi prenos večje odgovornosti na vodstva visokoškolskih zavodov v zvezi z avtonomnim povečevanjem pedagoške obveznosti visokoškolskim učiteljem in sodelavcem. Zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev na podlagi vladne varčevalne politike to neposredno pomeni, da bodo vodstva visokoškolskih zavodov zmanjšano financiranje reševala s povečevanjem delovnih obveznosti ob hkratnem zmanjševanju plač in odpuščanju, kar pa bo negativno vplivalo na kakovost pedagoškega procesa. Ob "hitrem in prisilnem" upokojevanju visokošolskega pedagoškega in raziskovalnega kadra, ki je sledilo ukrepom za uravnoteženje javnih financ, je na nekaterih študijskih področjih prišlo do pomanjkanja ustreznih kadrov, ki bi lahko kompetentno nadaljevali pedagoški in raziskovalni proces.

Glede sprememb transnacionalnega izobraževanja je komisija na podlagi kritičnih pripomb razpravljavcev ocenila, da le-te odpirajo slovenski prostor tujim visokoškolskim institucijam, za katere pa novela ne opredeljuje ustreznega nadzora nad kakovostjo njihovih programov. Obenem omogoča uvedbo komercializacije v slovensko visokošolsko izobraževanje in zaradi zmanjšanja financiranja posledično tudi uvajanje šolnin.

Komisija je na podlagi omenjenih dejstev ugotovila, da je predlog zakona nedorečen, pomanjkljiv in neuskladen, zato ne bo prispeval k kakovostnemu nadgrajevanju slovenskega visokošolskega sistema. Predlagane rešitve namreč odpirajo nova vprašanja in vnašajo nove sistemske pomanjkljivosti. Namesto parcialnega reševanja odprtih vprašanj o razvoju visokega šolstva in nenehnega spreminjanja krovnega zakona, stalno podrejenega menjavam politične oblasti, je

potrebno vložiti napor za sprejem ustreznih in razvojno naravnanih celostnih in politično nevtralnih rešitev, predvsem glede systemskega financiranja javnih visokošolskih zavodov in izvajanja javne službe v visokem šolstvu, kar v primeru univerz zahteva tudi odločba Ustavnega sodišča iz leta 2011. Kot temeljni argument za vzpostavitev stabilnega visokošolskega sistema, ki je hkrati spodbuda za ponovni premislek o ustreznosti aktualnega predloga je komisija posebej izpostavila cilje iz Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020. Ti so kakovost, odličnost, raznovrstnost in dostopnost, kar dosežemo z instrumenti internacionalizacije, ter diverzifikacije študijske strukture in financiranja visokega šolstva. Resolucija nakazuje kako naj se vsem omogoči mednarodno primerljivo in priznano visokošolsko izobrazbo, zaposljivost in mobilnost v svetovnem evropskem prostoru. Socialna razsežnost bo omogočala pravičen dostop do visokega šolstva in neovirano dokončanje študija. Visokošolski prostor se mora odzivati na potrebe in pričakovanja družbe, aktivno mora vključiti visokošolske deležnike in zagotoviti transparentno upravljanje. Kakovostno visoko izobraženi ljudje bodo pripomogli k razvoju družbe na socialnem, kulturnem in ekonomskem področju. Še zlasti pa komisija poudarja razsežnost visokošolskega izobraževanja, ki ga navaja Resolucija: "Visoka dodana vrednost Republike Slovenije je prepoznavna v visoko izobraženih, motiviranih, prepoznanih in inovativnih strokovnjakih z visokimi etičnimi standardi. Zato bo celoten visokošolski sistem, ki bo kakovosten in učinkovit, usmerjen v središče procesa – človeka."

Dr. Zoltan Jan, l.r.
predsednik

Mnenji Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2013 (OdRSPDDO13) - enofazni postopek in k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2014 (OdRSPDDO14) - enofazni postopek

---

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2013 (OdRSPDDO13) - enofazni postopek

in

k Predlogu odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2014 (OdRSPDDO14) - enofazni postopek

Komisija za državno ureditev je na 125. seji 23. 10. 2012 obravnavala Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2013 in Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2014, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Predstavnica predlagatelja je obrazložila, da Zakon določa, da načrt ravnanja z nepremičninami države za druge državne organe (Urad predsednika Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije, Državni svet Republike Slovenije, Ustavno sodišče Republike Slovenije, Računsko sodišče Republike Slovenije, Državna revizijska komisija, Urad informacijskega pooblaščenca, Varuh človekovih pravic) Vlada na njihov predlog posreduje v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije skupaj s predlogom državnega proračuna.

Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem ter načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letu 2013 opredeljuje 170.000,00 EUR prihodkov od prodaje stvarnega premoženja in 513.000,00 EUR za nakupe stvarnega premoženja v letu 2013.

Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem ter načrt ravnanja s premičnim premoženjem za druge državne organe v letu 2014 ne predvideva prihodkov iz naslova prodaje premoženja, za predvidene nakupe pa bo potrebno zagotoviti 603.000,00 EUR.

Po razpravi je komisija sprejela naslednja sklepa:

1. Komisija za državno ureditev se je seznanila s Predlogom odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2013 in Predlogom odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leto 2014 in nanj ni imela pripomb.
2. Komisija za državno ureditev podpira prizadevanja predlagatelja v smeri poenostavitve in racionalizacije postopkov načrtovanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem države in dobrega gospodarjenja.

Jože Mihelčič, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2013 (OdRSPODU13) – enofazni postopek in k Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2014 (OdRSPODU14) – enofazni postopek

---

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje

M n e n j e

**k Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2013 (OdRSPODU13) – enofazni postopek
in
Predlogu odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2014 (OdRSPODU14) – enofazni postopek**

Komisija za državno ureditev je na 125. seji 23. 10. 2012 obravnavala Predlog odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2013 in Predlog odloka o načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2014, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Predstavnica predlagatelja je obrazložila, da se predlog odloka sprejema na podlagi določb Zakona o stvarnem premoženju in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki določa da se načrti ravnanja z nepremičnim premoženjem in premičnim premoženjem predloži v sprejetje Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna za leti 2013 in 2014. Upravljavci stvarnega premoženja pripravijo predlog načrta. Predlog Odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2013 in 2014 je sestavljen iz načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrtom ravnanja s premičnim premoženjem.

Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem ter načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letu 2013 opredeljuje 187.631.306,94 EUR prihodkov od prodaje stvarnega premoženja in 134.380.438,68 EUR za nakupe stvarnega premoženja v letu 2013.

Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem ter načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letu 2014 določa 15.706.622,50 EUR prihodkov od prodaje stvarnega premoženja in 68.726.190,00 EUR za nakupe stvarnega premoženja.

V razpravi je predstavnica predlagatelja z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložila predlog.

Komisija je po razpravi sprejela naslednja sklepa:

1. Komisija za državno ureditev se je seznanila s Predlogom odloka o načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2013 in Predlog odloka o načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2014 in nanj ni imela pripomb.
2. Ocenjevanje in določanje orientacijske vrednosti, ki jo upravljavec določi ob izbiri metode ravnanja s stvarnim premoženjem (npr. postopki vezani na neposredne pogodbe, javne dražbe, javno zbiranje ponudb) je pogosto zapleteno in dolgotrajno. V praksi je razkorak med načrtovanimi prihodki in iztržkom zelo velik in je realizacija odlokov majhna. Zato člani komisije podpirajo prizadevanja predlagatelja v smeri poenostavitve in racionalizacije postopkov načrtovanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem države in dobrega gospodarjenja.

Jože Mihelčič, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 58. seji 25. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 58. seji 25. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije ugotavljajo, da je namen obravnavanega predloga uredbe prilagoditev postopkovnih značilnosti, v skladu s katerimi deluje Evropski bančni organ, na način, da se upošteva prenos nadzornih nalog na Evropsko centralno banko in zagotovi, da lahko Evropski bančni organ še

naprej opravlja svoje naloge ter tako zaščiti celovitost, učinkovitost in pravilno delovanje enotnega trga finančnih storitev, ter ohrani stabilnost finančnega sistema na notranjem trgu.

Člani komisije so bili seznanjeni, da RS načelno podpira predlog obravnavane uredbe in bo podprla rešitve, s katerimi bo zagotovljena jasna delitev pristojnosti med Evropsko centralno banko in Evropskim bančnim organom, ter ureditev, ki bo omogočila uravnovežen sistem odločanja v okviru Evropskega bančnega organa.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) v zvezi z njeno povezavo z Uredbo Sveta (EU) o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 58. seji 25. 10. 2012 sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 58. seji 25. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni, da je bila veljavna uredba, ki ureja delovanje političnih strank na evropski ravni in njihovo financiranje, sprejeta leta 2003. Leta 2007 je bila spremenjena s ciljem, da bi med drugim omogočila financiranje evropskih političnih fundacij iz proračuna EU. Bistveni element v predlogu nove uredbe evropskim političnim strankam in z njimi povezanimi fundacijami zagotavlja evropski pravni status. Za priznanje tega statusa bodo morale navedene organizacije izpolnjevati visoke standarde glede notranje demokracije, upravljanja, odgovornosti, transparentnosti in spoštovanja vrednot, na kateri temelji Evropska unija. Za vse vidike financiranja strank bodo veljala izčrpna pravila, vključno s strogimi zahtevami glede poročanja in nadzora. V primeru kršitev so bo uporabil režim upravnih sankcij.

Republika Slovenija pozdravlja idejo in cilje predloga obravnavane uredbe, ocenjuje pa da bi za uveljavitev uredbe lahko bile potrebne določene spremembe nacionalne zakonodaje, kar pa bo možno ugotovljati šele v nadaljnjem zakonodajnem postopku. V predstavitvi stališča RS so bili predstavljeni pomisleki glede posameznih elementov predloga uredbe.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga Uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij

---

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo in 95/09 – odl. US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 58. seji 25. 10. 2012 sprejela naslednje

M n e n j e k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga Uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 58. seji 25. 10. 2012 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga Uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Člani komisije ugotavljajo, da je Komisija, v okviru dolgoročne vizije za gospodarsko in fiskalno povezovanje, pozvala k ustanovitvi bančne unije, da bi obnovila zaupanje v banke in v evro. Eden od ključnih elementov bančne unije bi moral biti enotni nadzorni mehanizem, ki bi imel neposredni pregled nad bankami. Predlog uredbe prenaša na Evropsko centralno banko določene ključne nadzorne naloge, ki so potrebne za nadzor kreditnih institucij, medtem, ko vse druge naloge, ki niso opredeljene v uredbi, ostajajo v pristojnosti nacionalnih nadzornih organov (področje varstva potrošnikov, preprečevanje pranja denarja in nadzor kreditnih institucij iz tretjih držav). Le nadzor na evropski ravni lahko zagotovi ustrezen pregled nad povezanim bančnim sektorjem in visoko stopnjo finančne stabilnosti v EU.

Člani komisije so bili seznanjeni, da RS načelno podpira predlog obravnavane uredbe in v povezavi s tem, da osrednjo vlogo v mehanizmu enotnega bančnega nadzora dobi Evropska centralna banka. V zvezi s predlaganimi časovnimi roki za prenos nadzorniških pristojnosti na Evropsko centralno banko, si bo RS v postopku sprejemanja uredbe prizadevala za bolj postopen prehod na spremenjeni režim nadzora.

Komisija izraža podporo predlaganim ukrepom za izboljšanje varovanja finančne stabilnosti v EU, saj bo predlagani okvir vodil do oblikovanja evropske bančne unije, s ciljem obnove zaupanja v stabilnost bančnega sistema.

V zvezi s predlaganimi časovnimi roki za prenos pristojnosti nadzora na Evropsko centralno banko komisija meni, da bi bilo potrebno v zakonodajnem postopku sprejemanja uredbe zagovarjati stališče, da bi bil celoten novi mehanizem nadzora nad bankami uveden čimprej. Komisija meni, da je v interesu državljanov EU, da se omogoči Evropski centralni banki učinkovito izvajanje novih nalog v načrtovanih rokih, ki jih vsebuje predlog uredbe, brez odlašanja.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga Uredbe Sveta o prenosu posebnih nalog na Evropsko centralno banko, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik